Strategija razvoja
OPĆINE MAČE
2015.-2020.

IMPRESSUM

Izdavač:
Općina Mače

Glavni urednik:
Stjepan Sokolić

Autori tekstova:
Stjepan Sokolić, Nataša Hlaban, Tomislav Klobučar,
Alen Hutinović, Helena Matuša, Matija Čičko, Ivana Šalković

Izrazi koji se koriste u ovoj Strategiji, a imaju rodno značenje,
koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol

SADRŽAJ

1	**UVODNA RIJEČ NAČELNIKA**	**5**
2	**GEOGRAFSKO KOMUNIKACIJSKE KARAKTERISTIKE I PRIRODNI RESURSI**	**7**
2.1	Geografske i klimatske karakteristike Općine Mače	7
2.2	Komunikacijska povezanost	10
2.3	Prirodni resursi i kulturna dobra	10
3	**POVIJEST OPĆINE MAČE**	**12**
4	**DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE I KRETANJA**	**14**
5	**TRŽIŠTE RADA**	**20**
5.1	Nezaposlenost	20
5.2	Zaposlenost	26
5.3	Korisnici mirovina	27
6	**DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA**	**29**
6.1	Predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje	29
6.2	Srednjoškolsko i visoko obrazovanje	32
6.3	Zdravstvo	34
6.4	Kultura	35
6.5	Sport	36
6.6	Organizacije civilnog društva	37
6.7	Marginalizirane skupine i socijalna politika	37
7	**KOMUNALNA I PROMETNA INFRASTRUKTURA**	**38**
7.1	Prometna infrastruktura	38
7.2	Telekomunikacije	40
7.3	Opskrba energijom, vodoopskrba i odvodnja	41
7.4	Gospodarenje otpadom	42
8	**LOKALNO GOSPODARSTVO**	**44**
8.1	Poduzetništvo i obrti	44
8.2	Poslovna zona	46
8.3	Turizam	47
8.4	Poljoprivreda	47
9	**STANJE OKOLIŠA**	**48**
10	**DRUGA PODRUČJA RELEVANTNA ZA RAZVOJ**	**49**
10.1	Međuregionalna i međunarodna suradnja	52
11	**ANALIZA KAPACITETA LOKALNE SAMOUPRAVE**	**53**
11.1	Institucionalni okvir	55
12	**SWOT ANALIZA**	**56**
13	**CILJEVI I PRIORITETI RAZVOJA**	**60**
14	**USKLAĐENOST CILJEVA RAZVOJA S EUROPSKIM, NACIONALNIM I REGIONALNIM STARTEŠKIM DOKUMENTIMA**	**73**
15	**INSTITUCIONALNI OKVIR UPRAVLJANJA STRATEGIJOM**	**78**
16	**PROVEDBA STRATEGIJE**	**80**
17	**PRAĆENJE PROVEDBE STRATEGIJE**	**82**
18	**KOMUNIKACIJSKI AKCIJSKI PLAN**	**89**

Prilog I	Partnersko vijeće i tematske skupine za izradu Strategije razvoja Općine Mače	93
Prilog II	Akcijski plan	94
Prilog III	Prijedlog obrasca za prikupljanje projekata	96
Prilog IV	Minimalni sadržaj Baze projekta	99
Prilog V	Financijski izvještaj o provedbi	100

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1	Kretanje broja stanovnika na području Općine Mače; 1953.–2011. godina	14
Grafikon 2	Kretanje broja stanovnika po naseljima na području Općine Mače	15
Grafikon 3	Prirodni prirast na području Općine Mače	16
Grafikon 4	Struktura dobno-spolnog sastava Općine Mače	17
Grafikon 5	Obrazovna struktura stanovništva Općine Mače	19
Grafikon 6	Nezaposlenost muškaraca i žena te ukupna nezaposlenost na području Općine Mače; 2010.–2014.	20
Grafikon 7	Usporedba broja nezaposlenih na području Općine Mače sa susjednim jedinicama lokalne samouprave od 2010.–do 2014. godine.	21
Grafikon 8	Kretanje stope nezaposlenosti na području Općine Mače i susjednih JLS	22
Grafikon 9	Nezaposlenost na području Općine Mače s obzirom na dob i spol; 2014.godina	23
Grafikon 10	Struktura nezaposlenih osoba s područja Općine Mače s obzirom na trajanje nezaposlenosti u 2014. godini	24
Grafikon 11	Obrazovna struktura nezaposlenih osoba s područja Općine Mače; 2014. godina	25
Grafikon 12	Struktura zaposlenih osoba na području Općine Mače	26
Grafikon 13	Kretanje broja zaposlenih na području Općine Mače i susjednih jedinica lokalne samouprave	27
Grafikon 14	Broj učenika prema vrsti upisane srednje škole	32
Grafikon 15	Poljoprivredno zemljište prema namjeni na području Općine Mače	47
Grafikon 16	Kretanje prihoda, rashoda i suficita/deficita u proračunu Općine Mače; 2009.–2014. godina	53
Grafikon 17	Struktura proračunskih prihoda Općine Mače u vremenskom razdoblju od 2009. do 2014. godine	54
Grafikon 18	Struktura proračunskih rashoda Općine Mače u vremenskom razdoblju od 2009. do 2014. godine	55

POPIS TABLICA

Tablica 1	Kulturna dobra na području Općine Mače	11
Tablica 2	Obrazovna struktura stanovništva Općine Mače	18
Tablica 3	Korisnici mirovina, radni staž i prosječni iznos mirovina na području Općine Mače	28
Tablica 4	Struktura izdataka namijenjenih predškolskom odgoju: 2009.–2014.godina	30
Tablica 5	Struktura izdataka namijenjenih osnovnoškolskom obrazovanju: 2009.–2014.	31
Tablica 6	Izdaci namijenjeni srednjoškolskom obrazovanju; 2009.–2014. godina	33
Tablica 7	Studenti s područja Općine Mače; 2011. godina	34
Tablica 8	Izdaci namijenjeni visokom obrazovanju; 2009.–2014. godina	34
Tablica 9	Izdaci namijenjeni kulturi; 2009.- 2014. godina	36
Tablica 10	Izdaci namijenjeni sportu; 2009.–2014. godina	36
Tablica 11	Izdaci za provođenje mjera socijalne politike; 2009.–2014. godina	37
Tablica 12	Cestovna mreža na području Općine Mače	38
Tablica 13	Izdaci za razvoj i održavanje prometne infrastrukture; 2009.–2014. godina	40
Tablica 14	Kretanje broja obrta u Općini Mače po pojedinim sektorima od 2011. do 2015.	44
Tablica 15	Poslovni rezultati poduzetnika s područja Općine Mače (u tisućama)	46
Tablica 16	Projektni prijedlozi na području Općine Mače	51

POPIS SLIKA

Slika 1	Administrativna podjela Općine Mače Krapinsko-zagorske županije	7
Slika 2	Karta prometnica na području Općine Mače	39

UVODNA RIJEČ NAČELNIKA

Poštovani,

ovom Strategijom želimo potaknuti razvoj prirodnih potencijala koji se nalaze na području Općine Mače.

Promišljanjem kroz ovu Strategiju Općine Mače za razdoblje od 2015.–2020. g. želimo kroz viziju, misiju i ciljeve Strategije ostvariti temelj za budući razvoj Općine.

Korištenjem financijskih sredstava iz EU fondova koji su namijenjeni ruralnom razvoju želimo stvoriti pretpostavke za bolji i ugodniji život na našim prostorima te zaustaviti negativne trendove.

Na svima nama je odgovornost u provođenju zadanih nam ciljeva jer bez aktivnog uključivanja svih dionika neće biti moguće stvoriti pretpostavke za boljitak.

Provedba Strategije i prioriteti razvoja temelje se na implementaciji predloženih aktivnosti na području Općine Mače u skladu sa ciljevima definiranog razvoja Općine, privatnog i civilnog sektora i ostalih dionika javnog sektora.

Lokalna razvojna strategija Općine Mače je usklađena sa ciljevima razvoja u nacionalnim, regionalnim i europskim strateškim dokumentima.

Zahvaljujem svima koji su izravno radili na tekstu Strategije Općine Mače, a posebno radnim skupinama, članovima općinske uprave, Zagorskoj razvojnoj agenciji i svima ostalima koji su na bilo koji način sudjelovali u izradi ovog strateškog dokumenta Općine Mače.

Stjepan Sokolić
NAČELNIK

Crkva Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije

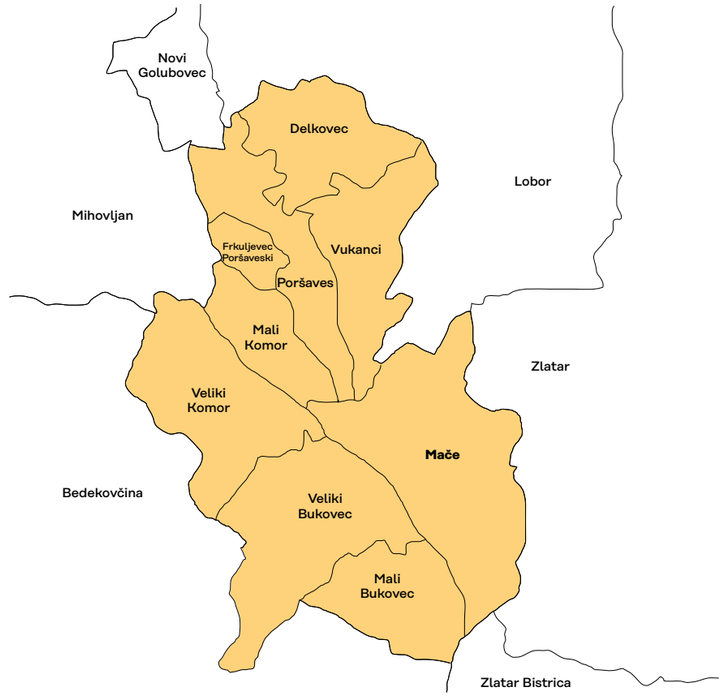
2

GEOGRAFSKO KOMUNIKACIJSKE KARAKTERISTIKE I PRIRODNI RESURSI

2.1

Geografske i klimatske karakteristike Općine Mače

Općina Mače je jedinica lokalne samouprave osnovana i prostorno utemeljena Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Općina Mače zauzima sjeveroistočni dio Krapinsko-zagorske županije čije teritorijalne granice Općine su: Grad Zlatar te Općine: Zlatar Bistrica, Mihovljan, Novi Golubovec, Lobor i Bedekovčina. U sastavu Krapinsko-zagorske županije Općina Mače s površinom od 27,88 km2 teritorijalno spada u manje općine i zauzima svega 2 % teritorija Županije. Teritorij Općine proteže se u smjeru sjever - jug i zauzima središnji dio doline potoka Velika i pobrđa južnih padina Ivančice. Cijela Općina broji 9 naselja: Delkovec, Frkuljevec Peršaveški, Mače, Mali Bukovec, Mali Komor, Peršaves, Veliki Bukovec, Veliki Komor i Vukanci (Slika 1).

Slika 1 Administrativna podjela Općine Mače
Izvor: Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije

Na teritoriju Općine možemo razlikovati:

1. Zagorske brege sa značajnom dinamikom terena na gotovo dvije trećine teritorija
2. Doline uz potoke Velika, Sutinska i Reka
3. Padine vinograda i voćnjaka
4. Poljoprivredne površine blaže topografije
5. Šumske površine inkorporirane u raznolikom krajoliku
6. Zone termalne vode
7. Zonu napuštenog kamenoloma

Brežuljci su pretežito pokriveni šumskim raslinjem, voćnjacima i vinogradima dok su doline pretežito pokrivene poljoprivrednim površinama, ali se u vizurama krajolik značajno razlikuje u ovisnosti o klimatskoj izloženosti padina brijega.

Općina ima i velik potencijal u poljoprivredi – cca 66% teritorija Općine zauzimaju poljoprivredne površine. Prema kategorizaciji tala spada u vrijedna tla druge i treće kategorije s izrazito velikim površinama vrijedne P2 kategorije u dolini rijeke Velika te je izrazito povoljna za razvoj poljoprivrede i stočarstva. Te poljoprivredne površine su iskorištene kao livade i oranice, a najčešće kulture koje se proizvode su kukuruz, ječam, pšenica, krumpir i sl. Istovremeno, brežuljkasti dijelovi Općine istočno i zapadno od doline predstavljaju izrazito povoljne površine za razvoj voćarstva i vinogradarstva.

Opće karakteristike klime kontinentalno-humidnog tipa karakteristične su i za područje Krapinsko-zagorske županije i za Općinu, s time da je važno napomenuti da je mikroklima nešto blaža i toplija u odnosu na susjedne, naročito sjeverne Općine Županije.

Na klimu utječe opća atmosferska cirkulacija uvjetovana geografskom širinom, utjecajima Panonske nizine i planinskog sustava Alpa i Dinarida te reljef razmatranog područja. Klimatske karakteristike određuju umjereno kontinentalnu klimu bez negativnih ekstremnih stanja te klima ne predstavlja ograničenje u organizaciji prostora. Maksimalne padaline su u periodima svibnja, lipnja ili srpnja odnosno rujna ili listopada u količini od 900 do 1100 mm. Najniža temperature s prosjekom od -0,8°C zabilježene su u siječnju, a maksimalne u srpnju s prosjekom 19,7°C, godišnji prosjek iznosi 10°C. Srednje godišnje trajanje sijanja sunca iznosi između 1800 i 1900 sati, a srednji godišnji broj vedrih dana iznosi 66 dana. Maksimalna visina snježnog pokrivača može iznositi 97cm, srednji godišnji broj dana s više od 30 cm snijega je između 5 i 10 dana, a srednji broj dana sa snijegom iznosi 23-27 dana. Magla je češća u hladnijoj polovici godine, ali je ta klimatska pojava ovisna o mikrolokaciji i nadmorskoj visini – prosječni broj dana godišnje – 56 (Krapina). Na području Općine razlikujemo tekućice i podzemne vode. Tekućice pripadaju desnoobalnim pritocima rijeke Krapine (lijevoobalni sliv rijeke Save) koje se dreniraju s južnih obronaka Ivančice. Glavne tekućice su potoci: Velika, Sutinska i Reka.

Podzemne vode dijele se s obzirom na hidrogeološke karakteristike na:

- Temeljna gorja (krajnji obronci Ivančice)
- Tercijarni sedimentni kompleks (bregoviti predjeli)
- Zone kvartarnih naslaga (doline i usjeci)

Krajolik općine Mače

U krajoliku Općine Mače razlikuju se vegetacija brdsko/bregovitog područja i vegetacija dolinskog područja. Prirodna vegetacijska osnova u brdsko/bregovitom području su staništa šume hrasta kitnjaka, no ekološki povoljne zone za ratarstvo uvjetovale su krčenje i sječu, a na strmim i hladnim obroncima sačuvane su pojedine šumske zajednice koje se razlikuju raznolikošću biljnih vrsta. Poljodjelske površine s različitim uzgojenim kulturama formiraju tipični rastočeni zagorski valoviti mozaik oranica, livada i pašnjaka. Većinom su uzgojene kulture koje se stalno mijenjaju, a od trajnijih kultura ističu se vinogradi uzgojeni na izloženim, osunčanim obroncima te voćnjaci u blizini naselja i zaseoka. Vegetacija dolinskih područja uz osobit je biotip uvjetovana topografski, litološkom građom, tipovima tala, mikroklimatskim uvjetima, hidrografskim uvjetima i antropogenim faktorom. Utjecaj djelovanja poplavnih i podzemnih voda ključni je faktor formiranja prirodnog staništa šumske zajednice hrasta lužnjaka, običnog graba, klena, divlje kruške te bukve i crnogorice. Sloj grmlja je obilan i raznovrstan: glog, svib, kupina, kalina, šaš i dr., a osnovno fizionomsko obilježje daju različiti tipovi dolinskih livada, ratarske kulture, vegetacija močvarica i fragmenti šumaraka.

2.2

Komunikacijska povezanost

Općinsko središte Mače smješteno je u dolini na križanju prometnica za naselja Zlatar, Novi Golubovec, Mihovljan, Zlatar Bistricu i Zabok, ali je prometno inferiorno locirano u odnosu na važnije prometnice Zagreb-Varaždin i Zagreb-Macelj. Cestovni pravci u dolinama rijeka oduvijek su bili značajni za razvoj i povezivanje s ostalim naseljima. Relativna blizina Zagreba trebala bi osigurati izletnički turizam, ali za sada se još uvijek malo toga poduzima da bi teritorij iskoristio navedene prednosti. Jedna od posebnosti teritorija su povoljne karakteristike za stalno stanovanje: reljefne, klimatske, prometne i ostale karakteristike, kao i blizina većih središta Krapine, Zaboka i Zagreba koje bi trebale rezultirati migracijskim trendom iz većih gradova. Međutim, migracije iz tih gradova nisu pojačane zbog ekonomskih faktora, prvenstveno visoke stope nezaposlenosti.

2.3

Prirodni resursi i kulturna dobra

Gotovo cijeli prostor Općine izložen je antropogenim utjecajima tako da se ne može govoriti isključivo o prirodnom krajoliku već je sve kulturni krajolik s time da su neke mikro lokacije ostale pošteđene. Prostornim planom Krapinsko-zagorske županije zaštićeni su u kategoriji zaštite krajolika (prirodni i kultivirani prostor):

- širi lokalitet Sutinskih Toplica
- doline potoka Sutinska, Reka i Velika
- predio Strugača

Na teritoriju Općine utvrđeno je zaštićeno područje Sutinskih Toplica u kategoriji značajnog krajolika, a sukladno Zakonu o zaštiti prirode rješenjem Republičkog zavoda za zaštitu prirode Broj:UP/I 1.1981 od 20. siječnja 1981. godine. Odlukom o proglašenju područja Sutinskih Toplica značajnim krajolikom određene su granice obuhvata. Značajni krajolik je prirodni ili kultivirani predjel velike krajobrazne vrijednosti i biološke raznolikosti ili kulturno-povijesne vrijednosti ili krajobraz očuvanih jedinstvenih obilježja karakterističnih za pojedino područje, namijenjen odmoru i rekreaciji ili osobito vrijedni krajobraz. Kulturni krajolik se definira kao zemljopisno područje povezano s povijesnim djelovanjem, događajima i osobama, a uključuje prirodne i kulturne sastavnice, odražava kulturne i estetske vrijednosti te sadrži svojstva kulturnog naslijeđa. Na području Općine Mače nalaze se bazeni s termalnom vodom, dok se izvor i stari dio kompleksa nalazi na području susjedne Općine Mihovljan. Današnje Sutinske toplice u vlasništvu su društva „Ivančica" d.d. Zlatar, raspolažu s tri otvorena bazena, dva velika i jednim dječjim bez smještajnih kapaciteta. Voda u bazene dolazi iz staroga kompleksa Sutinskih toplica. Ljekoviti izvori imaju toplinu između 32,3 i 34,3°C, a voda je prikladna za liječenje i rehabilitaciju reumatskih i ginekoloških bolesti. Kapaciteti kompleksa imaju izrazito jak potencijal u razvoju zdravstvenog turizma. Ispred bazena nalaze se kontejneri u kojima se nalaze sanitarije i garderoba. Društvo „Ivančica" d.d. Zlatar ima koncesiju nad bazenima do 2018. godine, a od 2013. godine nije otvorila bazene za kupače zbog nedostatka financijskih sredstava za potrebna ulaganja. Iako zbog svega navedenog toplice imaju velik potencijal za razvoj turizma i lječilišnog kupališnog kompleksa, zasad nisu u funkciji te čekaju ozbiljnog investitora.

Pored prirodne baštine, na području Općine Mače nalazi se i vrijedna kulturna baština. Popis kulturnih dobara koja se nalaze na području Općine Mače i koja su evidentirana u Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske dan je u Tablici 1.

NAZIV KULTURNOG DOBRA	OZNAKA	VRSTA
Crkva Bezgrešnog Začeća Blažene Djevice Marije i župni dvor	Z - 2234	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
Kapela sv. Margarete	Z - 2847	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno
Crkva sv. Benedikta	Z - 2841	Nepokretno kulturno dobro – pojedinačno

Tablica 1 Kulturna dobra na području Općine Mače
Izvor: Ministarstvo kulture; Registar kulturnih dobara, 2015. godina

Godine 1574. u Maču je izgrađena crkva Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije koja postaje sjedištem župe. To je jednobrodna građevina s polukružnim svetištem, barokizirana u 18. stoljeću. Ima dvije bočne kapele, portal i zvonik ispod kojeg je sakristija. Crkva je kompletno uređena i u njoj se redovito održavaju mise za mještane Općine Mače i susjednog Poznanovca. Župni dvor je prava kulturno-povijesna rijetkost, ne samo za Mače i Zagorje, nego i za cijelu Hrvatsku. Stari farof je 1965. godine proglašen republičkim spomenikom kulture prve kategorije i od tada se nalazi pod zaštitom države. Trenutno nije u funkciji i treba potpunu sanaciju i uređenje. Kapela sv. Margarete nalazi se u naselju Peršaves. Izgrađena je oko 1670. Započeti su radovi na obnovi temelja kapele, a povremeno se tamo održavaju mise. Crkva Sv. Benedikta izgrađena je 1660. godine i nalazi se u Velikom Komoru, uređena je izvana, no potrebno je uređenje iznutra. Povremeno se tamo održavaju mise.

Kapela sv. Margarete u Peršavesi

3

POVIJEST OPĆINE MAČE

Toponim Sutinsko se spominje prvi puta 1258. godine, a najstariji pisani spomen imena Mače potječe iz 15. stoljeća, Mače se tako prvi put spominje u pisanim dokumentima 1444. godine kao župa. Crkva u Maču, sagrađena u 16. stoljeću, postaje župnom crkvom pa se Mače razvija kao administrativno središte toga kraja. Političkim i upravnim promjenama kroz povijest, Općina Mače pripadala je od 1780. sve do 1993. godine različitim upravno-teritorijalnim sustavima, kada je osnovana Općina Mače kakva djeluje i danas.

Prvi spomen upotrebe termalne vode iz Sutinskog potječe iz 17. stoljeća, a u 18. stoljeću ove se toplice već spominju kao pogodne za liječenje osobito ženskih bolesti i reumatizma. Na čitavom području od Poznanovca do Sutinskih toplica djelovale su, gotovo dva stoljeća, plemićke obitelji Sermage i Ritter. Te dvije obitelji uredile su Sutinske toplice i održavale građevni dio i parkovni ambijent starog kupališnog kompleksa. Zemaljska vlada je pred kraj 19. stoljeća Sutinsko proglasila lječilištem nakon čega je uslijedio razvoj toplica. Nakon Drugog svjetskog rata lječilišna zgrada, kao i lječilišni turizam nestaju. Nepunih dvadesetak godina kasnije izgrađeni su samo vanjski bazeni sportsko-rekreacijskog kompleksa na području Velikog Komora. Nakon pretvorbe društvenog vlasništva zemljišta Sutinske toplice prešle su u vlasništvo trgovačkog društva „Ivančica" d.d. iz Zlatara. Danas su toplice zatvorene za kupače i zapuštene. Od ostalih značajnijih gospodarskih, odnosno poljoprivrednih aktivnosti tijekom povijesti, na području Općine Mače značajna zadrugarska tradicija. Između dva svjetska rata u

Zgrada općine Mače i Doma kulture

Maču je djelovala Hrvatska seljačka privredno-proizvođačka zadruga „Sijač" s osnovnom zadaćom opskrbe poljoprivrednika za ratarsku proizvodnju, a kasnije i Nabavno-prodajna zadruga koja je zadrugare opskrbljivala repromaterijalom te se bavila otkupom i prodajom stoke, a kasnije i trgovinom industrijskom robom. Zadruga je imala svoje prodavaonice, gostionice, mesnicu, skladište za otkup poljoprivrednih proizvoda te vlastito poljoprivredno gospodarstvo na području današnje Općine Mače. Nakon osamostaljenja Republike Hrvatske 1991. godine zadruga je završila u stečaju i likvidaciji. Na mačanskom području bila su u funkciji dva rudnika: u Maču kod zaselka Posarići i u Malom Bukovcu. Postojao je i kamenolom „Sutinsko" u Velikom Komoru.

U Općini postoji kontinuitet društvenog života kroz udruge i različite društvene inicijative od kojih su se mnoge održale do danas. Pa tako Dobrovoljno vatrogasno društvo u Maču osnovano 1910. godine postoji još danas. Također, Nogometni klub „Gaj" s nogometnom tradicijom od 1927. i Lovačko društvo „Fazan" osnovano 1945. godine djeluju na području Mača i danas. Značajno kulturno-umjetničko društvo „Ljudevit Gaj" koje broji preko 130 članova, danas broji i 35 godina tradicije. Neprekidno od 1861. godine do danas djeluje pučka osnovna škola u Maču. Škola se nadograđivala 1970. godine dodatnim učionicama, zbornicom i sanitarnim čvorom, a 2010. godine dobiva školsku sportsku dvoranu, tri učionice i veliki sanitarni čvor u prizemlju te na katu u dograđenom dijelu.

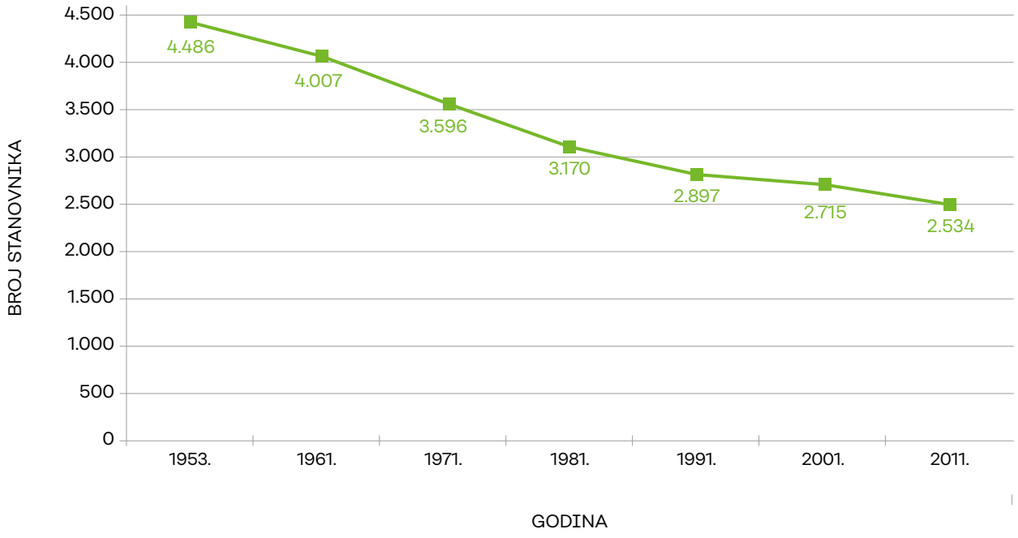

Spomenik Stjepana Radića u Maču,
djelo Antuna Augustinčića

4

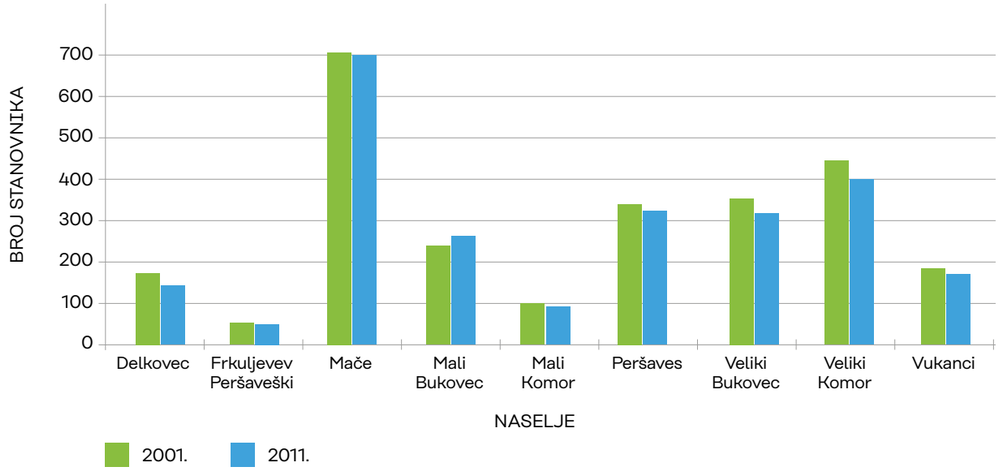
DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE I KRETANJA

Na temelju podataka dobivenih iz popisa stanovništva provedenog 2011. godine, u 9 naselja u sastavu Općine Mače živjelo je 2.534 stanovnika što predstavlja nastavak trenda smanjenja stanovnika budući da je prema podacima iz popisa stanovništva iz 2001. godine na području Općine živjelo 2.715 stanovnika. Smanjenje broja stanovnika također je uočljivo na županijskoj i državnoj razini. Detaljan prikaz kretanja broja stanovnika Općine Mače od sredine 20. stoljeća do danas dan je u Grafikonu 1.

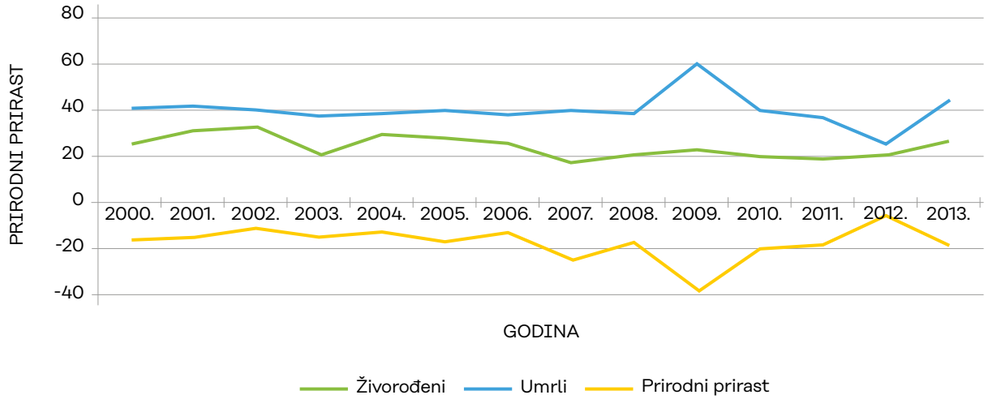
Grafikon 1 Kretanje broja stanovnika na području Općine Mače; 1953. - 2011. godina
Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Gledajući kretanje broja stanovnika po naseljima koja su u sastavu Općine Mače primjetno je smanjenje broja stanovnika u većini naselja. Izuzetak od tog trenda je samo naselje Mali Bukovec (s 246 stanovnika u 2001. godini na 258 stanovnika u 2011. godini). Do najvećeg smanjenja broja stanovnika došlo je u naseljima Delkovec (sa 166 stanovnika u 2001. godini na 143 stanovnika tijekom 2011. godine), Veliki Bukovec (sa 362 stanovnika u 2001. godini na 314 stanovnika tijekom 2011. godine) i Veliki Komor (sa 453 stanovnika u 2011. godini na 397 stanovnika tijekom 2011. godine). Kretanje broja stanovnika u naseljima u sastavu Općine Mače u razdoblju od 2001. do 2011. godine prikazano je u Grafikonu 2.

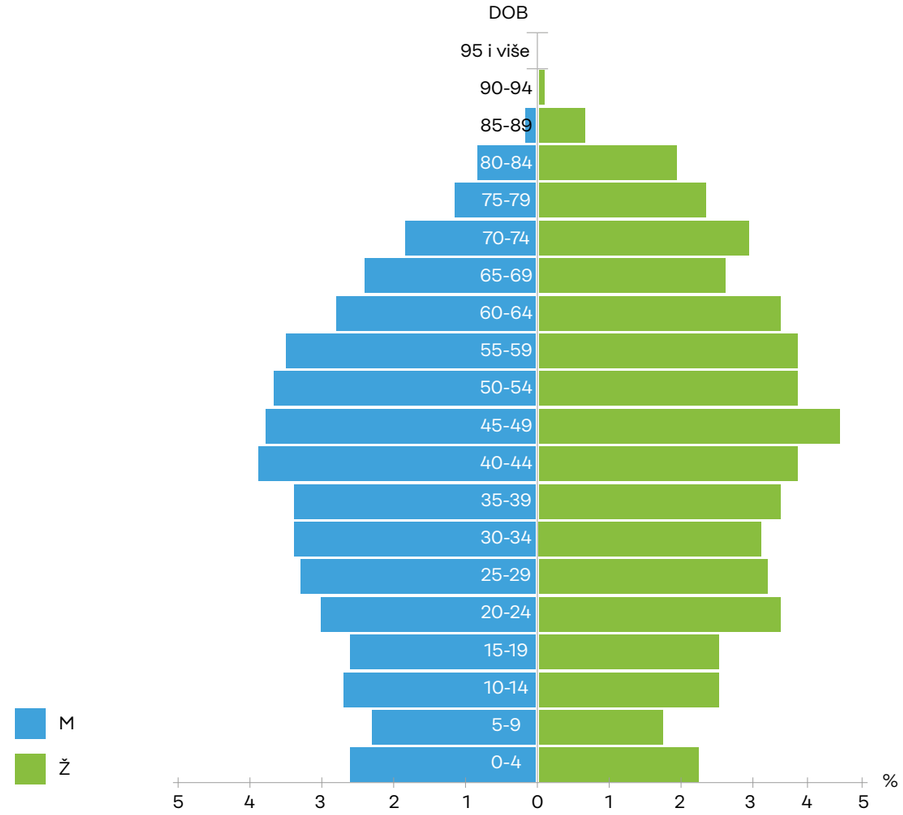
Grafikon 2 Kretanje broja stanovnika po naseljima na području Općine Mače
Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Smanjenje broja stanovnika može se pripisati starenju stanovništva i iseljavanju mlađe populacije u urbane sredine radi posla i boljih životnih uvjeta. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku tijekom 2013. godine u Općini Mače rođeno je 26 djece, a umrle su 44 osobe što predstavlja negativni prirodni prirast od -18. Općenito, u vremenskom razdoblju od 2000. do 2013. godine na području Općine Mače bilježi se negativan prirast. Najveći negativni prirast zabilježen je 2009. godine (-37), a slijede 2007. i 2010. godina kada je prirodni prirast iznosio -24 odnosno -20. Zabrinjavajuće je što je gotovo svake godine broj umrlih u prosjeku dvostruko veći od broja rođenih. Negativni prirodni prirast na području Općine Mače u najvećoj mjeri odgovara kretanjima na području Krapinsko-zagorske županije budući da se u vremenskom razdoblju od 2000. do 2013. godine kontinuirano bilježi negativni prirodni prirast. Prikaz kretanja prirodnog prirasta na području Općine Mače u vremenskom razdoblju od 2000. do 2013. godine dan je u Grafikonu 3.

Grafikon 3 Prirodni prirast na području Općine Mače
Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Vitalni indeks predstavlja broj živorođenih na 100 umrlih osoba. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, vrijednost vitalnog indeksa za područje Općine Mače tijekom 2013. godine iznosila je 59,1. Ovo je znatno ispod vrijednosti ovoga pokazatelja za Republiku Hrvatsku (79,3) i malo ispod vrijednosti za Krapinsko-zagorsku županiju (61,2). Bedekovčina s 96,6, Zlatar Bistrica s 91,4 i Zlatar sa 65,9 kao susjedne jedinice lokalne samouprave imaju više vrijednosti vitalnog indeksa u odnosu na Općinu Mače. Manje vrijednosti vitalnog indeksa sa 40,6 imaju Općina Mihovljan i s 36,5 Općina Lobor. U vremenskom razdoblju od 2000. do 2013. godine, vrijednost vitalnog indeksa na području Općine Mače bila je konstantno znatno niža od 100. Analizirajući sastav stanovništva s obzirom na spol, vidljivo je kako u stanovništvu Općine Mače živi neznatno više osoba ženskog spola (1.287 osoba ili 50,79% od ukupnog broja stanovnika u 2011. godini). Gledajući stanovništvo s obzirom na dob, uočeno je kako većina muškaraca spada u dobnu skupinu od 45 do 49 godina (116 osoba ili 4,58% od ukupnog broja stanovnika) dok većina žena spada u dobnu skupinu od 40 do 44 godina (111 osoba ili 4,38% od ukupnog broja stanovnika). Dobno spolna struktura stanovništva Općine Mače prikazana je Grafikonom 4 pomoću dobno spolne piramide. Gledajući oblik dobno spolne piramide može se uočiti kako ona ima oblik košnice (stacionarni tip) s tendencijom da u budućnosti poprimi oblik urne (regresivni ili konstruktivni tip). Ovo znači da u sastavu stanovništva prevladava stanovništvo zrele dobi dok će u budućnosti zbog niskog nataliteta i procesa starenja stanovništva prevladavati staro stanovništvo. To će u budućnosti samo još više pojačati proces depopulacije i dovesti do daljnjeg smanjenja broja stanovnika.

Grafikon 4 Struktura dobno-spolnog sastava Općine Mače
Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Proslava Dana obitelji – mlađa folklorna grupa KUD „LJUDEVIT GAJ"

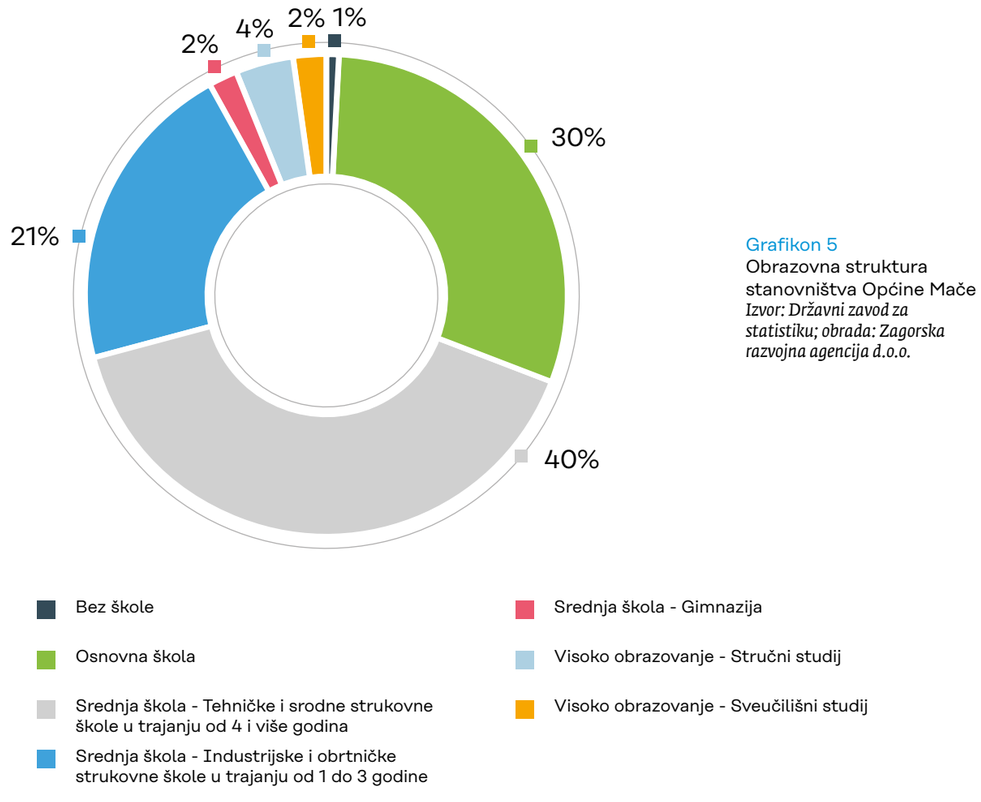
Gledajući obrazovnu strukturu stanovništva Općine Mače vidljivo je kako polovica stanovništva ima završenu srednju (50,47% računajući od ukupnog broja stanovnika s više od navršenih 15 godina) i osnovnu školu (23,41%). Udio visokoobrazovanog stanovništva je malen i iznosi svega 4,82%. Gledajući stanovništvo sa srednjoškolskim obrazovanjem vidljivo je kako većinu čine muškarci (30,62% od ukupnog broja stanovnika s navršenih 15 godina) dok kod visokoobrazovanog stanovništva većinu čine žene. Kod stanovništva sa srednjoškolskim obrazovanjem najviše ih je završilo industrijske i obrtničke strukovne škole u trajanju od 1 do 3 godine (31,84% od ukupnog broja stanovnika s navršenih 15 godina) dok ih je najmanje završilo gimnaziju (1,83%). Udio osoba bez ikakvog obrazovanja je malen te iznosi svega 0,89%. Stanovništvo bez završene škole i sa završenom osnovnom školom većinom se odnosi na osobe starije životne dobi koje su već izašle s tržišta rada te se nalaze u mirovini. Uspoređujući obrazovnu strukturu stanovništva Općine Mače sa susjednim jedinicama lokalne samouprave vidljivo je kako je ona nepovoljna. Naime, sve jedinice lokalne samouprave koje graniče s Općinom Mače imaju veći udio stanovništva sa srednjom školom i visokoobrazovanog stanovništva osim Općine Mihovljan. Udio visokoobrazovanog stanovništva u Općini Mihovljan je 4,28%, Općini Lobor 4,85% u Općini Novi Golubovec 5,33%, u Općini Radoboj 7,63%, u Gradu Zlataru 8,84% i u Gradu Krapini 14,28%. Prema tome, može se zaključiti kako je u budućnosti potrebno uložiti više napora za podizanje udjela visokoobrazovanog stanovništva na području Općine Mače. Boljom obrazovnom strukturom lokalnog stanovništva povećavaju se prilike za razvoj mjesta. Detaljan prikaz obrazovne strukture stanovništva Općine Mače dan je u Tablici 2 i u Grafikonu 5.

	Muškarci	Žene	UKUPNO
BEZ ŠKOLE	0,37%	0,51%	**0,89%**
OSNOVNA ŠKOLA	8,71%	14,70%	**23,41%**
SREDNJA ŠKOLA			
Industrijske i obrtničke strukovne škole u trajanju od 1 do 3 godine	23,03%	8,81%	31,84%
Tehničke i srodne strukovne škole u trajanju od 4 i više godina	7,21%	9,60%	16,81%
Gimnazija	0,37%	1,45%	1,83%
UKUPNO	30,62%	19,85%	**50,47%**
VISOKO OBRAZOVANJE			
Stručni studij	1,54%	1,73%	3,28%
Sveučilišni studij	0,47%	1,03%	1,50%
Doktorat znanosti	0,05%	0,00%	0,05%
UKUPNO	2,06%	1,97%	**4,82%**

Tablica 2 Obrazovna struktura stanovništva Općine Mače
Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Mačanske Mažuretkinje
ALINA, osnovane 2007.

Grafikon 5
Obrazovna struktura stanovništva Općine Mače
Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

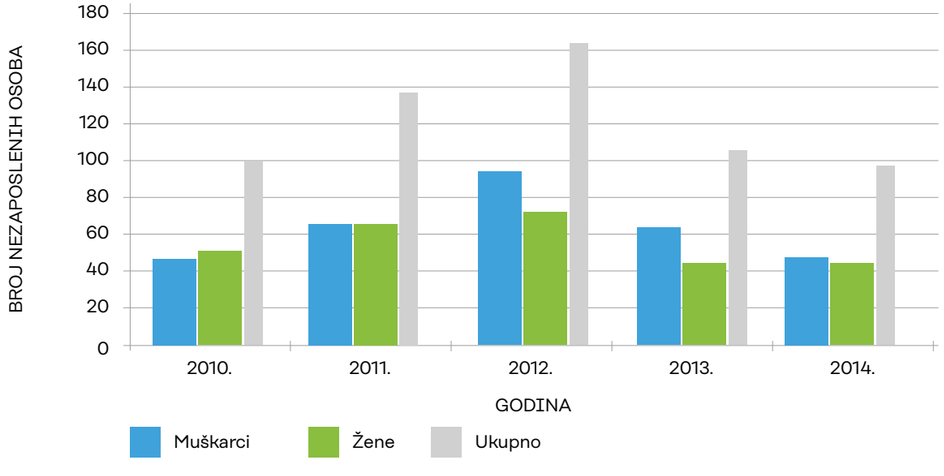
5

TRŽIŠTE RADA

5.1

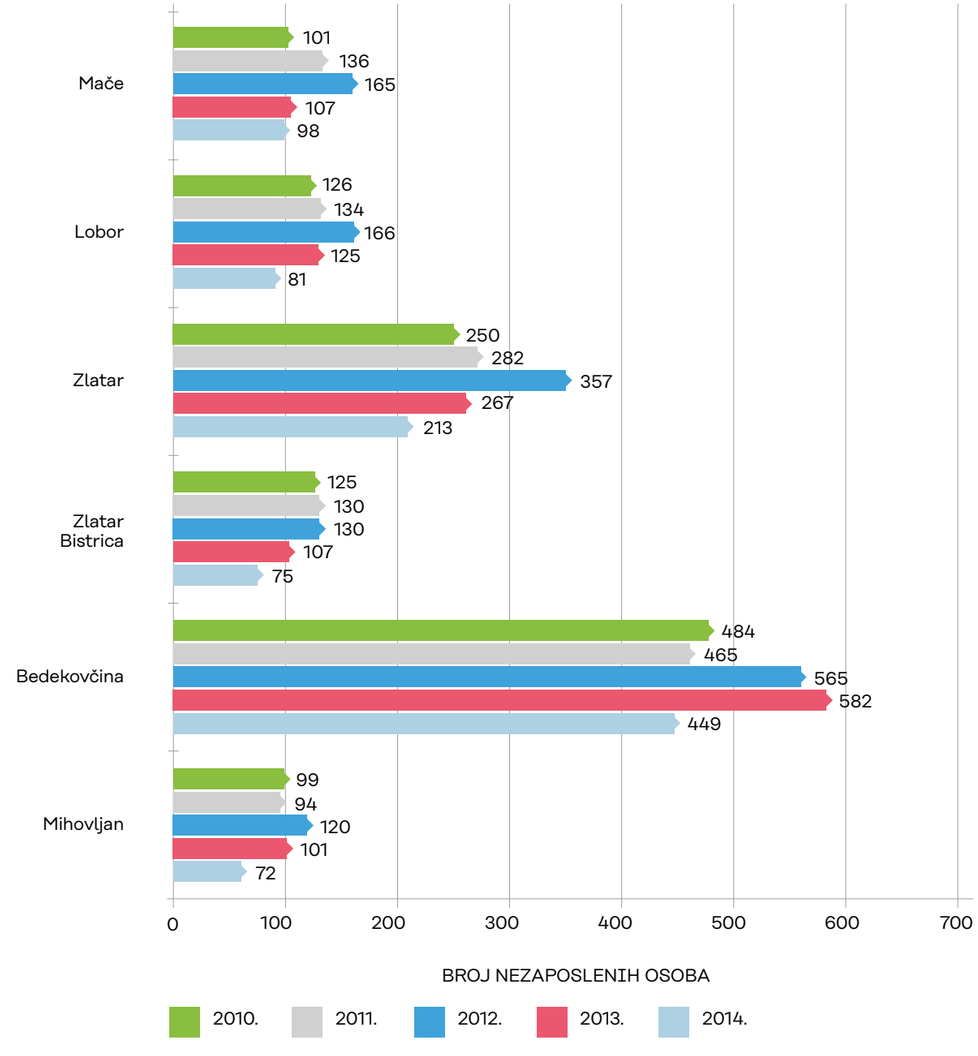
Nezaposlenost

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje tijekom 2014. godine na prostoru Općine Mače evidentirano je 98 nezaposlenih osoba. Ovo predstavlja smanjenje u odnosu na 2013. godinu (107 nezaposlenih osoba) te prekid trenda porasta broja nezaposlenih osoba prisutnog od 2010. godine. Isti trend također je prisutan na području Krapinsko-zagorske županije gdje je od 2010. godine iz godine u godinu rastao broj nezaposlenih osoba. Izuzetak predstavlja 2014. godina kada je u odnosu na godinu ranije došlo do smanjenja broja nezaposlenih osoba (tijekom 2013. godine na području Krapinsko-zagorske županije evidentirano je 8.615 nezaposlenih osoba dok je tijekom 2014. godine evidentirano 7.296 nezaposlenih osoba). Gledajući spolnu strukturu nezaposlenih u vremenskom razdoblju od 2010. do 2013. godine, uočeno je kako je gotovo jednak udio nezaposlenih žena i muškaraca na području Općine Mače. Broj nezaposlenih muškaraca i žena konstantno se povećavao do 2012. godine, nakon čega tijekom 2013. godine dolazi do smanjenja broja nezaposlenih. Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, u 2014. godini ukupna stopa nezaposlenosti na području Općine Mače iznosila je 33,79%. Grafički prikaz kretanja nezaposlenosti među muškarcima, ženama te ukupnog broja nezaposlenih na području Općine Mače dan je u Grafikonu 6.

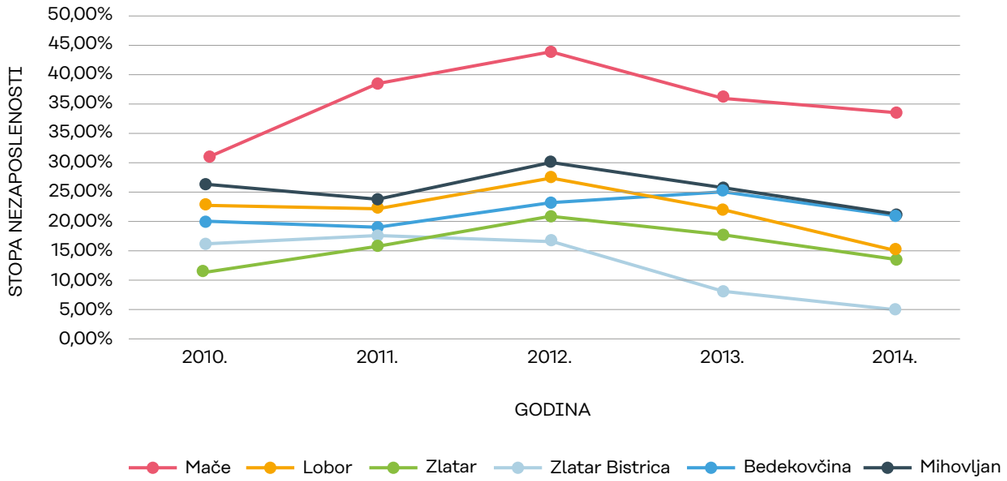
Grafikon 6 Nezaposlenost muškaraca i žena te ukupna nezaposlenost na području Općine Mače; 2010. - 2014.
Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o..

Promatrajući kretanje broja nezaposlenih osoba na području Općine Mače i susjednih jedinica lokalne samouprave (Grad Zlatar te Općine Lobor, Zlatar Bistrica, Bedekovčina i Mihovljan) vidljivo je kako je tijekom 2014. godine manje nezaposlenih osoba evidentirano u svim susjednim jedinicama lokalne samouprave. U vremenskom razdoblju od 2010. do 2014. godine nezaposlenost je rasla sve do 2012. godine u svim promatranim jedinicama lokalne samouprave nakon čega u narednim godinama dolazi do njezinog smanjenja. Ohrabrujuće je što su nedavna pozitivna gospodarska kretanja dovela do toga da je u usporedbi s 2010. godinom tijekom 2014. godine broj nezaposlenih osoba manji u svim jedinicama lokalne samouprave. Usporedni prikaz kretanja broja nezaposlenih osoba na području Općine Mače i susjednih jedinica lokalne samouprave od 2010. do 2014. godine dan je u Grafikonu 7.

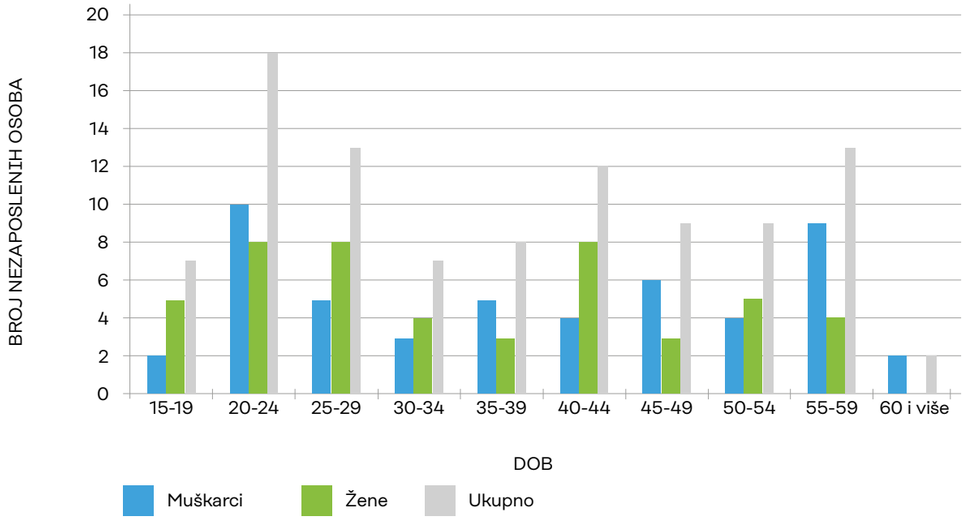
Grafikon 7 Usporedba broja nezaposlenih na području Općine Mače sa susjednim jedinicama lokalne samouprave od 2010. - do 2014. godine.
Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Krajem 2014. godine stopa nezaposlenosti na području Općine Mače iznosila je 33,79% što predstavlja smanjenje u odnosu na prijašnju godinu kada je iznosila 35,79%. Gledajući vremensko razdoblje od 2010. do 2014. godine vidljivo je kako je stopa nezaposlenosti rasla do 2012. godine nakon čega slijedi pad. Ovo se ne razlikuje od ranije spomenutog kretanja broja nezaposlenih osoba. U usporedbi sa susjednim jedinicama lokalne samouprave primjetno je kako niti jedna jedinica lokalne samouprave nema veću stopu nezaposlenosti u 2014. godini. Unatoč tome što je tijekom 2014. godine u Općini Mače i svim promatranim jedinicama lokalne samouprave zabilježen pad stope nezaposlenosti u odnosu na prethodnu godinu, zabrinjavajuće je što je u usporedbi s Krapinsko-zagorskom županijom njezina vrijednost dosta veća na području Općine Mače (krajem 2014. godine stopa nezaposlenosti u Krapinsko-zagorskoj županiji iznosila je 17,67% dok je na području Općine Mače iznosila 33,79%). Usporedni prikaz kretanja stope nezaposlenosti na području Općine Mače i susjednih jedinica lokalne samouprave dan je u Grafikonu 8.

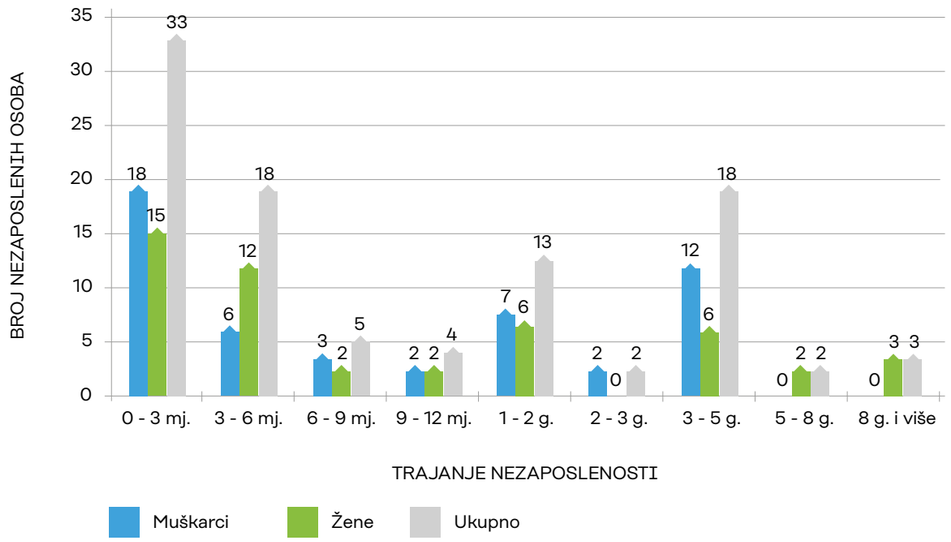
Grafikon 8 Kretanje stope nezaposlenosti na području Općine Mače i susjednih JLS
Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Analizirajući dob i spol nezaposlenih osoba koje su tijekom 2014. godine evidentirane na području Općine Mače uočeno je kako najviše nezaposlenih osoba spada u dobnu skupinu od 20 do 24 godine (18 osoba ili 18,37% nezaposlenih osoba) i u dobnu skupinu od 25 do 29 godina te 50 do 54 godine (13 osoba ili 13,27% nezaposlenih). Među muškarcima najveći broj nezaposlenih osoba spada u dobnu skupinu od 20 do 24 godina (10 osoba ili 10,20%) dok je nezaposlenost među ženama raširena među populacijom od 20 do 24, 25 do 29 i od 40 do 44 godine sa po 8 nezaposlenih osoba ili 8,16%. Nezaposlenost mladih je na području Općine Mače, kao i u Republici Hrvatskoj i Krapinsko-zagorskoj županiji, veliki problem budući da 31,64% nezaposlenih osoba spada u dobnu skupinu od 20 do 29 godina. Usporedbe radi, navedena dobna skupina krajem 2014. godine činila je 25,87% nezaposlenih u Krapinsko-zagorskoj županiji. Pored mladih, nezaposlenost starije populacije (od 50 do 59 godina) također predstavlja problem u Općini Mače i Krapinsko-zagorskoj županiji općenito. Tako navedena dobna skupina u Općini Mače čini 22,45%, a u Krapinsko-zagorskoj županiji 26,65%. Prikaz broja nezaposlenih na području Općine Mače s obzirom na dob i spol tijekom 2014. godine dan je u Grafikonu 9.

Grafikon 9 Nezaposlenost na području Općine Mače s obzirom na dob i spol; 2014.godina
Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

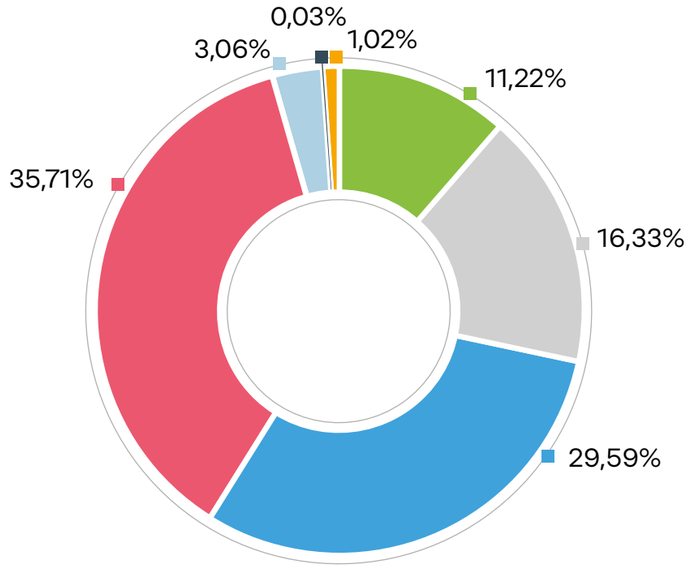
Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, tijekom 2014. godine najviše nezaposlenih osoba s područja Općine Mače bilo je bez zaposlenja do 3 mjeseca (33 osobe ili 33,67 %) 3 do 6 mjeseci (18 osoba ili 18,37% nezaposlenih osoba) i osobe koje su bez zaposlenja 3 do 5 godina (18 osoba ili 18,37% nezaposlenih osoba). S druge strane, najmanji udio imale su osobe koje su bez zaposlenja od 2 do 3 godine (2 osobe ili 2,04%) i od 5 do 8 godina (2 osobe ili 2,04%). Ovakva kretanja vidljiva su i na županijskoj razini budući da su najmnogobrojnije skupine koje su bez posla do 3 mjeseca (22,42%) i od 1 do 2 godine (17,21%) dok najmanji udio imaju osobe koje su bez zaposlenja od 9 do 12 mjeseci (6,47%) i od 5 do 8 godina (4,58%). Također je vidljiv porast dugotrajno nezaposlenih osoba što se može povezati s vrlo visokom nezaposlenosti među starijim stanovništvom. Naime, oni zbog svoje dobi i sve veće potrebe za cjeloživotnim obrazovanjem nisu zanimljivi potencijalnim poslodavcima što u konačnici dovodi do njihove dugotrajne nezaposlenosti. Prikaz strukture nezaposlenih osoba s područja Općine Mače s obzirom na trajanje nezaposlenosti dan je u Grafikonu 10.

Grafikon 10 Struktura nezaposlenih osoba s područja Općine Mače s obzirom na trajanje nezaposlenosti u 2014. godini
Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Uzimajući u obzir podatke Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, zanimanja s najvećim brojem nezaposlenih osoba na području Krapinsko-zagorske županije tijekom 2014. godine bila su: prodavač/prodavačica, čistač/čistačica, radnik/radnica u proizvodnoj liniji, ručni pakiratelj/ručna pakirateljica i administrativni službenik/administrativna službenica te su činila ukupno 23,9% nezaposlenih osoba. Nezaposleni s navedenim zanimanjima na području Općine Mače imaju udio od 24,5%. Podaci iz istog izvora govore kako su tijekom 2014. godine najtraženija zanimanja na području Krapinsko-zagorske županije bila: šivač/šivačica, konobar/konobarica, prodavač/prodavačica, medicinska sestra/medicinski tehničar i zidar/zidarka i koja su činila udio od 17,6% od ukupnog broja traženih radnika. U skladu sa svojom nadležnošću, Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi mjere aktivne politike zapošljavanja koje uključuju stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, potpore za usavršavanje, potpore za zapošljavanje, javne radove i potpore za samozapošljavanje. Ispostava Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u Zlatar Bistrici, koja je ujedno nadležna za područje Općine Mače, provodila je navedene mjere aktivne politike zapošljavanja koje su tijekom 2013. godine koristile 193 osobe, a tijekom 2014. godine 203 osobe. Najviše osoba tijekom 2013. godine bilo je uključeno u mjeru javnih radova (67 osoba) dok je tijekom 2014. godine najveći broj osoba bio uključen u mjeru stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (96 osoba).

Analizirajući nezaposlene osobe na području Općine Mače s obzirom na obrazovanje, uočeno je kako najviše nezaposlenih ima završenu srednju školu u trajanju od 4 godine i više (35 osoba ili 35,71% nezaposlenih). Slijede ih nezaposleni sa završenom srednjom školom u trajanju do 3 godine (29 osoba ili 29,59% nezaposlenih) i sa završenom osnovnom školom (16 osoba ili 16,33% nezaposlenih). Prikaz obrazovne strukture nezaposlenih osoba s područja Općine Mače tijekom 2014. godine dan je u Grafikonu 11.

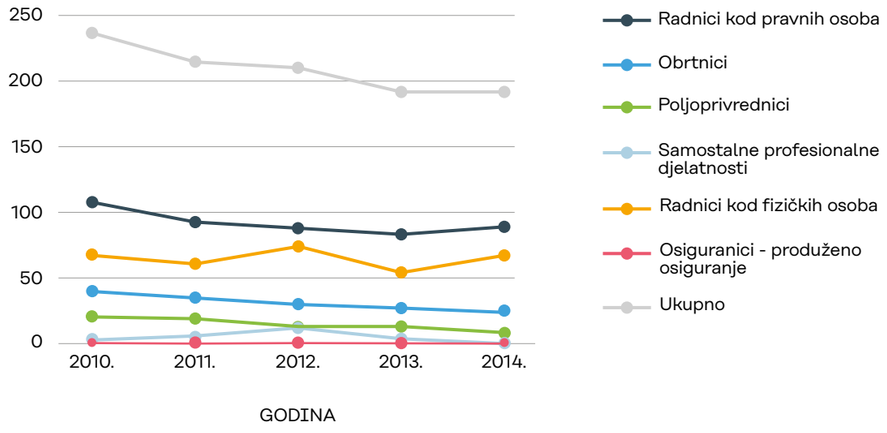
Grafikon 11
Obrazovna struktura nezaposlenih osoba s područja Općine Mače; 2014. godina
Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Sajam u Maču - održava se svake subote

5.2

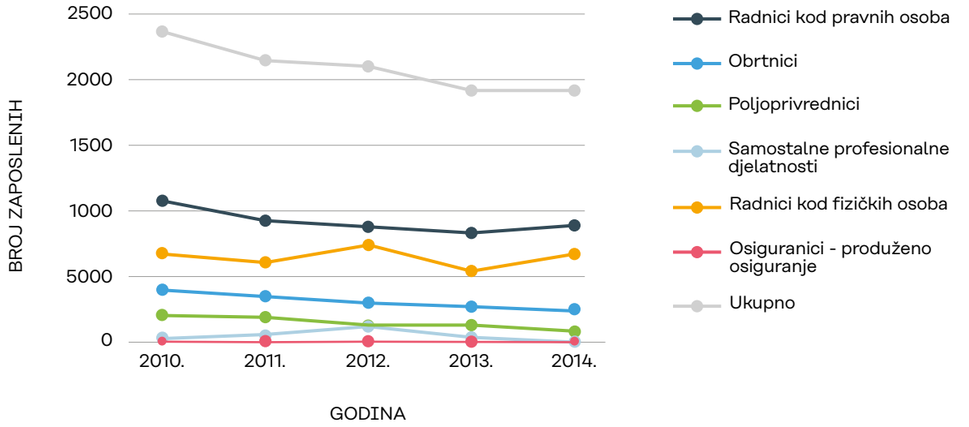
Zaposlenost

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje tijekom 2014. godine na području Općine Mače evidentirane su 192 zaposlene osobe (0,56% zaposlenih na području Krapinsko-zagorske županije). Pri tome, valja napomenuti da se osiguranici (zaposlene osobe) bilježe po mjestu rada, a ne po prebivalištu pri čemu podatak o 192 zaposlene osobe govori o tome da toliko osoba radi u Maču, a ne da je toliko osoba s prebivalištem u Maču zaposleno. Podaci o broju zaposlenih prema mjestu prebivališta su se službeno počeli prikupljati početkom 2016. godine te podaci još nisu dostupni. S druge strane, nezaposlene osobe bilježe se upravo prema mjestu prebivališta. Gledajući osnovu osiguranja, ustanovljeno je kako najviše zaposlenih radi kod pravnih osoba (85 osoba ili 44,27% zaposlenih), zatim slijede radnici kod fizičkih osoba (66 osoba ili 34,38%), zaposleni kod obrtnika (29 osoba ili 15,10% zaposlenih), zaposleni kod poljoprivrednika (8 osoba ili 4,17% zaposlenih), osiguranika koji imaju produženo osiguranje (2 osobe ili 1,04%) i zaposlenici kod osoba koje se bave samostalnom profesionalnom djelatnošću (2 osobe ili 1,04%). U vremenskom razdoblju od 2010. do 2014. godine došlo je do smanjenja broja zaposlenih na području Općine Mače. Tako je, primjerice, tijekom 2010. godine na području Općine radilo 233 osoba dok su tijekom 2014. godine radile 192 osobe. Tijekom 2010. godine broj zaposlenih osoba kod pravnih osoba bio je 103, a 2014. godine se smanjio na 85 osoba. Istovremeno, smanjio se i broj radnika kod obrtnika (s 43 na 29) te zaposlenih kod poljoprivrednika (s 18 na 8 osoba). U Krapinsko-zagorskoj županiji je 2014. godine bilo zaposleno 33.992 osobe. Bilježi se povećanje broja zaposlenih osoba na razini Krapinsko-zagorske županije. Izuzetak predstavlja 2013. godina kada je došlo do prekida negativnog trenda te je zabilježeno 32.838 zaposlenih osoba dok su tijekom 2012. godine zabilježene 32.744 zaposlene osobe. Prikaz broja zaposlenih s obzirom na osnovu osiguranja na području Općine Mače dan je u Grafikonu 12.

Grafikon 12 Struktura zaposlenih osoba na području Općine Mače
Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o

Uspoređujući kretanje broja zaposlenih osoba na području općine Mače i susjednih jedinica lokalne samouprave od 2010. do 2014. godine, uočeno je kako jedino Općina Mače ima konstantan pad broja zaposlenih (uz zadržavanje jednakog broja zaposlenih 2013. i 2014. godine), dok ostale općine imaju veće ili manje oscilacije broja zaposlenih tijekom godina. Prikaz kretanja broja zaposlenih (osiguranika mirovinskog osiguranja) na području Općine Mače i susjednih jedinica lokalne samouprave dan je u Grafikonu 13.

Grafikon 13 Kretanje broja zaposlenih na području Općine Mače i susjednih jedinica lokalne samouprave
Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

5.3

Korisnici mirovina

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje krajem 2014. godine na području Krapinsko-zagorske županije evidentirano je 33.165 korisnika mirovina. Na županijskoj razini odnos broja korisnika mirovina i osiguranika (zaposlenih osoba) iznosio je 1:1,02, što znači da na jednog umirovljenika dolazi više od jednog osiguranika (zaposlena osoba). Za područje Općine Mače vrijednost ovog pokazatelja iznosi (1:0,32) što je dosta ispod županijskog (1:1,02) i nacionalnog prosjeka (1:1,14). Prema tome, jasno je kako je omjer umirovljenika i zaposlenih osoba na području Općine Mače izrazito nepovoljan. Osim neodrživosti mirovinskog sustava na nacionalnoj razini zbog velikih izdataka za mirovine, u odnosu na priljev sredstava, takav odnos broja umirovljenika i broja zaposlenih dovodi do smanjenog broja radne snage na području općine, kao i manjeg priljeva dijela poreza na dohodak u općinski proračun čime se smanjuje ukupni iznos proračuna Općine Mače.

Tijekom 2014. godine na području Općine Mače evidentirano je 599 korisnika mirovina što predstavlja 1,69% od ukupnog broja korisnika mirovina u Krapinsko-zagorskoj županiji. Od 599 korisnika mirovina s područja Općine Mače većinu čine žene na koje otpada 337 osoba (60,29%). Prema podacima za istu godinu, prosječna duljina radnog staža na području Općine Mače iznosila je 28 godina, 1 mjesec i 23 dana što je manje od prosječne duljine radnog staža u Krapinsko-zagorskoj županiji (28 godina, 10 mjeseci i 24 dana). Uspoređujući dužinu radnog staža muškaraca i žena s područja Općine Mače, uočeno je kako muškarci u prosjeku rade 4 godine dulje od žena (prosječna dužina radnog staža muškaraca iznosi 30 godina, 2 mjeseca i 15 dana dok prosječna dužina radnog staža žena iznosi 26 godine, 9 mjeseca i 16 dana). Slična situacija je i na županijskoj razini gdje muškarci također imaju dulji radni staž u odnosu na žene (muškarci u prosjeku rade 30 godina, 4 mjeseca i 11 dana dok žene u prosjeku rade 26 godina, 5 mjeseci i 7 dana). Podaci Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje iz 2014. godine govore kako je većina umirovljenika s područja Općine Mače imala starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu (237 korisnika ili 39,57%). Po brojnosti ih slijede korisnici obiteljskih mirovina (184 korisnika ili 30,72%) i invalidska mirovina (178 korisnika ili 29,72%). Ovo je slično sa stanjem u Krapinsko-zagorskoj županiji gdje su najbrojniji umirovljenici u starosnoj ili prijevremenoj starosnoj mirovini (14.424 korisnika ili 43,49%). Slijede ih korisnici invalidskih mirovina (10.956 korisnika ili 33,03%) dok je najmanje korisnika obiteljskih mirovina (7.785 korisnika ili 23,47%). Gledajući iznose mirovina na području Općine Mače tijekom 2014. godine, uočeno je kako se najveće mirovine isplaćuju korisnicima starosnih ili prijevremenih starosnih mirovina (2.094,57 kuna) dok se najmanje mirovine isplaćuju korisnicima obiteljskih mirovina (1.669,52 kuna). Uspoređujući iznose mirovina na području Općine Mače sa županijskim prosjekom, uočeno je kako je samo starosna i prijevremena mirovina viša od prosječne mirovine koja se isplaćuje u Krapinsko-zagorskoj županiji (2.054,30 kuna). Prosječna mirovina (zbroj prosječne starosne ili prijevremene starosne, invalidske i obiteljske mirovine) koja se isplaćivala na području Općine Mače iznosila je 1.873,00 kuna što je manje u odnosu na prosječnu mirovinu u Krapinsko-zagorskoj županiji koja je iznosila 2.054,30 kuna. Taj podatak govori kako su umirovljenici u Općini Mače u lošijoj socijalnoj situaciji u odnosu na prosjek županije. Prikaz broja korisnika mirovina, prosječnog radnog staža i prosječnog iznosa mirovine na području Općine Mače prikazan je u Tablici 3.

GODINA	BROJ KORISNIKA MIROVINA			PROSJEČNI STAŽ (GODINE, MJESECI, DANI)			PROSJEČNI IZNOS MIROVINE U KUNAMA		
	UKUPNO	M	Ž	UKUPNO	M	Ž	UKUPNO	M	Ž
2010.	**610**	272	338	**27 01 23**	29 00 03	25 07 28	**1.783,04**	2.001,66	1.607,11
2011.	**616**	263	353	**27 02 11**	29 07 13	25 04 24	**1.771,17**	2.006,33	1.595,11
2012.	**611**	261	350	**27 06 19**	30 00 01	25 08 22	**1.819,09**	2.057,33	1.641,63
2013.	**600**	256	344	**27 10 15**	30 00 02	26 03 08	**1.849,91**	2.074,42	1.682,84
2014.	**559**	262	297	**28 01 23**	30 04 11	26 05 07	**1.873,00**	2.114,55	1.685,21

Tablica 3 Korisnici mirovina, radni staž i prosječni iznos mirovina na području Općine Mače
Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o

Dječja igraonica u prostorijama općinske zgrade u Maču – DND Mače

6 DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

6.1

Predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje

Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10/97) regulira područje predškolskog odgoja koji predstavlja djelatnost od posebnog državnog interesa. Na temelju Članka 1. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi utvrđeno je kako predškolski odgoj obuhvaća programe odgoja, naobrazbe, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi koji se ostvaruju u dječjim vrtićima. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku iz 2011. godine na području Općine Mače živjelo je 153 osoba predškolske dobi (0 – 6 godina). Trenutno je 15-ero djece s područja Općine Mače smješteno u dječje vrtiće. Na području Općine Mače ne postoji dječji vrtić u kojem se odvija predškolski odgoj pa Općina Mače sufinancira boravak djece u susjednim dječjim vrtićima. Na katu općinske zgrade nalazi se prostorija dana na besplatno korištenje Društvu Naša Djeca Mače u kojem se dva puta tjedno održavaju igraonice za djecu predškolske dobi. Općina Mače plaća troškove svih energenata. Tijekom 2014. godine iz proračuna Općine Mače na predškolsko obrazovanje je utrošeno 220.968,83 kuna što predstavlja povećanje u odnosu na 2013. godinu kada je utrošeno 184.292,96 kuna. Općenito, u vremenskom razdoblju od 2009. do 2011. godine kontinuirano se smanjivao iznos namijenjen predškolskom odgoju da bi se od 2012. godine počeo opet povećavati. Prikaz ukupnih izdataka za predškolski odgoj i njihova struktura u razdoblju od 2009. do 2014. godine dana je u Tablici 4.

IZDACI ZA PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE	IZDACI IZ PRORAČUNA JLS					
	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Jednokratna novčana pomoć za novorođeno dijete	22.579,23	14.296,64	16.607,41	16.547,31	18.275,24	26.484,14
Sufinanciranje za boravak u dječjim vrtićima	7.920,00	7.200,00	7.200,00	7.000,00	7.600,00	5.420,00
Mala škola	38.514,99	23.095,00	19.240,00	20.005,20	21.721,10	20.970,00
Didaktička oprema	49.313,00	83.020,00	117.370,00	135.080,00	125.251,32	78.585,79
Društvo Naša djeca Mače	49.313,00	83.020,00	117.370,00	135.080,00	125.251,32	78.585,79
UKUPNO	**118.327,13**	**127.611,64**	**160.417,41**	**178.632,51**	**172.847,66**	**131.459,93**

Tablica 4 Struktura izdataka namijenjenih predškolskom odgoju: 2009.-2014.godina
Izvor: Proračun Općine Mače; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Za osnovnoškolsko obrazovanje na području Općine Mače zadužene su Osnovna škola Mače i Područna škola Peršaves. Danas Osnovnu školu Mače pohađa 191 učenik u 14 razrednih odjela. Nastava je organizirana samo u jutarnjoj smjeni. U sklopu zgrade osnovne škole nalazi se sportska dvorana. Knjižnica je smještena u prizemlju škole u prostoriji površine 53 m2 i ima fond od 3.894 svezaka, 85 videokazeta, 52 CD-a, 50 DVD-a, 22 časopisa (za učenike i učitelje). Zgrada osnovne škole ima prilaz za djecu s posebnim potrebama sa stražnje strane škole što učenicima s invaliditetom olakšava pristup školi. Općina Mače sufinancira prijevoz učenika do osnovne škole s 26.671,00 kunom. Područnu školu Peršaves pohađa 30 učenika u 3 razredna odjela. U područnoj školi nastava je organizirana također samo u jutarnjoj smjeni. Škola planira modernizaciju u obje školske zgrade, od postavljanja optičkih kabela (informatizacija), izmjene vodovodnih instalacija do dovršenja energetske obnove (toplinska ovojnica zidova i stropova) i uređenja zelenih površina, odnosno dječjih igrališta. Iz proračuna Općine Mače tijekom 2014. godine za potrebe osnovnoškolskog obrazovanja izdvojeno je 40.420,50 kuna, pri čemu su se najznačajnije stavke odnosile na prijevoz osnovnoškolaca (26.671,00 kuna) i sufinanciranje školske kuhinje (11.749,50 kuna). Najveći iznos namijenjen osnovnoškolskom obrazovanju izdvojen je tijekom 2010. godine (42.747,02 kuna), pri čemu su se najznačajnije stavke odnosile na sufinanciranje školske kuhinje (15.307,50 kuna) i na obuku neplivača (10.626,29 kuna). Detaljan prikaz ukupnih izdataka namijenjenih osnovnoškolskom obrazovanju dan je u Tablici 5.

IZDACI ZA OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE	IZDACI IZ PRORAČUNA					
	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Prijevoz osnovnoškolaca	9.734,70	8.563,23	12.273,00	12.180,00	20.580,00	26.671,00
Sufinanciranje školske kuhinje	16.700,00	15.307,50	15.505,00	14.002,00	12.592,00	11.749,50
Obuka neplivača	5.123,82	10.626,29	10.695,37	-	-	-
Programi u OŠ	4.000,00	3.750,00	3.700,00	-	-	2.000,00
Donacija povodom Nikolinja	6.500,00	4,500,00	-	-	-	-
UKUPNO	**42.058,52**	**42.747,02**	**42.173,37**	**26.182,00**	**33.172,00**	**40.420,50**

Tablica 5 Struktura izdataka namijenjenih osnovnoškolskom obrazovanju:2009. - 2014.
Izvor: Proračun Općine Mače; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

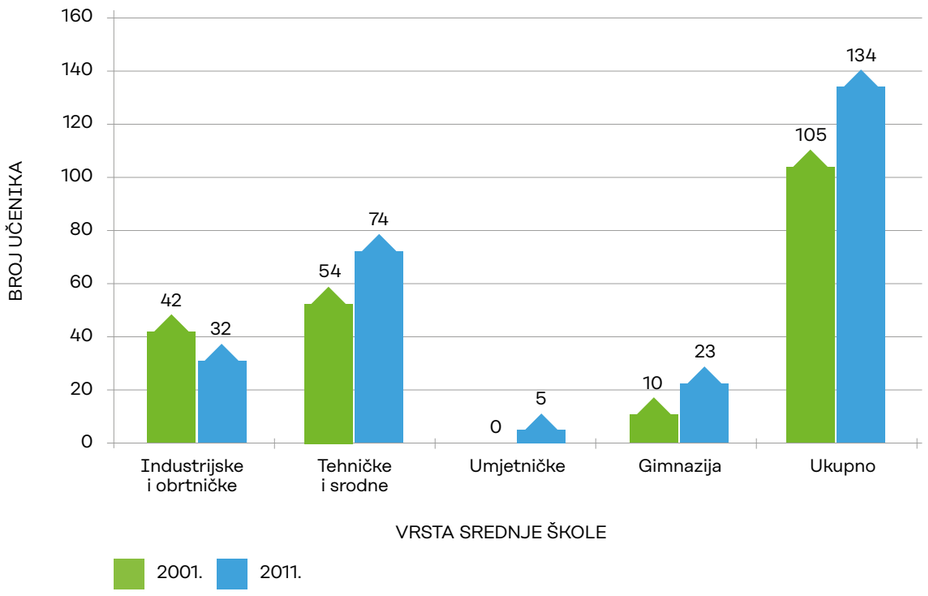

Sportska dvorana u sklopu Osnovne škole u Maču

6.2

Srednjoškolsko i visoko obrazovanje

Na području Općine Mače ne postoji niti jedna srednja škola. Zbog toga učenici s područja Općine Mače moraju svakodnevno putovati u veća središta kako bi mogli nastaviti svoje obrazovanje. Kako bi se potaknulo srednjoškolsko obrazovanje na području Općine Mače iz proračuna Općine izdvajaju se novčana sredstva za sufinanciranje prijevoza učenika i njihovo stipendiranje. Mjesečni iznos srednjoškolske stipendije iznosi 200,00 kuna, a tijekom 2014. godine stipendirano je 56 učenika. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, prikupljenim iz Popisa stanovništva 2011. godine, ustanovljeno je kako je s područja Općine Mače u sustav srednjoškolskog obrazovanja bilo uključeno 134 učenika. Ovo predstavlja povećanje u odnosu na 2001. godinu kada je u sustav srednjoškolskog obrazovanja bilo uključeno 105 učenika. Gledajući spol učenika, uočeno je kako većinu čine žene (75 učenika ili 55,9% srednjoškolaca u 2011. godini). U odnosu na 2001. godinu tijekom 2011. godine došlo je do povećanja broja učenika upisanih u tehničke i srodne škole (s 74 učenika u 2001. godini na 53 učenika u 2011. godini) te gimnazije (s 10 učenika u 2001. godini na 23 učenika u 2011. godini). Istovremeno, broj učenika koji su upisani u industrijske i obrtničke škole pao je s 42 učenika na 32 učenika tijekom 2011. godine. Prikaz broja učenika s područja Općine Mače prema vrsti upisane srednje škole dan je na Grafikonu 14.

Grafikon 14 Broj učenika prema vrsti upisane srednje škole
Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Radi poticanja srednjoškolskog obrazovanja Općina Mače svake godine izdvaja sredstva s ciljem stipendiranja srednjoškolaca. Srednjoškolske stipendije u 2014. godini iznose 200,00 kuna mjesečno, a dodjeljuju se učenicima na temelju uspjeha u školovanju i socijalno-materijalnog statusa. U odnosu na 2009. godinu, kada je učenička stipendija iznosila 450,00 kuna mjesečno, u 2014. godini taj se iznos smanjio za 250 kuna, ali se povećao broj stipendiranih učenika. Pored stipendiranja srednjoškolaca, Općina Mače izdvaja znatna sredstva za financiranje prijevoza srednjoškolaca. Općenito, od 2012. godine vidljivo je kontinuirano povećanje izdataka za financiranje prijevoza srednjoškolaca i ukupnih izdataka namijenjenih srednjoškolskom obrazovanju. Detaljan prikaz izdataka namijenjenih poticanju srednjoškolskog obrazovanja u vremenskom razdoblju od 2009. do 2014. godine dan je u Tablici 6.

IZDACI ZA SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE	IZDACI IZ PRORAČUNA					
	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Učeničke stipendije	7.000,00	12.900,00	10.000,00	8.400,00	12.000,00	11.200,00
Prijevoz srednjoškolaca	66.138,45	104.815,44	98.121,80	52.279,26	82.015,22	87.428,98
Kupnja opreme Srednja škola Zabok	-	500,00	-	-	-	-
Društvo sportskih igara učenika	-	800,00	-	-	-	-
UKUPNO	**73.138,45**	**119.015,44**	**108.121,80**	**60.679,26**	**94.015,22**	**98.628,98**

Tablica 6 Izdaci namijenjeni srednjoškolskom obrazovanju; 2009. - 2014. godina
Izvor: Proračun Općine Mače; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u 2011. godini na području Mače bila su 81 studenta. Ovi podaci pokazuju da se u deset godina broj studenata povećao više od dva puta u odnosu na 2001. godinu kada je na području Općine Mače evidentirano 35 studenata. Povećanje broja osoba uključenih u sustav visokog obrazovanja može se pripisati nastojanjima da se na državnoj razini poveća broj visokoobrazovanih osoba. Pozitivni učinci ovoga trenda trebali bi se uočiti tek u budućnosti, ponajprije kroz veći dohodak stanovništva koje bi zahvaljujući boljem obrazovanju trebalo lakše doći do bolje plaćenih poslova. Prema metodologiji Državnog zavoda za statistiku, visoko obrazovanje odvija se u okviru stručnog i sveučilišnog studija. Od 81 studenta s područja Općine Mače 42 ih je pohađalo stručni studij, a 39 studenata je pohađalo sveučilišni studij. U sklopu kategorije stručni studij najviše studenata pohađalo je stručni studij (40 studenata), a u sklopu kategorije sveučilišni studij najviše studenata je pohađalo preddiplomski studij (26 studenta). Detaljan prikaz studenata s područja Općine Mače tijekom 2011. godine dan je u Tablici 7.

STRUČNI STUDIJ			SVEUČILIŠNI STUDIJ				
Stručni	Specijalistički	Ukupno	Preddiplomski	Diplomski	Poslijediplomski specijalistički, magistarski	Doktorski	Ukupno
40	2	42	26	11	1	1	39

Tablica 7 Studenti s područja Općine Mače; 2011. godina
Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Kako bi se potaknulo visoko obrazovanje, Općina Mače studentima dodjeljuje stipendije. Poput srednjoškolaca i studenti dobivaju stipendije na temelju uspjeha u školovanju i socijalno-materijalnog statusa. Detaljan prikaz izdataka namijenjenih poticanju visokog obrazovanja dan je u Tablici 8.

STAVKA	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Studentske stipendije	12.150,00	31.700,00	16.000,00	9.200,00	12.000,00	13.800,00
Udruga zagorskih studenata	-	500,00	-	-	-	-
UKUPNO	12.150,00	32.200,00	16.000,00	9.200,00	12.000,00	13.800,00

Tablica 8 Izdaci namijenjeni visokom obrazovanju; 2009. - 2014. godina
Izvor: Proračun Općine Mače; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

6.3

Zdravstvo

Na području Općine Mače postoji Ambulanta u kojoj djeluje specijalistička ordinacija obiteljske medicine te patronaža. U sklopu svog djelovanja ima i savjetovalište za dojenčad i malu djecu jedanput tjedno. Objekt nema prilaz (pristup) za invalide, a nalazi se na prvom katu. Na području Općine postoji privatna ljekarna. U slučaju potrebe za specijalističkom skrbi stanovnici odlaze u zdravstvene ustanove Zlataru, Zaboku, Krapini te Zagrebu.

Smotra folklora KZŽ
u Domu kulture u Maču

6.4

Kultura

Kulturne manifestacije prvenstveno su lokalnog karaktera i vezane su za obilježavanje vjerskih blagdana. KUD „Ljudevit Gaj" Mače osnovan je 1980. godine. U samom početku djelovao je kao tamburaški sastav kojemu su se potkraj 1980. godine priključili plesači. Svoj rad predstavili su na brojnim nastupima i koncertima u Hrvatskoj i inozemstvu, a najpoznatiji su Međunarodna smotra folklora u Zagrebu, Vinkovačke jeseni, županijske smotre folklora, tamburaških sastava i vokalnih skupina te državne smotre folklora i pjevačkih grupa. Od inozemnih nastupa tu su turneje u Italiji, nastupi i manje turneje u Austriji, Mađarskoj, Njemačkoj, Švedskoj, Irskoj, Poljskoj te sudjelovanje na međunarodnom festivalu folklora u Nizozemskoj. Danas KUD djeluje kroz 4 sekcije: stariji, mlađi i dječji folklorni ansambl te tamburaški sastav i broji oko 130 aktivnih članova. U svojem redovnom radu KUD „Ljudevit Gaj" njeguje i izvodi narodne običaje, plesove, pjesmu i glazbu Zagorja i gotovo cijele Hrvatske.

Ženska vokalna grupa „Kajda" je nastala iz KUD-a "Ljudevit Gaj" Mače, a od 2004. godine djeluje pod imenom „Kajda" i broji 8 članova. „Kajde" njeguju ljubav prema folkloru i folklornom pjevanju s etno temeljima. „Kajde" su nastupale na mnogo pozornica u Županiji i festivalima diljem cijele Hrvatske.

U sklopu Dobrovoljnog vatrogasnog društva Mače od 1996. godine djeluje Limena glazba s 25 članova. Nastupaju na godišnjim skupštinama DVD-a, Danu vatrogasaca (Florijanovo), Danu Općine Mače, na Tijelovskoj procesiji, Tamburaškoj noći te na svim ostalim važnim manifestacijama, obljetnicama, koncertima i natjecanjima te sprovodima.

Općina svake godine organizira jednu kazališnu predstavu za mještane.

Kulturne manifestacije koje su važne za Općinu Mače su „Tamburaška noć", „Božićni koncert" te koncert „U vrime Božića". „Tamburaška noć" se održava drugi vikend u mjesecu srpnju, a organizator je KUD „Ljudevit Gaj" Mače. Cilj manifestacije je promocija domaćih običaja, kulture, nošnji, pjesama i narodnih napjeva i običaja. „Božićni koncert" se održava tjedan uoči Božića i organizator je KUD „Ljudevit Gaj" Mače, a cilj koncerta je njegovanje narodnih običaja vezanih uz Božić. Tjedan uoči Božića održava se i koncert „U vrime Božića" na kojem se izvode božićne pjesme, a organizator je Ženska vokalna grupa "Kajda".

Za promicanje kulture Općina Mače je u 2014. godini iz svog proračuna izdvojila 68.340,41 kuna što predstavlja povećanje u odnosu na prethodne godine. Jedino je 2009. godine Općina izdvojila za kulturu više iz proračuna (83.850,00 kuna). Prikaz izdataka namijenjenih kulturi u vremenskom razdoblju od 2009. do 2014. godine dan je u Tablici 9.

STAVKA	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Kultura	83.500,00	57.294,74	44.291,47	34.715,78	43.772,76	68.340,41

Tablica 9 Izdaci namijenjeni kulturi; 2009.- 2014. godina
Izvor: Proračun Općine Mače; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

6.5

Sport

Na području Općine Mače nema mnogo udruga čiji je cilj promicanje različitih sportova. Nogometni klub „Gaj" Mače osnovan je zbog promicanja, razvitka i unapređenja nogometa u Općini Mače. Klub organizira nogometna natjecanja te planira razvoj i provodi aktivnosti za postizanje rezultata u nogometu. Šahovski klub „Gaj" Mače osnovan je 1998. godine. Radi poticanja sporta Općina Mače svake godine izdvaja određeni novčani iznos za financiranje sportskih udruga i manifestacija. Detaljan prikaz izdataka namijenjenih poticanju sporta u vremenskom razdoblju od 2009. do 2014. godine dan je u Tablici 10.

STAVKA	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Sport	59.407,00	53.801,97	51.094,00	57.969,10	48.000,00	65.660,00

Tablica 10 Izdaci namijenjeni sportu; 2009. - 2014. godina
Izvor: Proračun Općine Mače; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

6.6

Organizacije civilnog društva

U Općini Mače djeluju civilne udruge iz različitih područja društvenog, kulturnog i sportskog segmenta. Uz gore navedene Udruge koje promiču kulturu i sport mačanskog kraja, postoje i različite društvene skupine od kojih valja izdvojiti „Društvo naša djeca" Mače koje je osnovano 2000. godine. Društvo naša djeca je dobrovoljna, nevladina, humanitarna i edukativna udruga roditelja i prijatelja djece. Od početka svog djelovanja provodi društvene, kulturne, humanitarne i eko aktivnosti. U sklopu udruge već 11 godina djeluje Igraonica DND Mače u prostoru Općine i namijenjena je djeci predškolske dobi od 3 do 6 godina. Društvo broji 40 članova i surađuje sa svim udrugama u Općini, prvenstveno s KUD-om "Ljudevit Gaj" i Mačanskim mažoretkinjama. Društvo se financira od članarina društva, donacija građana, iz Proračuna Općine Mače te vlastitih programa. Mačanske mažoretkinje su osnovane 2006. godine te se sastoje od 20 članova, podijeljenih u dvije dobne skupine: juniorke i seniorke. Mačanske mažoretkinje postižu zavidne rezultate na državnoj razini i sudjeluju na europskom prvenstvu te su time pravi promotor Općine Mače. DVD Mače broji 20 stručno osposobljenih članova operativne postrojbe. Osnovano 1910. godine slovi kao najstarije dobrovoljno društvo. Tijekom 2015. godine DVD Mače imalo je 9 intervencija. Od udruga koje još djeluju na području Općine, tu su još i Lovačko društvo "Fazan" Mače, Udruga pčelara „Gaj" Mače, Klub liječenih alkoholičara „Zviranjek" Mače i Tamburaški orkestar „Angeluš" .

6.7

Marginalizirane skupine i socijalna politika

S ciljem poboljšanja položaja socijalno ugroženih skupina, lokalne udruge i Općina Mače provode brojne mjere. Kako bi se spriječio daljnji negativni prirodni prirast Općina Mače izdvaja novčani iznos za mjere socijalne politike. Novčana sredstva izdvajaju se za pomoć starijim osobama i u raznim vidovima jednokratne novčane pomoći (plaćanje režija i slično). Detaljan prikaz izdataka za mjere socijalne politike u vremenskom razdoblju od 2009. do 2014. godine dan je u Tablici 11.

MJERA SOCIJALNE POLITIKE	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Pomoć starijim osobama - LOHUD	42.000,00	54.000,00	37.500,00	36.000,00	36.000,00	22.800,00
Jednokratne novčane pomoći (plaćanje režija i sl.)	34.502,05	37.427,48	28.630,80	10.401,09	25.382,40	21.917,08
Drva za ogrjev	28.500,00	24.700,00	25.650,00	23.750,00	23.750,00	17.100,00
UKUPNO	**105.002,05**	**116.127,48**	**91.780,80**	**70.151,09**	**85.132,40**	**61.817,08**

Tablica 11 Izdaci za provođenje mjera socijalne politike; 2009. - 2014. godina
Izvor: Proračun Općine Mače; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

7

KOMUNALNA I PROMETNA INFRASTRUKTURA

7.1

Prometna infrastruktura

Općinsko središte Mače smješteno je na križanju prometnica koje ga povezuju s naseljima Zlatar, Novi Golubovec, Mihovljan, Zlatar Bistrica i Zabok, ali je prometno inferiorno locirano u odnosu na važnije prometnice Zagreb-Varaždin i Zagreb-Macelj. Mrežu cesta na području Općine Mače čine jedna državna te četiri županijske i jedna lokalna cesta. Najveći problem kod nerazvrstanih cesta jest njihova rascjepkanost na mnogo kratkih puteva. Hitno je potrebno daljnje asfaltiranje puteva kako bi se riješio problem stalnog nasipavanja novim slojevima šljunka. Razvoj prometnog sustava na razini Općine jedan je od prioriteta za ispunjavanje zacrtanih ciljeva. Pregled cestovne mreže na području Općine Mače dan je u Tablici 12.

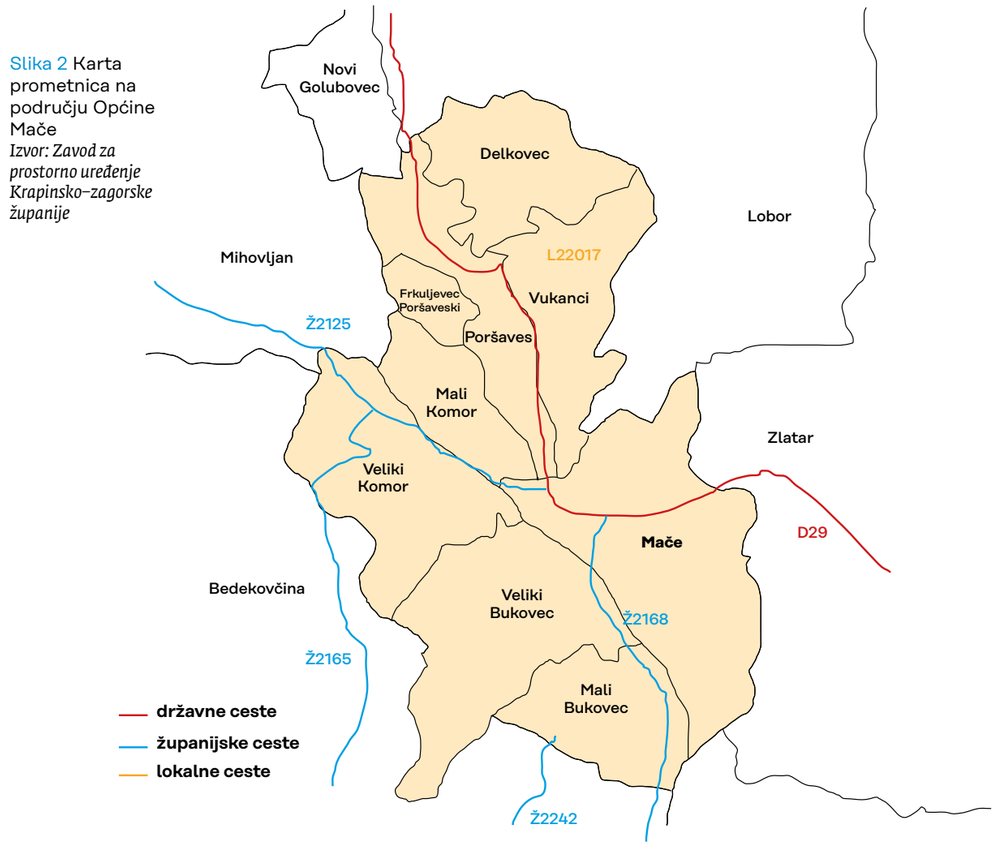
NAZIV CESTE	DIONICA	DUŽINA CESTE U KM
DRŽAVNE CESTE		
D29	N.Golubovec (D35) – Zlatar Bistrica – Marija Bistrica – Soblinec (D3)	7,530
	UKUPNO	**7,530**
ŽUPANIJSKE CESTE		
Ž2125	D35 – Mihovljan – Sutinske Toplice – D29	2,800
Ž2165	V.Komor (Ž2125) – Grabe – Bedekovčina	1,720
Ž2168	Mače (D29) – M.Bukovec – Poznanovec (D24)	3,650
Ž2242	Veliki Bukovec – Poznanovec (D24)	0,109
	UKUPNO	**8,279**
LOKALNE CESTE		
L22017	Delkovec – Vukanci (D29)	2,210
	UKUPNO	**2,210**
	UKUPNO	**18,019**

Tablica 12 Cestovna mreža na području Općine Mače
Izvor: Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije

Kapela Sv. Benedikta u Velikom Komoru

Nabrojanu mrežu razvrstanih cesta nadopunjuju nerazvrstane ceste koje povezuju pojedine zaseoke te izdvojena građevinska područja. Ukupna duljina cestovne mreže na području Općine Mače iznosi 101,104 kilometara, od čega je neasfaltirano 17,378 km zemljanih puteva, na makadam otpada 31,990 km, a na asfaltirane ceste 51,736 km. Postojeće ceste povezuju sva naselja unutar Općine, ali i Općinu sa susjednim jedinicama lokalne samouprave. Prikaz prometnica na području Općine Mače daje Slika 2.

Slika 2 Karta prometnica na području Općine Mače
Izvor: Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije

Stanje razvrstanih cesta na području Općine je zadovoljavajuće dok su makadamske ceste u lošem stanju te je potrebna njihova sanacija. Tijekom godina Općina Mače ulagala je velike iznose u razvoj i održavanje prometne infrastrukture na području Općine. Općina Mače, zajedno s Krapinsko-zagorskom županijom, krenula je u projekt Master plan javne rasvjete s ciljem pokrivenosti svih naselja javnom rasvjetom. Potrebno je i pristupiti i daljnjoj izgradnji nogostupa, kako bi se prvenstveno pojačala sigurnost djece i svih ostalih sudionika prometa. Pregled navedenih izdataka u vremenskom razdoblju od 2009. do 2014. godine dan je u Tablici 13.

PROMETNA INFRASTRUKTURA	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Ceste	1.775,674,08	463.213,14	7.320,96	0,00	25.886,86	0,00
Nogostup	53.016,38	177.005,01	161.473,52	0,00	0,00	0,00
Klizište	154.389,78	0,00	51.168,00	18,750,00	11.250,00	148.344,20
Tekuće održavanje	319.470,42	264.011,64	20.677,34	80.052,55	92.606,31	130.187,37
UKUPNO	**2.302.550,66**	**904.229,79**	**240.639,82**	**98.802,55**	**129.743,17**	**278.531,57**

Tablica 13 Izdaci za razvoj i održavanje prometne infrastrukture; 2009. - 2014. godina
Izvor: Proračun Općine Mače; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

7.2

Telekomunikacije

Osnovni cilj, od značaja za Krapinsko-zagorsku županiju a time i za samu Općinu Mače je kvalitetno pokrivanje i uspostava telekomunikacijskog sustava u svim dijelovima općine i županije. Područjem općine Mače prolaze segmenti dvaju svjetlovodnih kabela kapaciteta 2x12 niti od kojih jedan spaja Zlatar i Lobor i teritorijem Općine Mače prolazi samo u njenom istočnom dijelu, dok se drugi kapaciteta 12 niti od Zlatara, preko Sutinskih Toplica i Mihovljana spaja na kabel Krapina-Radoboj-Novi Golubovec. Takvi kabeli omogućuju veliku brzinu prijenosa podataka (telefon, Internet, televizija) jer je medij koji prenosi podatke svjetlost, a ne bakar. Razvoj telekomunikacijskog sustava u posljednjim godinama je jako snažan i samim time raste njegov značaj, kako na državnom tako i na županijskom i općinskom nivou. Posebno je značajna dobra povezanost telekomunikacijskim sustavom ruralnih područja na području Općine zbog sigurnosnih razloga, a i zbog podizanja kvalitete života. Telekomunikacijski sustav na području Općine doživio je zadnjih godina snažan rast, kako u pogledu brzog razvoja tehnologije, tako i s aspekta intenzivne izgradnje. Sva naselja u Općini Mače su pokrivena telefonskim priključkom te 98% kućanstava ima priključak. U centru Mača je 2015. godine instalirana stanica za brzi Internet. Također, u Maču se nalazi poštanski ured što poštanske usluge mještanima čini dostupnijima.

Dječje igralište i nogometno igralište NK GAJ Mače

7.3

Opskrba energijom, vodoopskrba i odvodnja

Potrebe područja Općine za električnom energijom podmiruju se iz pojne točke TS 35/10 kV, 2x8 MVA Zlatar Bistrica. Navedena točka TS 35/10 kV napaja se električnom energijom iz pojne točke:TS 110/35 kV, 1x20 MVA u PTE Jertovec preko odgovarajućeg 35 kV dalekovoda. Razvoj potrošnje i opterećenja u mreži manjeg mjesta nimalo ne zaostaje za gradskim elektroenergetskim mrežama, o čemu treba voditi računa kod dimenzioniranja i izbora parametara. Postojeće stanje ne zadovoljava potrebne napone te je potrebno izvršiti rekonstrukciju postojećih objekata elektroopskrbe. Treba obaviti rekonstrukciju postojećih i gradnju novih elektroenergetskih građevina (dalekovodi 10 (20) kV i transformatorske stanice) kao i kabliranje pojedinih dijelova trase vodova visokog napona na prolazu kroz građevinska područja. Postojeći nadzemni vodovi 10(20) kV dobro su pozicionirani cijelim područjem Općine Mače i omogućuju interpolaciju novih distributivnih TS10(20)/0,4 kV na cijelom području. Zaštitni koridori za visokonaponske nadzemne vodove iznose:

- za nadzemni vod napona 220 kV 50 m
- za nadzemni vod napona 110 kV 28 m
- za nadzemni vod napona 35 kV 20 m
- za nadzemni vod napona 10 (20) kV 16 m

Zaštitni koridor za niskonaponske nadzemne vodove iznosi za nadzemni vod napona 0,4 Kv - 5 metara. U Maču 840 domaćinstava ima priključak na elektroenergetsku mrežu i nema naselja koje nije pokriveno mrežom.

Distributer plina na području Općine Mače je Zagorski metalac d.o.o. za distribuciju plina i proizvodnju metalnih konstrukcija iz Zaboka. Distribucijski plinovod pokriva sva naselja u Općini Mače, a priključak na plinovod ima 420 domaćinstava. Temeljni cilj na nivou općine je kvalitetna i cjelokupna pokrivenost područja općine plinskom mrežom s dovoljnim količinama plina. Kod planiranja plinoopskrbe za trase plinovoda potrebno je utvrditi koridore prema važećim normativima, a u skladu s potrebnim koridorima za ostale energetske potrebe. Dimenzioniranje plinske mreže treba vršiti na temelju postojećih i mogućih budućih potrošača uz korištenje faktora istovremenosti na određenoj dionici.

Osnovni cilj razvojnog programa vodoopskrbe je da svaki stanovnik Županije i Općine u doglednom vremenu bude opskrbljen dovoljnom količinom kvalitetne pitke vode. Komunalna poduzeća koja upravljaju vodoopskrbnim sustavima treba osposobiti u tehničkom i stručnom pogledu da budu kadra kvalitetno održavati i unaprjeđivati sustav vodoopskrbe. Integralnom studijom dugoročnog razvoja regionalnog vodovoda Krapinsko–zagorske županije (IGH 1996.) koncepcija vodoopskrbe za čitavu Županiju zamišljena je u dvije faze. Prva faza do 2011. godine osigurala je vodoopskrbu za 70% ukupnog stanovništava Županije dok bi se u drugoj konačnoj fazi osigurala vodoopskrba 90% stanovništva, a ostatak od 10% predstavljaju pojedinačni objekti u brdskim i zabačenim područjima koja bi se i dalje opskrbljivala vodom individualno. Na vodovodnu mrežu je priključeno 801 kućanstvo (55% kućanstava u Općini Mače) dok se 176 kućanstava opskrbljuje vodom iz lokalnih vodovoda. Takva pokrivenost vodovodnom mrežom i sustavom odvodnje ne osigurava očuvanje kvalitete vode niti zaštitu od zagađivanja. Na području Općine Mače nema izgrađenih kanalizacijskih odvodnih sustava (osim malog dijela kanalizacije u užem centru Mača i u Sutinskim Toplicama) niti uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Za naselja s manjim brojem stanovnika, a koja je teško povezati u zajednički sustav, predviđa se izgradnja septičkih (trokomornih) taložnica koje također imaju mogućnost djelomičnog pročišćavanja. Ovim kriterijima predviđa se izgradnja uređaja za pročišćavanje za naselja Mače, Veliki Bukovac i Veliki Komor dok bi za ostala naselja i dalje ostale na snazi odredbe o izgradnji septičkih taložnica.

7.4

Gospodarenje otpadom

Na području Općine Mače pružanje javnih usluga prikupljanja mješovitog komunalnog otpada, odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada, prijevoza tog otpada do ovlaštene osobe za obradu otpada kao i druge poslove vezane za postupanje s otpadom obavlja trgovačko društvo Komunalac Konjščina d.o.o.

Sustav prikupljanja komunalnog otpada na području Općine Mače dijeli se na:

- Sustav prikupljanja komunalnog otpada iz kućanstva
- Sustav prikupljanja otpada namijenjenog recikliranju
- Sustav prikupljanja glomaznog otpada

Odvoz komunalnog otpada iz domaćinstava i gospodarskih objekata obavlja se dva do tri puta mjesečno, dok se ostale vrste odvojenog otpada (korisni otpad i papir) odvozi jedanput mjesečno. Za takav način odvajanja otpada Komunalac Konjščina d.o.o. dostavio je svim domaćinstvima vreće za odlaganje korisnog otpada, kalendar rasporeda odvoza i letak s uputama. Miješani korisni otpad koji ostaje nakon što se iz njega izdvoji korisni otpad i papir skuplja se od 2014. godine u čipirane kante. Odvoz otpada organiziran je za 684 kućanstva. Dva puta godišnje organiziran je odvoz glomaznog otpada na području Općine što se ne naplaćuje kao posebna usluga. Taj otpad odlaže se na odlagalištu „Tugonica" na području Općine Marija Bistrica. Prostornim planom Krapinsko-zagorske županije na području Općine Mače nije planirano uređenje odlagališta komunalnog otpada. Jedna od mjera provedbe odvojenog sakupljanja otpada su zeleni otoci (skupine raznovrsnih posuda u kojima se odvojeno sakupljaju reciklirajući materijali) gdje se odvaja papir, staklo, plastika, odjeća i obuća. U Općini Mače postoje 2 eko otoka, jedan u Maču na javnoj površini ispred Vatrogasnog doma, a drugi u MO Mali i Veliki Komor.

Na području Općine Mače nalazi se jedno divlje odlagalište otpada, dok su ostala sanirana posljednjih godina uz financijsku pomoć Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost i Krapinsko-zagorske županije.

Iako je Planom gospodarenja otpadom predviđeno da će specifična količina komunalnog otpada po stanovniku rasti prosječnom godišnjom stopom od 1% te da će se specifična količina proizvodnog neopasnog otpada povećavati po prosječnoj godišnjoj stopi od 2,5 do 3%, temeljem podataka „Komunalca Konjščina" d.o.o. o odloženim količinama komunalnog otpada na odlagalištu „Tugonica" i broja stanovnika obuhvaćenih odvozom komunalnog otpada, specifična količina komunalnog otpada koji se stvara na analiziranom području po stalnom stanovniku obuhvaćenom organiziranim odvozom za 2014. godinu iznosila je 0,27 kg/stan/dan. To predstavlja malo povećanje u odnosu na 2013. godinu (0,25 kg/stan/dan), a znatno smanjenje u odnosu na 2007. godinu (0,51 kg/stan/dan). Na smanjenje količine proizvedenog otpada po stanovniku utječu razni čimbenici kao što je osviještenost građana o potrebi razvrstavanja otpada, ali i pad razine životnog standarda građana uslijed krize te samim time i pad potrošnje.

Obuhvaćenost stanovništva organiziranim sakupljanjem komunalnog otpada od 88,6% poboljšana je u odnosu na 2007. godinu kada je iznosila 78%. Međutim, u narednim godinama očekuje se veći obuhvat stanovništva pa je cilj da u organizirano skupljanje komunalnog otpada bude uključeno oko 95% stanovništva. Općina Mače planira pokrenuti kontinuiranu edukaciju za sve subjekte (pravne i fizičke) koji sudjeluju u nastanku otpada, predviđeno Planom gospodarenja otpadom.

8

LOKALNO GOSPODARSTVO

8.1

Poduzetništvo i obrti

Međuopćinsko udruženje obrtnika Zlatar okuplja obrtnike s područja Grada Zlatar i Općina Budinščina, Hraščina Trgovišće, Konjščina, Lobor, Mače, Mihovljan, Novi Golubovec i Zlatar Bistrica. Prema podacima Udruženja u Općini Mače u 2014. i 2015. godini djeluje 37 obrta. Najveći broj obrta bavi se uslužnom djelatnosti (12 ili 32,43%) što odgovara stanju u Krapinsko-zagorskoj županiji budući da se i na županijskoj razini najveći broj obrtnika bavi uslužnim obrtom (619 obrtnika ili 25,76%). Od 2011. godine broj obrta se smanjio za deset registriranih obrta, odnosno za 21,28%. Najviše obrta zatvoreno je u sektoru ugostiteljstva, čak 71,43% njih te proizvodnom i prijevozničkom sektoru (37,5%), dok se broj obrta povećao u uslužnim djelatnostima (za 9,09%), graditeljstvu (za 16,66%) i tradicijskim obrtima (100%). Da je propadanje obrtništva znatno širi problem govori podatak da je u istom vremenskom razdoblju i na području Krapinsko-zagorske županije došlo do kontinuiranog smanjenja broja obrta. U usporedbi s podacima za Krapinsko-zagorsku županiju, na području za koje se posljednjih godina također bilježi pad broja obrta što je posljedica dugogodišnje teške gospodarske situacije, najveći pad broja obrta bilježi se u sektoru proizvodnih i uslužnih djelatnosti, zatim trgovine i prijevoza, dok je u sektoru graditeljstva zabilježen rast broja obrta, kao i u Općini Mače. Kretanje broja obrta u Općini Mače po pojedinim sektorima od 2011. do 2015. godine prikazan je u Tablici 14.

GODINA	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Proizvodnja	8	6	5	5	5
Usluga	11	11	10	11	12
Prijevoz	8	8	7	5	5
Trgovina	3	3	3	2	2
Ugostiteljstvo	7	5	3	2	2
Tradicijski obrti	1	1	1	2	2
Graditeljstvo	6	5	7	8	7
Frizeri	2	2	2	2	2
Proizvodnja tekstila	1	1	0	0	0
UKUPNO	**47**	**42**	**38**	**37**	**37**

Tablica 14 Kretanje broja obrta u Općini Mače po pojedinim sektorima od 2011. do 2015.
Izvor: Udruženje obrtnika Zlatar

Prezentacija proizvoda udruga pčelara

Prema podacima Hrvatske obrtničke komore, krajem 2014. godine na području za koje je nadležno Međuopćinsko udruženje obrtnika Zlatar evidentirana su 372 obrtnika. Među njima, najbrojniji su obrtnici koji su se bavili proizvodnim obrtom (113 obrtnika ili 30,38%), uslužnim obrtom (58 obrtnika ili 15,59%), ugostiteljstvom (54 obrtnika ili 14,52%) i prijevozom (45 obrtnika ili 12,10%). Ovo samo donekle odgovara stanju u Maču budući da je tamo najveći broj obrtnika u uslužnim djelatnostima, a zatim u proizvodnim i prijevozničkim. Od 2010. do 2014. godine kontinuirano se smanjivao broj obrtnika na području za koje je nadležno Međuopćinsko udruženje obrtnika Zlatar. Do najvećeg smanjenja došlo je upravo tijekom 2014. godine budući da se u odnosu na 2013. godinu broj obrtnika smanjio za 5,83%. Teška gospodarska situacija dovela je do propadanja velikog broja obrta pa je tako tijekom 2014. godine broj obrta bio manji za 15,65% u odnosu na 2010. godinu.

Na području Općine, osim trgovačkih nema značajnijih gospodarskih kapaciteta, a posebno ne industrijskih postrojenja. Najvažnije poduzeće je Robna kuća „B.a.m.t." Mače. Na temelju podataka Financijske agencije iz 2014. godine na području Općine Mače evidentirano je 15 poduzetnika što predstavlja povećanje u odnosu na prethodnu godinu kada je evidentirano 13 poduzetnika. Poduzetnici su zapošljavali 39 osoba te su ostvarili ukupne prihode u iznosu od 15.109.000,00 kuna. U odnosu na 2013. godinu, tijekom 2014. godine neto dobit se smanjila s 536.000,00 na 245.000,00 kuna. Ukoliko se rangiraju sve jedinice lokalne samouprave u Hrvatskoj s obzirom na određene pokazatelje (broj poduzetnika, broj zaposlenih, ukupni prihodi, dobit razdoblja, gubitak razdoblja, neto dobit), evidentirano je kako je Općina Mače tijekom 2014. godine prema broju poduzetnika zauzela 413. mjesto, prema broju zaposlenih 484. mjesto, prema ukupnim prihodima 492. mjesto, prema dobiti razdoblja 489. mjesto, prema gubitku razdoblja 472. mjesto i prema neto dobiti 354. mjesto od ukupno 556 Općina i gradova u Republici Hrvatskoj. Gledajući vrijednost navedenih pokazatelja, vidljivo je kako je Općina Mače tijekom 2014. godine prema broju poduzetnika zauzela 25. mjesto, prema broju zaposlenih zauzela 31. mjesto, prema ukupnim prihodima zauzela posljednje 32. mjesto, prema dobiti razdoblja zauzela 30. mjesto, prema gubitku razdoblja zauzela 28. mjesto i prema neto dobiti zauzela 24. mjesto u Krapinsko-zagorskoj županiji. Detaljan prikaz poslovnih rezultata poduzetnika s područja Općine Mače tijekom zadnje tri godine (2012. - 2014. godina) dan je u Tablici 15.

POKAZATELJI 2012.	OPĆINA MAČE	KZŽ	RANG U KZŽ	RANG U RH
Broj poduzetnika	13	1.595	27	429
Broj zaposlenih	28	16.446	32	506
Ukupni prihodi	11.175	9.704.509	31	501
Dobit razdoblja	249	456.579	31	499
Gubitak razdoblja	801	473.972	23	393
Neto dobit	-552	-17.392	21	347
POKAZATELJI 2013.	**OPĆINA MAČE**	**KZŽ**	**RANG U KZŽ**	**RANG U RH**
Broj poduzetnika	13	1.670	26	438
Broj zaposlenih	37	16.571	32	489
Ukupni prihodi	14.761	9.968.549	32	485
Dobit razdoblja	859	466.378	27	422
Gubitak razdoblja	323	207.304	23	440
Neto dobit	536	259.074	19	284
POKAZATELJI 2014.	**OPĆINA MAČE**	**KZŽ**	**RANG U KZŽ**	**RANG U RH**
Broj poduzetnika	15	1.765	25	413
Broj zaposlenih	39	17.638	31	484
Ukupni prihodi	15.109	9.889.047	32	492
Dobit razdoblja	425	556.886	30	489
Gubitak razdoblja	180	347.232	28	472
Neto dobit	245	209.654	24	354

Tablica 15 Poslovni rezultati poduzetnika s područja Općine Mače (u tisućama)
Izvor: Financijska agencija; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

8.2

Poslovna zona

Projekti izgradnje poduzetničkih zona u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave provode se s ciljem ujednačenog regionalnog razvoja cjelokupnog područja Republike Hrvatske. Poduzetničke zone, kao dio ukupne poduzetničke infrastrukture, definirane su kao infrastrukturno opremljena područja utvrđena prostornim planovima, namijenjena obavljanju određenih vrsta gospodarske aktivnosti. U Općini Mače se nalaze tri poduzetničke zone: gospodarska zona naselja Mače, gospodarska zona Veliki Komor i gospodarska zona Mali Bukovec. Niti jedna od tri poduzetničke zone u Općini Mače krajem 2013. godine nije bila u funkciji te u njima ne postoji nikakva infrastruktura, dok je vlasništvo nad zemljom privatno.

8.3

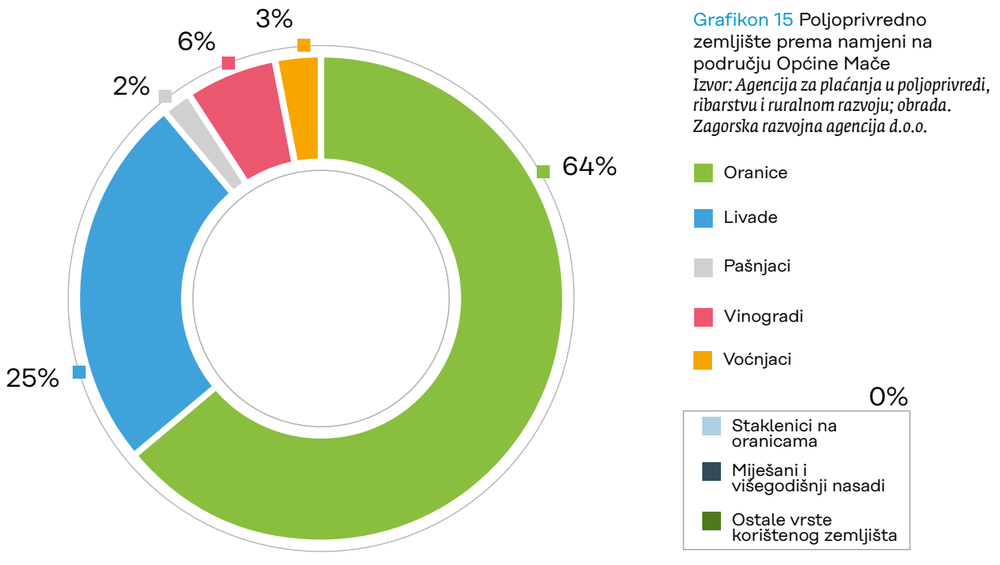
Turizam

pćina Mače nema razvijen turizam iako ima turističkih resursa poput Sutinskih toplica koje su zatvorene od 2013. godine. Sutinske toplice slove kao najprirodnije toplice u Zagorju, zbog svog predivnog okoliša i prirodne izvorske tople vode koja se izmjenjivala svaki dan. Vlasnik Ivančica d.d. nema financijskih sredstava novaca za ulaganje u kompleks te su zbog problema oko investiranja toplice još uvijek zatvorene, a kompleks je zapušten te se ne održava i ne čisti. Kompleks Sutinske toplice se sastoji od 3 bazena i ugostiteljskog objekta koji su bili otvoreni za vrijeme sezone. U sezoni se moglo prihvatiti i do 5.000 kupača. Koncesija trenutačnom vlasniku istječe 2018. godine. Kroz Općinu Mače prolazi trasa turističke vinske ceste Mihovljan–Mače–Zlatar, koja je razvojno poljoprivredno–turistički projekt oko kojeg bi se trebala razvijati seljačka obiteljska gospodarstva, seljački turizam te eno-gastronomska ponuda. Općina Mače nalazi se na južnim padinama Ivančice i polazište je na planinu. Ne postoji uređena planinarska staza, ali ima dovoljan broj službenih puteva koji su povezani s padinama Ivančice. Na Ivančici se nalaze ostaci nekadašnjih utvrda koji su nekada bili posjed. S vrha Ivančice se pruža nevjerojatan pogled na cijelo Hrvatsko zagorje. Postoji mogućnost uređenja terena za paragliding na obroncima Strugače zbog povoljnog položaja i zračnih strujanja.

8.4

Poljoprivreda

Prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju iz 2015. godine, ukupna površina poljoprivrednog zemljišta upisanog u ARKOD sustav prema vrsti uporabe na području Općine Mače iznosila je 424 ha. Od toga, najveći dio se odnosi na oranice (276,17 ha ili 65,13%) i livade (106,31 ha ili 25,07%). Voćnjaci i vinogradi čine tek neznatan dio poljoprivrednog zemljišta budući da zauzimaju tek 3,04% odnosno 6,15% zemljišta. Prikaz poljoprivrednog zemljišta prema namjeni na području Općine Mače dan je u Grafikonu 17.

Grafikon 15 Poljoprivredno zemljište prema namjeni na području Općine Mače
Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju; obrada. Zagorska razvojna agencija d.o.o.

9

STANJE OKOLIŠA

Mjerama zaštite potrebno je obuhvatiti sve prirodne resurse prostora: tlo, vodu, zrak te posebno vrijedne dijelove okoliša. Prema Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske posebnim vrijednostima hrvatskog prostora smatraju se: rezerve pitke vode, prirodne šume (biljne i životinjske zajednice šuma), zaštićena područja prirode, spomenici graditeljske baštine, nezagađeno tlo, termalni izvori te očuvani prirodni i kultivirani krajobraz. Općina Mače bogata je gotovo svim navedenim resursima koji se razlikuju prema važnosti, kvaliteti, količini i prostornom obuhvatu. Na području Općine nalazi se dio zaštićenog područja Sutinskih Toplica u kategoriji značajnog krajobraza, a sukladno Zakonu o zaštiti prirode rješenjem Republičkog zavoda za zaštitu prirode Broj:UP/I 1.1981 od 20. siječnja 1981. godine. Od ostalih područja, u budućnosti se pod posebnu zaštitu namjerava staviti potočna doline Reke te planinski masiv Ivančice u čijem se pobrđu južnih padina smjestilo Mače, kao i manje površine šumske zajednice gorskog javora i običnog jasena na vrhu Ivančice.

Zakonom o zaštiti zraka (NN 178/04) određene su mjere, način organiziranja i provođenje zaštite te poboljšanja kakvoće zraka u cilju očuvanja zdravlja ljudi, biljnog i životinjskog svijeta te kulturnih i materijalnih vrijednosti. Na području Općine Mače ne vodi se evidencija o kakvoći zraka niti postoje uređaji za mjerenje kakvoće zraka. Kako na području Mača ne postoje industrijska postrojenja koja bi znatnije onečistila zrak, može se zaključiti kako je kvaliteta zraka dobra te spada u 1. kategoriju. Ovo znači da je zrak čist ili tek neznatno onečišćen te da nisu prekoračene granične vrijednosti niti za jednu onečišćujuću tvar.

Temeljni propis za provedbu zaštite od buke je Zakon o zaštiti od buke (NN 30/09, 55/13, 153/13). Općina Mače nema izrađenu kartu buke, akcijski plan i organizirani sustav mjerenja buke, no zbog odsustva većih izvora buke (industrijski pogoni, intenzivan cestovni promet i sl.) pretpostavlja se da je osnovni fon buke u naseljima unutar granica najvećih dozvoljenih vrijednosti.

10

DRUGA PODRUČJA RELEVANTNA ZA RAZVOJ

Pokazatelj indeksa razvijenosti računa se na temelju stope nezaposlenosti, dohotka po stanovniku, proračunskih prihoda jedinice lokalne/regionalne samouprave po stanovniku, općeg kretanja stanovnika te stope obrazovanja. Pri tome, prilikom izračuna indeksa razvijenosti svaki od navedenih pokazatelja ima određeni ponder (udio u ukupnoj vrijednosti indeksa razvijenosti). Stopa nezaposlenosti u indeksu razvijenosti ima udio od 30%, a dohodak po stanovniku udio od 25%. Preostali pokazatelji (proračunski prihodi jedinice lokalne/regionalne samouprave po stanovniku, opće kretanje stanovništva i stopa obrazovanja) imaju udjele u ukupnoj vrijednosti indeksa razvijenosti od 15%. Valja napomenuti kako se vrijednost indeksa razvijenosti računa svake tri godine.

Visina stope nezaposlenosti na području Općine Mače u vremenskom razdoblju od 2010. do 2012. godine iznosila je 16,40% što je više u odnosu na stopu nezaposlenosti u Krapinsko-zagorskoj županiji (12,90%). Uspoređujući trenutnu vrijednost pokazatelja stope nezaposlenosti (16,40%) s prijašnjom vrijednošću od 6,90% (2010. godina), vidljivo je pogoršanje situacije što je u skladu s ranije iznesenim podacima o stanju na tržištu rada.

Pokazatelj dohotka po stanovniku predstavlja omjer ukupnog iznosa dohotka kojeg su tijekom jednog poreznog razdoblja (kalendarske godine) ostvarili porezni obveznici, fizičke osobe s prebivalištem ili uobičajenim boravištem na području jedinice lokalne/regionalne samouprave. Dohodak od samostalne djelatnosti podrazumijeva dohodak umanjen za propisana umanjenja i preneseni gubitak, sukladno Zakonu o porezu na dohodak (NN 119/09, NN 56/10). Za izračun pokazatelja dohodak po stanovniku koriste se podaci Porezne uprave o isplaćenim dohocima i podaci Državnog zavoda za statistiku o broju stanovnika u jedinici lokalne/regionalne samouprave. Vrijednost pokazatelja dohodak po stanovniku za područje Mača u vremenskom razdoblju od 2010. do 2012. godine iznosi 23.806 kuna što je niže u odnosu na vrijednost ovoga pokazatelja za Krapinsko-zagorsku županiju (25.432 kuna). Uspoređujući trenutnu vrijednost pokazatelja dohotka po stanovniku s prijašnjom vrijednošću od 18.199 kuna (2010. godina), vidljivo je poboljšanje situacije.

Pokazatelj proračunskih prihoda jedinice lokalne/regionalne samouprave po stanovniku predstavlja omjer ostvarenih prihoda jedinice lokalne/regionalne samouprave umanjenih za propisane slučajeve te broja stanovnika na području jedinice lokalne/regionalne samouprave. Propisani slučajevi uključuju prihode prikupljene od: domaćih i stranih donacija; posebnih ugovora; ostvarenih na temelju dodatnih udjela u porezu na dohodak i pomoći za izravnavanja za financiranje decentraliziranih funkcija; od prireza porezu na dohodak. Za izračun pokazatelja proračunski prihodi jedinice lokalne/regionalne samouprave po stanovniku koriste se podaci Ministarstva financija o prihodima proračuna jedinice lokalne/regionalne samouprave te podaci Državnog zavoda za statistiku o broju stanovnika na području jedinice lokalne/

regionalne samouprave. Prema dostupnim podacima, vrijednost proračunskih prihoda po stanovniku za područje Mača u vremenskom razdoblju od 2010. do 2012. godine iznosila je 867 kuna što je znatno niže u odnosu na Krapinsko-zagorsku županiju gdje je vrijednost ovog pokazatelja 1.772 kune. Uspoređujući trenutnu vrijednost pokazatelja proračunskih prihoda jedinice lokalne/regionalne samouprave s prijašnjom vrijednošću od 808 kuna (2010. godina), vidljivo je kako je došlo do malog poboljšanja situacije.

Pokazatelj općeg kretanja stanovništva predstavlja omjer usporedivog broja stanovnika jedinice lokalne/regionalne samouprave tijekom zadnja dva popisa stanovništva. Kako bi se izračunao ovaj pokazatelj potrebni su podaci Državnog zavoda za statistiku o broju stanovnika jedinice lokalne/regionalne samouprave dobiveni iz zadnja dva popisa stanovništva. Vrijednost pokazatelja općeg kretanja stanovništva za područje Mača u vremenskom razdoblju od 2001. do 2011. godine iznosi 94,9 što je niže u odnosu na Krapinsko- zagorsku županiju gdje ovaj pokazatelj iznosi 95. Uspoređujući trenutnu vrijednost pokazatelja općeg kretanja stanovništva s prijašnjom vrijednošću od 94 (1991.-2001.) vidljivo je blago poboljšanje situacije. U budućnosti se zbog starenja stanovništva može očekivati daljnje negativno kretanje ovoga pokazatelja.

Posljednji pokazatelj, stopa obrazovanja, računa se kao udio stanovništva sa završenom srednjom školom i višim obrazovanjem u stanovništvu jedinice lokalne/regionalne samouprave čija je dob između 16 i 65 godina. Kako bi se izračunao ovaj pokazatelj potrebni su podaci Državnog zavoda za statistiku o obrazovnoj strukturi stanovništva Republike Hrvatske te broja stanovnika u dobi od 16 do 65 godina na području jedinice lokalne/regionalne samouprave. Gledajući vrijednost ovog pokazatelja za područje Mača, uočeno je kako ona iznosi 68,35% što je neznatno više u odnosu na vrijednost za Krapinsko- zagorsku županiju (69,67%). Uspoređujući trenutnu vrijednost pokazatelja stope obrazovanja s prijašnjom vrijednošću od 52,8% (2010. godina), vidljivo je poboljšanje situacije. Ovo se može objasniti činjenicom da je osnovnoškolsko obrazovanje obavezno pa su sva djeca uključena u proces obrazovanja, a istovremeno dolazi do smanjenja broja starijeg neobrazovanog stanovništva radi umiranja.

Na temelju vrijednosti svih nabrojanih pokazatelja, izračunato je kako indeks razvijenosti Općine Mače iznosi 78,29%. Ova ga vrijednost svrstava u 3. skupinu jedinica lokalne samouprave čiji se indeksi razvijenosti kreću u rasponu od 75% do 100%. Temeljem prijašnjeg izračuna indeksa razvijenosti iz 2010. godine, vidljivo je kako je i tada Općina Mače spadala u 3. skupinu jedinica lokalne samouprave budući da je imala indeks razvijenosti od 77,04%. Prema tome, vidljivo je kako je došlo do povećanja vrijednosti indeksa razvijenosti što je prije svega uzrokovano poboljšanjem pokazatelja dohotka po stanovniku te prosječnih izvornih prihoda po stanovniku, kao i povećanjem udjela obrazovanog stanovništva u dobi između 16 i 65 godina. Na prostoru Krapinsko-zagorske županije, 11 jedinica lokalne samouprave ima nižu vrijednost indeksa razvijenosti u odnosu na Općinu Mače. Takva kategorizacija prema indeksu razvijenosti daje kvalitetni okvir poticanja razvoja svih lokalnih jedinica u skladu sa stupnjem razvijenosti pojedine jedinice. Prema tome, s obzirom na to da Općina Mače spada u 3. skupinu s indeksom razvijenosti u visini od 78,29%, može računati na financijske potpore iz EU fondova u svrhu budućeg razvoja. Usporedba vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja indeksa razvijenosti Općine Mače s vrijednostima i pokazateljima za Krapinsko-zagorsku županiju te pokazateljima na nacionalnoj razini prikazani su u Tablici 16.

Općina Mače je tijekom zadnjih nekoliko godina pripremila nekoliko projekata za financiranje iz europskih fondova. Također, pripremljeni su ili su u fazi pripreme projekti partnerskih institucija s područja Županije, a koji bi se dijelom provodili na području Općine Mače. Radi se o projektima koji pokrivaju područje turizma, energetske učinkovitosti, poduzetništva i obrazovanja. Detaljan prikaz projekata pripremljenih na području Općine Mače dan je u Tablici 15.

OPĆINA	NAZIV PROJEKTA	PREDLAGATELJ	PRORAČUN	SEKTOR	STATUS
2012.					
Mače	Znanstveno - lječilišni centar Sutinske toplice	SDP Mače	0,00	Turizam	Prijedlog
2013.					
Mače	Sufinanciranje police osiguranja za perad	Udruga peradara Hrvatske	60.000,00	Poljoprivreda	Prijedlog
2014.					
Međuopćinski/ gradski	Rana intervencija u zajednici	OŠ pri Specijalnoj bolnici za med. rehabilitaciju Krapinske Toplice	-	Obrazovanje	Prijedlog
Međuopćinski/ gradski	Master plan javne rasvjete	REGEA	65.519.640,00	Energetska učinkovitost	U tijeku je priprema
Međuopćinski/ gradski	Master plan turizma Krapinsko-zagorske županije	Krapinsko-zagorska županija	8.125.000,00	Turizam	Prijedlog
Međuopćinski/ gradski	Poticanje sabirno-logističkih centara	REGEA	-	Obnovljivi izvori energije	Prijedlog
Međuopćinski/ gradski	Energetska obnova zgrada u nadležnosti Krapinsko-zagorske županije	REGEA	2.994.400,00	Energetska učinkovitost	U tijeku je priprema
Međuopćinski/ gradski	Upoznajmo i uživajmo	Zagorska razvojna agencija d.o.o.	1.623.361,95	Turizam	U provedbi
Međuopćinski/ gradski	Zdravlje na dlanu	Gordana Krleža	-	Turizam	Prijedlog
Međuopćinski/ gradski	Jačanje obrtništva Krapinsko-zagorske županije primjenom istraživanja i inovacija	Obrtnička komora KZŽ	-	Poduzetništvo	Prijedlog
Međuopćinski/ gradski	Obrazovanjem do konkurentnog obrtništva Krapinsko-zagorske županije	Obrtnička komora KZŽ	-	Poduzetništvo	Prijedlog
Međuopćinski/ gradski	Rekonstrukcija i energetska obnova povijesnih zgrada (spomenička baština)	REGEA	-	Energetska učinkovitost	Prijedlog

Tablica 16 Projektni prijedlozi na području Općine Mače
Izvor: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

10.1

Međuregionalna i međunarodna suradnja

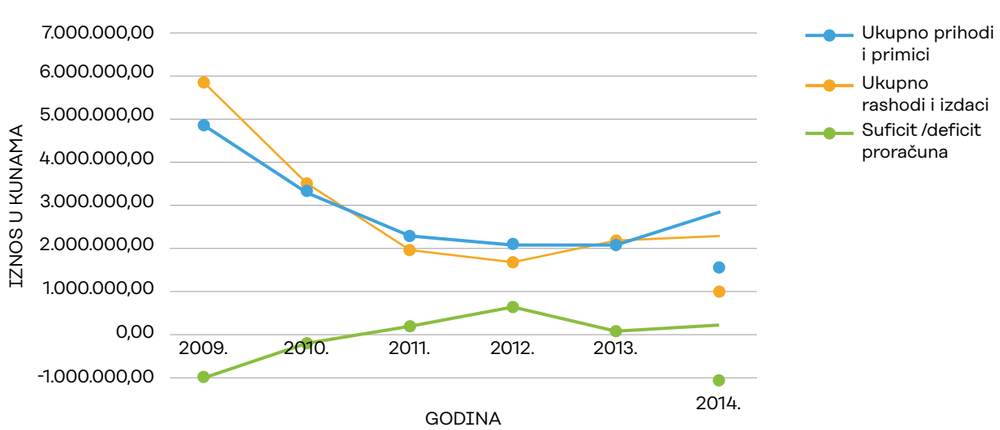
Suradnja Općina i Gradova na međuregionalnoj i međunarodnoj razini obično služi kao dobar mehanizam razmjene iskustava i najbolje prakse u različitim područjima. Najčešće je nositelj takve suradnje civilno društvo u čiji je razvoj stoga vrijedno ulagati. Općina Mače nije članica međunarodnih organizacija niti je pobratimljena s nekim Gradom ili Općinom. U promociji Općine, kako u zemlji, tako i u inozemstvu sudjeluje KUD „Ljudevit Gaj" Mače. KUD se sa svojim se nastupima predstavlja na nastupima i koncertima diljem Hrvatske, a od inozemnih nastupa mogu se spomenuti turneje u Italiji, nastupi i manje turneje u Austriji, Mađarskoj, Njemačkoj, Švedskoj, Irskoj, Poljskoj te sudjelovanje na međunarodnom festivalu folklora u Nizozemskoj.

11

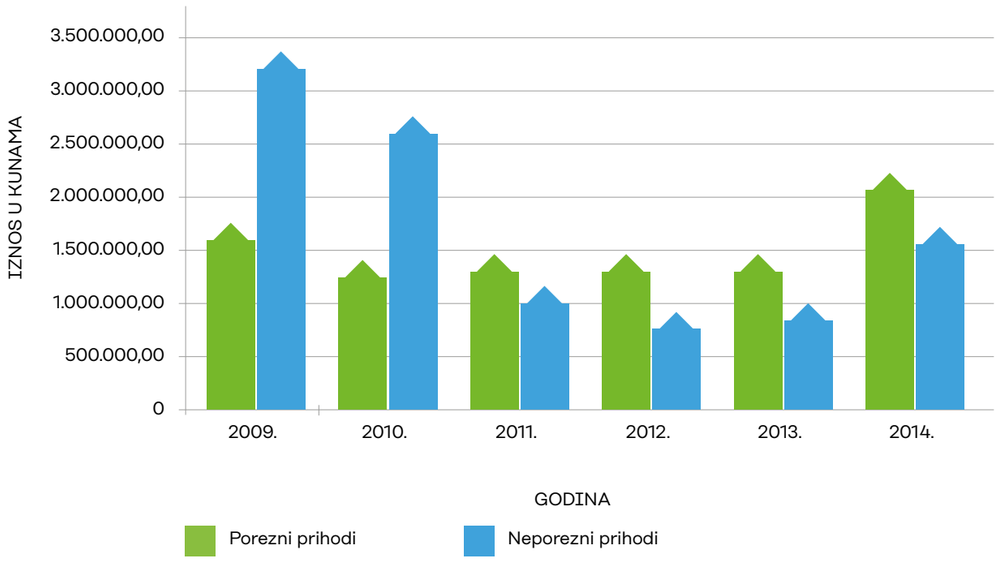
ANALIZA KAPACITETA LOKALNE SAMOUPRAVE

Proračunski prihodi tijekom 2014. godine iznosili su 2.646.426,58 kuna što predstavlja povećanje u odnosu na 2013. godinu kada su iznosili 2.215.343,31 kunu. Najveću vrijednost proračunski prihodi imali su tijekom 2009. godine kada su iznosili 4.791.326,55 kuna. Kao i prihodi, rashodi su se povećali u 2014. godini na 2.295.478,74 kuna u odnosu na 2013. godinu kada je utrošeno 2.170,326,80 kuna. Najveću vrijednost rashodi su imali 2009. godine kada su iznosili 5.792.066,46 kuna. Deficit u proračunu Općine Mače ostvaren je samo 2009. godine u promatranom razdoblju od 2009.do 2014. godine kada je iznosio -1.000.739,91 kunu. Sve ostale godine Općina je poslovala u plusu. Kretanje prihoda, rashoda i suficita/deficita u proračunu Općine Mače od 2009. do 2014. godine dano je u Grafikonu 18.

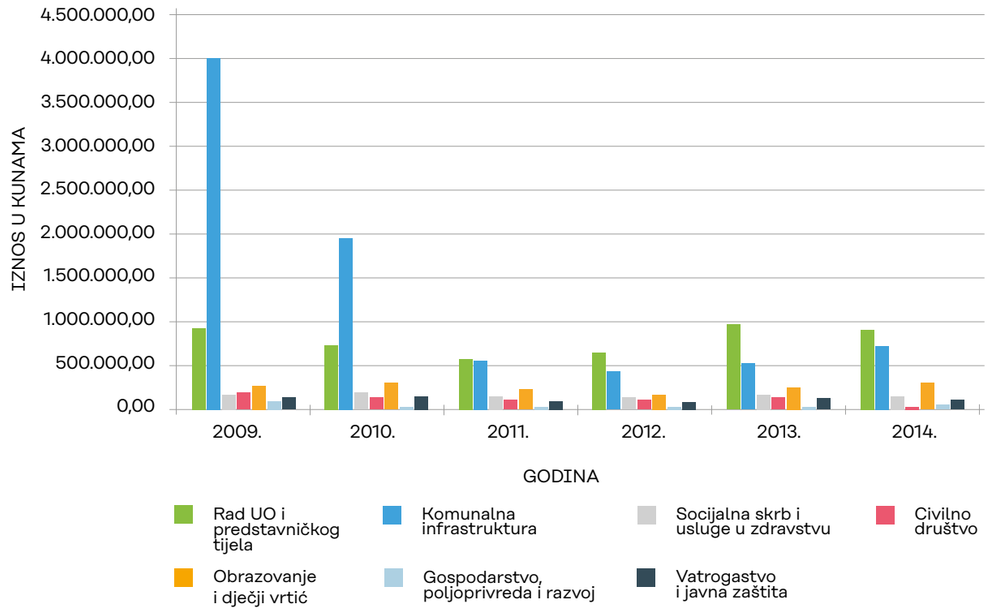
Grafikon 16 Kretanje prihoda, rashoda i suficita/deficita u proračunu Općine Mače; 2009. - 2014. godina
Izvor: Proračun Općine Mače; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Gledajući strukturu proračunskih prihoda od 2009. do 2014. godine vidi se odnos poreznih i neporeznih prihoda. Zanimljivo je kako je udio poreznih prihoda u ukupnim prihodima bio najmanji tijekom 2009. godine (1.568.488,34 ili 32,74 % od ukupnih prihoda) kada je vrijednost ukupnih proračunskih prihoda bila najveća (4.791.326,55 kuna). Povećanje neporeznih prihoda u proračunu tijekom 2009. godine možemo objasniti kroz pomoć Općini iz inozemstva i od subjekata unutar države. Konkretno, riječ je o pomoći Europske investicijske banke u sklopu projekta EIB II čime su financirani projekti za nogostupe, nerazvrstane ceste i dvoranu pri OŠ Mače. Analizirajući porezne prihode, vidljivo je da prevladavaju porezni prihodi od 2011. do 2014. godine. Prikaz strukture proračunskih prihoda Općine Mače u vremenskom razdoblju od 2009. do 2014. godine dan je u Grafikonu 19.

Grafikon 17 Struktura proračunskih prihoda Općine Mače u vremenskom razdoblju od 2009. do 2014. godine
Izvor: Proračun Općine Mače; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Promatrajući strukturu rashoda u proračunu Općine Mače vidljivo je da je tijekom godina od 2009. do 2014. približno jednak izdatak za funkcioniranje Upravnog odjela te Općinskog vijeća, dok su se izdaci za pojedina područja mijenjali. Najviše proračunskih sredstava 2009. i 2010. godine bilo je namijenjeno komunalnoj djelatnosti, dok se sljedeće tri godine taj izdatak postepeno smanjivao. Sličan trend slijedili su i izdaci za civilno društvo te socijalnu skrb i zdravstvenu zaštitu. Tijekom promatranih godina najmanji izdaci odnosili su se na gospodarstvo, poljoprivredu i razvoj. Detaljan prikaz strukture proračunskih rashoda Općine Mače u vremenskom razdoblju od 2009. do 2014. godine dan je u Grafikonu 20.

Grafikon 18 Struktura proračunskih rashoda Općine Mače u vremenskom razdoblju od 2009. do 2014. godine
Izvor: Proračun Općine Mače; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

11.1

Institucionalni okvir

Općina Mače u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima: Uređenje naselja i stanovanje; Prostorno i urbanističko planiranje; Komunalno gospodarstvo; Briga o djeci; Socijalna skrb; Primarna zdravstvena zaštita; Odgoj i osnovno obrazovanje; Kultura, tjelesna kultura i sport; Zaštita potrošača; Zaštita i unapređenje prirodnog okoliša; Protupožarna zaštita i civilna zaštita; Promet. Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Mače utvrđenih zakonom i Statutom te obavljanje poslova državne uprave koji su zakonom prenijeti na Općinu odgovoran je Jedinstveni upravni odjel Općine. Tijela Općine Mače su Općinsko vijeće i Općinski načelnik. Općinsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti Općine. Ono prati financijske tokove lokalne samouprave i obavlja nadzor nad izvršavanjem proračuna i svrsishodnom uporabom sredstava. Općinsko vijeće se sastoji od 13 članova. Općinski načelnik nositelj je izvršne vlasti Općine i njegov mandat traje četiri godine. Odgovoran je za ustavnost i zakonitost obavljanja poslova koji su u njegovom djelokrugu te za ustavnost i zakonitost akata Jedinstvenog upravnog odjela Općine. U Općini Mače zaposlene su četiri osobe. Uz načelnika kao dužnosnika profesionalca, u Jedinstvenom upravnom odjelu zaposleni su referent za komunalno gospodarstvo i društvene djelatnosti, viši referent za administrativne i financijske poslove te komunalni radnik (grobar), dok zamjenik načelnika obnaša dužnost kao dužnosnik volonter.

12

SWOT ANALIZA

SNAGE

GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ
- Brand Sutinskih toplica s termalnom vodom bogatom mineralima, temperature do 34,4 °C
- Blizina emitivnih turističkih tržišta (Grad Zagreb), regionalno tržište (Slovenija, B i H, Srbija, Italija, Austrija)
- Područje očuvanog krajolika pogodnog za život i liječenje
- Očuvani okoliš kao pretpostavka zdravlja stanovništva i okoline ugodne za život
- Povoljni klimatski uvjeti za uzgoj stakleničkih i plasteničkih poljoprivrednih kultura
- Veliki postotak poljoprivrednih površina povoljnih za razvoj poljoprivrede i stočarstva, voćarstva i vinogradarstva
- Visoka kvaliteta zraka

STANOVNIŠTVO, LJUDSKI RESURSI I DRUŠTVENE DJELATNOSTI
- Sustavna dodjela stipendija srednjoškolcima i studentima u vidu poticanja obrazovanja
- kontinuirano ulaganje u predškolski odgoj (jednokratna pomoć za novorođeno dijete, sufinanciranje za boravak u dječjim vrtićima izvan Općine, mala škola, didaktička oprema, igraonice za djecu)
- Duga tradicija djelovanja udruga civilnog društva
- Velik broj udruga na području Općine i aktivna uključenost građana u njihovo djelovanje
- Uključenost građana u rad udruga
- Razvijen sustav socijalne skrbi na području Općine
- Sportska dvorana u sklopu Osnovne škole za sportska i društvena događanja
- Motiviranost lokalnog stanovništva za gospodarski razvoj, posebno Sutinskih toplica

INFRASTRUKTURA
- Zadovoljavajuće stanje županijskih i državnih cesta
- Instalirana stanica za brzi Internet u centru Mača
- Razvijena energetska i telekomunikacijska infrastruktura koja utječe na gospodarski razvoj, komunikaciju i kvalitetu života
- Organizirano odvajanje i prikupljanje otpada

GOSPODARSTVO
- Znatan potencijal za razvoj turizma (kupališni kompleks Sutinske toplice)
- Porast broja poduzetnika i zaposlenih u poduzetništvu
- Preduvjeti za ekološku proizvodnju hrane
- Termalna voda u svrsi navodnjavanja u poljoprivrednoj proizvodnji

UPRAVLJANJE RAZVOJEM
- Povećana svijest o dostupnosti sredstava iz fondove Europske unije za financiranje vlastitih projektnih prijedloga

SLABOSTI

GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ
- Nedovoljno iskorišten turistički potencijali (Sutinske toplice, blizina Zagreba za razvoj izletničkog turizma)
- Nedovoljno iskorišteni poljoprivredni i klimatski uvjeti za uzgoj stakleničkih i plasteničkih poljoprivrednih kultura
- Usitnjenost obradivih poljoprivrednih čestica ograničava profitabilnu i učinkovitu poljoprivrednu proizvodnju
- Mali udio korištenja energije iz obnovljivih izvora energije
- Nedostatak edukacije u poljoprivrednoj proizvodnji
- Nedostatak poljoprivredne mehanizacije, sustava za navodnjavanje, pravilno skladištenje (hladnjača)
- Prometno inferiorna lociranost u odnosu na važnije prometnice Zagreb-Varaždin i Zagreb-Macelj
- Velika rascjepkanost nerazvrstanih cesta na mnogo malih puteva

STANOVNIŠTVO, LJUDSKI RESURSI I DRUŠTVENE DJELATNOSTI
- Dugogodišnja depopulacija i negativan prirodni prirast
- Starenje stanovništva i visok udio starijeg stanovništva u odnosu na ukupno stanovništvo, što utječe na smanjenje radnog kontingenta
- Nepovoljan omjer umirovljenika i broja zaposlenih osoba (znatno niže od županijskog i državnog prosjeka)
- Nedovoljno korištenje kulturne baštine za razvoj turizma
- Nepovoljna obrazovna struktura u odnosu na susjedne općine i KZŽ
- Jako visoka stopa nezaposlenosti
- manjak adekvatnog prostora za smještaj i djelovanje udruga
- Nedostatak ustanova predškolskog odgoja i obrazovanja – dječji vrtić i jaslice
- Nedostatak razvojne vizije i problematika vlasništva nad Sutinskim toplicana (otežana dokapitalizacija)
- Nedovoljna multidisciplinarnost obrazovanja

INFRASTRUKTURA
- Nezadovoljavajuće stanje makadamskih cesta
- Nezadovoljavajuća pokrivenost mobilnom telefonskom mrežom u pojedinim dijelovima Općine (Peršaves)
- Postojeća elektroenergetska mreža ne zadovoljava potrebne električne napone
- Nepostojanje izgrađenih kanalizacijskih odvodnih sustava i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na većem dijelu Općine
- Zastarjelost vodoopskrbne mreže i oslanjanje na opskrbu vodom iz lokalnih vodovoda
- Manjak financijskih sredstava Općine za asfaltiranje nerazvrstanih cesta
- Slaba prometna povezanost javnim prijevozom (znatno prorijeđene autobusne linije)

GOSPODARSTVO
- Trend smanjenja broja obrtnika
- Nejednolika razvijenost Općine (koncentracija gospodarskih i društvenih sadržaja u općinskom središtu)
- Nepovoljna financijska situacija kao uzrok nemogućnosti otkupa zemljišta u poduzetničkim zonama i nedostatka investicija u njihov razvoj
- Zapuštene Sutinske toplice
- Visoka stopa nezaposlenosti
- Nedostatak financijskih sredstava u Proračunu Općine za poticanje gospodarstva
- Nepostojanje poticajnih mehanizama i projekata za zadržavanje i zapošljavanje mladih

UPRAVLJANJE RAZVOJEM
- Manjak educiranosti i iskustva u pripremi i provedbi razvojnih projekata koji se mogu financirati iz europskih fondova
- Slabi financijski kapaciteti Općine za provedbu svih razvojnih projekata
- Nedovoljan interes organizacija civilnog društva za pripremu i provođenje razvojnih projekata. Većina pripremljenih projekata odnosi se na uređenje prometne i komunalne infrastrukture

PRILIKE

GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ
- Energetska učinkovitost u području zaštite okoliša i obnovljivih izvora energije korištenjem europskih sredstava iz područja zaštite okoliša i energetske učinkovitosti
- Alternativni izvori financiranja za poticanje razvoja voćarstva i vinogradarstva (Program ruralnog razvoja)
- Mogućnost intenzivnog razvoja poljoprivrede, voćarstva i vinogradarstva zbog povoljnih prirodno-geografskih faktora
- Mogućnost korištenja termalnih izvora za zagrijavanje plastenika i staklenika
- Mogućnost korištenja očuvanih prirodnih vrijednosti kao temelja turističke ponude
- Očuvan okoliš i visoka kvaliteta zraka povoljna za razvoj turizma
- Stvaranje jedinstvenog turističkog "brenda" od Sutinskih toplica ("povratak na staru slavu")
- Stavljanje u funkciju ostalih osam bušotina termalne vode (npr. za navodnjavanje)

STANOVNIŠTVO, LJUDSKI RESURSI I DRUŠTVENE DJELATNOSTI
- Blizina kvalitetnih obrazovnih središta (Zabok, Varaždin, Zagreb) koji omogućuju konkurentno visoko obrazovanje za lokalno stanovništvo
- Osiguravanje više razine socijalne usluge kroz programe EU i nacionalne programe
- Programi Unije koji omogućuju veću mobilnost učenika / studenata kako bi se steklo znanje i radno iskustvo
- Mogućnost financiranja rada civilnih udruga kroz europske fondove
- Uključivanje kulturno-umjetničkih manifestacija u turističku ponudu
- Kvalitetnim sustavom stipendiranja učenika i studenata stvarati kvalitetnu i obrazovanu radnu snagu
- Promoviranje cjeloživotnog obrazovanja kao mjere za smanjenje nezaposlenosti
- Valorizacija sporta i kulture kroz turizam
- u kontekstu razvoja zdravstveno-lječilišnog turizma: starenje populacije, rizik profesionalnih bolesti i svijest o potrebi očuvanja zdravlja; proširenje zdravstvenog osiguranja na usluge preventive u EU

INFRASTRUKTURA
- Financijska sredstva dostupna iz europskih fondova za razvoj komunalne i prometne infrastrukture
- Rekonstrukcija pojedinih dijelova sustava vodoopskrbe i odvodnje u dijelovima Općine gdje je to potrebno uz pomoć financijskih sredstava iz europskih fondova

GOSPODARSTVO
- Prirodni resursi i kulturna dobra koja mogu biti iskorištena u turističke svrhe
- Otvaranje radnih mjesta kroz razvoj turističke djelatnosti
- Otvaranje fondova EU za male i srednje poduzetnike
- Razvoj vinskih cesta u funkciji razvoja turizma
- Usmjeravanje poljoprivredne proizvodnje (proizvodnja zdrave ekološke hrane) poticajima iz Europske unije
- U kontekstu razvoja zdravstveno-lječilišnog turizma: Eksplozivan rast zdravstvenog turizma u Europi (7% godišnje, ukupna potrošnja oko 115 milijardi Eura, ukupan utjecaj na europsko gospodarstvo oko 328 milijardi Eura, 203 milijuna putovanja Europljana godišnje, europski zdravstveni turist je spreman potrošiti i do 130% više po putovanju od prosječnog gosta); međunarodna prepoznatljivost turizma Republike Hrvatske; prepoznatljivost Srednje Europe kao zdravstveno-turističke destinacije; dugoročno povoljna kretanja u potražnji posebnih interesa

UPRAVLJANJE RAZVOJEM
- Revitalizacija područja Općine kroz pripremu i provedbu kvalitetnih razvojnih projekata koji se mogu financirati iz europskih fondova
- Stvaranje jedinstvenog i prepoznatljivog identiteta cijele jedinice lokalne samouprave
- Mogućnost povećanja sposobnosti za pripremu kvalitetnih razvojnih projekata na lokalnoj razini pomoću edukacija
- Međusobna suradnja i koordinacija udruga s ciljem poboljšanja rada i zajedničkih projekata
- U kontekstu razvoja zdravstveno-lječilišnog turizma: tržišni trendovi od interesa; raspoloživost EU fondova/programa; prilagođavanje ponude očekivanjima potražnje

PRIJETNJE

GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ
- Neprovođenje mjera zaštite i održavanja zaštićenog krajobraza što može dovesti do njegove zapuštenosti i propadanja
- Nedovoljna valorizacija prirodnih izvora (vode, zraka, tla i šume)
- Nedostatak financijskih sredstava za očuvanje prirodnih i kulturnih resursa te okoliša
- Blizina većih centara (Zabok, Krapina, Zagreb) kao potencijalni razlog odljeva stručnih i visokoobrazovanih kadrova

STANOVNIŠTVO, LJUDSKI RESURSI I DRUŠTVENE DJELATNOSTI
- Nastavak smanjenja broja radno sposobnog stanovništva radi starenja populacije
- Nepovoljan omjer zaposlenika i osiguranika mirovinskog sustava (1:1,02) što negativno utječe na održivost mirovinskog sustava
- Iseljavanje mlađe populacije u urbana središta radi kvalitetnijih radnih mjesta i boljih životnih uvjeta
- Ograničenost financijskih kapaciteta za kvalitetan stupanj stipendiranja
- Neusklađenost pronatalitetne politike na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini
- Neusklađenost obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada

INFRASTRUKTURA
- Ulaganja u cestovnu infrastrukturu u najvećoj su mjeri u ingerenciji tijela više razine
- Nezainteresiranost/neisplativost uvođenja dodatnih linija javnog autobusnog prijevoza
- Neriješeni imovinsko-pravni odnosi

GOSPODARSTVO
- Neusklađenost obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada
- Nastavak povećanja stope nezaposlenosti i daljnje smanjenje broja obrtnika uslijed nepovoljnih gospodarskih kretanja
- Neadekvatan razvoj turističke infrastrukture i neuključivanje Općine u turističku ponudu Krapinsko-zagorske županije
- Nezainteresiranost ozbiljnijeg investitora za Sutinske toplice
- Brzi rast kvalitete usluge zdravstvenog turizma
- Sve veći zahtjevi/očekivanja (međunarodnih) potrošača u sektoru zdravstvenog turizma
- Blizina Tuheljskih i Krapinskih Toplica te Termi Jezerčica kao konkurenata
- Neusklađenost tržišta rada sa potrebama gospodarstva

UPRAVLJANJE RAZVOJEM
- Manjak financijskih sredstva na nacionalnoj, županijskoj razini za provođenje razvojnih projekata
- Neprovođenje sustavne decentralizacije kojom bi se osigurala financijska sredstva za provođenje razvojnih projekata u manjim sredinama
- Velika konkurencija za razvojne potpore sufinancirane s nacionalne i europske razine
- Česte promjene u zakonodavstvu na nacionalnoj razini

13

CILJEVI I PRIORITETI RAZVOJA

Postavljanje strateških ciljeva podrazumijeva njihovo definiranje i kontrolu usklađenosti. Za definiranje ciljeva i prioriteta važne su slijedeće stvari:

- Strateški ciljevi proizlaze iz vizije razvoja i definiranih strateških fokusa, oni predstavljaju prvu transformaciju i konkretizaciju vizije i fokusa;
- Predstavljaju glavne pravce dostizanja vizije i izražavaju krajnje rezultate koje namjeravamo postići do kraja planiranog perioda (programsko razdoblje 2015. – 2020. godina).

Kontrola usklađenosti obuhvaća horizontalnu dimenziju (međusobna, intersektorska usklađenost ciljeva) i vertikalnu dimenziju (usklađenost sa ciljevima i orijentacijama nadređenih strategija i planova).

Planiranjem lokalnog ekonomskog razvoja unapređuje se ekonomski kapacitet te konkurentnost Općine Mače čime se osigurava ekonomska budućnost i kvaliteta za sve mještane. Uspješnost planiranja ekonomskog razvoja i ostvarenje plana podrazumijeva aktivno učešće i suradnju partnera iz javnog, privatnog i nevladinog sektora i vodi stvaranju boljih uvjeta za ekonomski rast i zapošljavanje.

Vizija, misija i strateški ciljevi Općine Mače sadrže opis planiranog i održivog sustava sveobuhvatnog budućeg postignuća u razvoju. Strateški ciljevi sadrže konzistentan i sažet opis namjeravanih ishoda s jasno izraženim i mjerljivim postignućima koja proizlaze iz vizije.

Ciljevi razvoja određeni su na način da su:

- Mjerljivi - kako bi se mogla procijeniti njihova ostvarivost;
- Ostvarivi – definiran je minimum prihvatljive razine izvodivosti;
- Jasno formulirani – maksimalno su izbjegavane općenite formulacije;
- S određenim rokom ostvarenja;
- Međusobno sukladni – ne preklapaju se;
- Sveobuhvatni;
- Društveni i okolišno prihvatljivi;
- Takvi da pridonose razvoju županije koji je određen vizijom;
- Sukladni ciljevima Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske, statističke regije te Krapinsko – zagorske županije.

Prioriteti proizlaze iz vizije i razrađuju strateške ciljeve. Predstavljaju intervencije i aktivnostima u nekom sektoru/području te okvir za pripremu i izradu konkretnih razvojnih projekata. Opis i sadržaj projekata uključuje:

- Naziv;
- Povezanost sa strateškim ciljem;
- Svrhu, cilj i obrazloženje;
- Nositelje, korisnike i ciljne skupine;
- Mehanizme provedbe;
- Okvirna financijska sredstva i njihove izvore;
- Razdoblje provedbe;
- Pokazatelje za praćenje rezultata i razvojnih učinaka.

Ciljevi razvoja proizlaze iz definirane vizije i misije razvoja Općine Mače. Razvoj Općine temelji se na načelima:

1. Jednakosti – općinska uprava i glavni dionici lokalnog razvoja usmjerit će sve svoje aktivnosti na osiguravanje jednakosti i ravnopravnosti svih stanovnika Općine Mače te svih posjetitelja i prijatelja Općine;
2. Demokracije – odluke se donose i provode poštivanjem načela demokracije
3. Homogenosti – Općina Mače njeguje prijateljstvo u zajednici, međusobno uvažavanje stanovnika te potporu lokalne zajednice;
4. Poštovanja – njegovat će se povijesno i kulturno naslijeđe Općine, otvorenost prema novim vrijednostima uz poštovanje tradicije kraja i osobina svakog građanina.

Vizija Općine Mače proizlazi iz gore navedenih načela predstavlja kratki opis stanja Općine Mače s predloženim ciljevima razvoja koje se želi postići do 2020. godine. Misija razvoja Općine Mače opisuje način na koji će se definirana vizija ostvariti uz poštovanje posebnosti Općine kao cjeline.

VIZIJA

VODOM DO ZDRAVLJA

MISIJA

razvojem zdravstveno-lječilišnog turizma
utjecati na podizanje razine ljudskoga zdravlja

dugoročno osigurati napredak lokalne i
šire zajednice u svrhu zapošljavanja, rasta populacije
i poticanja kvalitete života

osigurati ekološku održivost lokacije

U nastavku je prikazan raspis pojedinih ciljeva i prioriteta poštujući gore navedena načela. Svaki od četiri postavljena cilja nosi jednaku težinu i važnost. Ciljevi su međusobno uvjetovani i odnose se na područja gospodarskog rasta, ekološke održivosti i društvene stabilnosti.

PRIORITETNI CILJ 1

RAZVOJ TURISTIČKIH POTENCIJALA

Mjera 1.1. Razvoj zdravstveno-lječilišnog turizma

Mjera 1.2. Selektivni oblici turizma temeljeni na prirodnim i kulturnim resursima

PRIORITETNI CILJ 2

POLJOPRIVREDNI I PODUZETNIČKI KAPACITETI U FUNKCIJI RAZVOJA GOSPODARSTVA

Mjera 2.1. Zona poljoprivredne proizvodnje

Mjera 2.2. Jačanje konkurentnog malog i srednjeg poduzetništva

PRIORITETNI CILJ 3

STVARANJE OKOLINE POVOLJNE ZA ŽIVOT LOKALNE ZAJEDNICE

Mjera 3.1. Prilagodba odgojno-obrazovnih mjera zahtjevima tržišta rada

Mjera 3.2. Unaprjeđenje zaštite prirode i upravljanja prirodnim resursima

Mjera 3.3. Jačanje institucionalnih kapaciteta u javnom upravljanju

Mjera 3.4. Kulturno nasljeđe i tradicija kao okosnica turističke ponude

Mjera 3.5. Poboljšanje kvalitete društvenog života za sve članove lokalne zajednice

PRIORITETNI CILJ 4

INFRASTRUKTURNI RAZVOJ I KVALITETNA PROMETNA POVEZANOST

Mjera 4.1. Modernizacija komunalne infrastrukture kao odgovor na potrebe suvremenog doba

Mjera 4.2. Funkcionalne prometnice s adekvatnom dostupnošću javnog prijevoza

CILJ 1 RAZVOJ TURISTIČKIH POTENCIJALA

MJERA 1.1.	**Razvoj zdravstveno-lječilišnog turizma**
SVRHA MJERE	S obzirom na povijesni i potencijalno gospodarski značaj zdravstveno-lječilišnog kompleksa „Sutinske toplice" za područje Općine Mače, susjednih općina, ali i cijelu Sjeverozapadnu Hrvatsku, nužno je vratiti u funkciju kompleks s ljekovitom termalnom vodom. Međutim, takav kompleks potrebno je dopuniti i dodatnim sadržajima za posjetitelje u smislu zdravstvenog turizma, kao što su pješačke zone i sl. Nezaobilazan je i razvoj smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta te ostale turističke infrastrukture kako bi „Sutinske toplice" vratile „dobar glas" i ponovno stasale među vodeće komplekse s ljekovitom termalnom vodom u ovom dijelu Europe.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	• Stavljanje zdravstveno-lječilišnog kompleksa „Sutinske toplice" u funkciju turizma (definiranje statusa, analiza stanja, otkup zemljišta, privlačenje investitora). • Ulaganje u komunalnu i prometnu infrastrukturu vezanu uz kupališni kompleks „Sutinske toplice" (prilazna cesta, nogostupi, vodovodni sustav i sustav odvodnje, elektroenergetska mreža, telekomunikacijska mreža, prometna i turistička signalizacija). • Izgradnja i uređenje pješačke zone. • Brendiranje i razvoj vizualnog identiteta Općine Mače kao prepoznatljive destinacije zdravstveno-lječilišnog turizma.
CILJNE SKUPINE	Stanovništvo Općine Mače, stanovništvo susjednih županija, stanovništvo Krapinsko-zagorske županije, posjetitelji i turisti iz zemlje i inozemstva
NOSITELJI MJERE	Mediji, Ministarstvo turizma, Krapinsko-zagorska županija, Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije, Općina Mače, turistički djelatnici, privatni investitori
INDIKATORI	Broj zainteresiranih investitora, broj investicija u kupališni kompleks, broj investicija u prometnu i komunalnu infrastrukturu, broj turističkih dolazaka, broj turističkih noćenja, broj poslovnih subjekata u djelatnosti turizma, prihodi od turizma, izdaci za razvoj turizma, broj i kapacitet objekata za smještaj turista, broj i kapacitet objekata za ugostiteljstvo, razvijen vizualni identitet

CILJ 1 ODRŽIVI RAZVOJ ZAJEDNICE PUTEM GOSPODARSTVA

MJERA 1.2.	**Selektivni oblici turizma temeljeni na prirodnim i kulturnim resursima**
SVRHA MJERE	Uz prirodne resurse koji pružaju potencijal za razvoj zdravstveno-lječilišnog turizma u Općini Mače, potrebno je dopuniti turističku ponudu selektivnim oblicima turizma koji su također na tragu promicanja zdravlja i zdravog načina života. Stoga se ovom mjerom nastoji potaknuti razvoj agroturizma i ruralnog turizma, gastroturizma, cikloturizma, planinarsko-pješačkog turizma, sakralnog i kulturnog uz potrebnu infrastrukturu. Općina Mače ima pretpostavke za razvoj navedenih vrsta turizma s obzirom na svoj prirodno-geografski položaj, prometnice, bogatstvo kulturnog i povijesnog nasljeđa te zbog svoje ruralne prirode.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	• Okupljanje turističkih djelatnika s ciljem definiranja jedinstvenog smjera za razvoj turizma te edukacija za bavljenje turizmom. • Razvoj selektivnih oblika turizma (agroturizma i ruralnog turizma, gastroturizma, cikloturizma, planinarsko-pješačkog turizma, sakralnog i kulturnog) i osmišljavanje njihovih programa. • Razvoj turističkih sadržaja koji objedinjuju prirodnu i kulturnu baštinu područja. • Revitalizacija i povezivanje sakralne baštine. • Razvoj turističke infrastrukture – turistički informativni centri, kulturni centar, smještajni kapaciteti, restorani, oznake turističkih znamenitosti, biciklističke, izletničke, planinarsko-pješačke staze, tematski putevi, poučne staze, vidikovci. • Poboljšanje kompetencija lokalnih OPG-ova za razvoj novih turističkih sadržaja. • Razvoj tradicijskih i umjetničkih obrta, usluga u ruralnim područjima te izrada suvenira kao temelj razvoja ruralnog turizma.
CILJNE SKUPINE	Stanovništvo Općine Mače, stanovništvo susjednih županija, stanovništvo Krapinsko-zagorske županije, posjetitelji i turisti iz zemlje i inozemstva
NOSITELJI MJERE	Mediji, Ministarstvo turizma, Krapinsko-zagorska županija, Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije, Općina Mače, turistički djelatnici, privatni investitori, obiteljska poljoprivredna gospodarstva
INDIKATORI	Broj razvijenih programa selektivnih oblika turizma, broj objekata turističke infrastrukture, broj turističkih dolazaka, broj turističkih noćenja, broj poslovnih subjekata u djelatnosti turizma, prihodi od turizma, izdaci za razvoj turizma, broj i kapacitet objekata za smještaj turista, broj OPG-ova koji se bave turizmom

CILJ 2 POLJOPRIVREDNI I PODUZETNIČKI KAPACITETI U FUNKCIJI RAZVOJA GOSPODARSTVA

MJERA 2.1.	**Zona poljoprivredne proizvodnje**
SVRHA MJERE	Općina Mače bi okrenula svoj ruralni razvoj u smjeru poljoprivredne proizvodnje zbog povoljnih prirodnih potencijala (povoljne mikroklime, bušotina termalnih vrela i dolina triju potoka s potencijalom za navodnjavanje). Preduvjeti za razvoj poljoprivredne proizvodnje koji se trebaju zadovoljiti jest okrupnjavanje zemljišta i uvođenje suvremene proizvodne tehnologije usklađene s ekološkim normama. Na taj način proizvodili bi se autohtoni poljoprivredni proizvodi, odnosno tradicionalne sorte, ali i ostale poljoprivredne kulture. Udruživanjem poljoprivrednika osigurale bi se dostatne količine proizvoda za plasman na tržištu čime bi se povećala njihova konkurentnost. S razvojem ekološke poljoprivredne proizvodnje ulagalo bi se i u prepoznatljivost ekoloških proizvoda tog kraja na tržištu.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	• Kreiranje i provođenje mjera za okrupnjivanje poljoprivrednog zemljišta. • Poticanje revitalizacije zapuštenog poljoprivrednog zemljišta. • Promoviranje samozapošljavanja u poljoprivredi. • Organiziranje edukacija o ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji i poljoprivredni općenito među poljoprivrednicima i zainteresiranim stranama. • Podrška novim i postojećim proizvođačima poljoprivrednih proizvoda. • Iskorištavanje prirodnih potencijala (termalne vode i potoka) za navodnjavanje poljoprivrednih površina. • Modernizacija i ulaganje u suvremene tehnologije namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji. • Udruživanje poljoprivrednika zbog osiguranja dovoljne količine proizvoda i povećanja konkurentnosti na tržištu. • Stvaranje prepoznatljivosti/brendiranje ekoloških autohtonih poljoprivrednih proizvoda na području Općine Mače.
CILJNE SKUPINE	Postojeći poljoprivrednici, poljoprivredna gospodarstva, obrti, trgovačka društva i zadruge registrirane za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, vlasnici zapuštenog poljoprivrednog zemljišta
NOSITELJI MJERA	Ministarstvo poljoprivrede, Krapinsko-zagorska županija, Općina Mače, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, obrti i trgovačka društva
INDIKATORI	Površina obrađenog poljoprivrednog zemljišta, smanjenje površine neobrađenog poljoprivrednog zemljišta, broj poljoprivrednih gospodarstava, obrta i trgovačkih društava registrirano za poljoprivrednu djelatnost, broj sudionika na edukacijama o ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji, broj pripremljenih projekata vezanih za ruralni razvoj, broj projekata PG-a financiranih kroz Program ruralnog razvoja na razini Republike Hrvatske

CILJ 2 POLJOPRIVREDNI I PODUZETNIČKI KAPACITETI U FUNKCIJI RAZVOJA GOSPODARSTVA

MJERA 2.2.	**Jačanje konkurentnog malog i srednjeg poduzetništva**
SVRHA MJERE	Svrha ove mjere je pružanje podrške postojećim poduzetnicima, poticanje novih ulaganja u gospodarstvu i obrtništvu Općine te povećanje zapošljavanja lokalnog stanovništva. Uz edukaciju postojećih i potencijalnih poduzetnika te stvaranjem povoljne poslovne klime omogućit će se nova ulaganja te revitalizacija postojeće poslovne infrastrukture. Također, kroz ovu mjeru uložilo bi se u razvoj poduzetničkih zona Mače, Veliki Komor i Mali Bukovec koje nisu u funkciji.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	• Pružanje savjetodavnih usluga postojećim i novim poduzetnicima putem centara za podršku. • Organizacija edukacija za poduzetnike (nove poslovne prilike, trendovi, umrežavanje). • Smanjenje visina komunalnog doprinosa i komunalne naknade za nova poduzetnička ulaganja. • Organizacija savjetovanja i edukacija o povlačenju sredstava iz EU fondova te potpora ministarstava i drugih institucija. • Financijska potpora poduzetnicima (sufinanciranje kamata za poduzetničke kredite, osmišljavanje modela / programa potpore za poduzetnike). • Razvoj poduzetničke infrastrukture – otkup zemljišta i razvoj infrastrukturnih kapaciteta u poduzetničkim zonama Mače, Veliki Komor, Mali Bukovec. • Stavljanje u funkciju kupališnog kompleksa „Sutinske toplice”.
CILJNE SKUPINE	Postojeći poduzetnici i obrtnici, potencijalni poduzetnici i obrtnici, potencijalni domaći i strani investitori
NOSITELJI MJERA	Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo gospodarstva, Krapinsko-zagorska županija, Općina Mače, Zagorska razvojna agencija d.o.o.
INDIKATORI	Broj poduzetnika, broj obrtnika, broj sudionika na edukacijama za poduzetnike, broj novorealiziranih investicija, produktivnost poduzetnika koji posluju na području Općine Mače mjerena omjerom ukupnog prihoda i ukupnog broja zaposlenih, broj zaposlenih, broj investicija u poduzetničkim zonama

CILJ 3 STVARANJE OKOLINE POVOLJNE ZA ŽIVOT LOKALNE ZAJEDNICE

MJERA 3.1.	**Prilagodba odgojno-obrazovnih mjera zahtjevima tržišta rada**
SVRHA MJERE	Adekvatno obrazovano lokalno stanovništvo preduvjet je razvoja gospodarstva u Općini. Djecu i mlade, ali i dugotrajno nezaposlene potrebno je kroz edukaciju i profesionalno usmjeravanje poticati na odabir deficitarnih zanimanja, odnosno prekvalifikacije prema potrebama tržišta rada. Kvalitetnim tržišno usmjerenim obrazovanjem te usvajanjem modela cjeloživotnog učenja doprinijet će se konkurentnosti lokalnog stanovništva na tržištu rada, a samim time i smanjiti broj nezaposlenih. Suradnjom javnog, civilnog i poslovnog sektora potrebno je poboljšati postojeće pedagoške standarde i osigurati usklađenost obrazovnog sustava s EU standardima te razviti nove formalne i neformalne oblike obrazovanja.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	• Ulaganje u adekvatno opremanje obrazovnih ustanova. • Sufinanciranje dodatnih nastavnih programa u sklopu predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja. • Inkluzija djece s teškoćama u razvoju u odgojno-obrazovni program. • Uvođenje suvremenih tehnologija u nastavne programe. • Sufinanciranje smještaja djece u dječje vrtiće. • Izgradnja dječjeg vrtića. • Sufinanciranje prijevoza učenika. • Usmjeravanje djece i mladih prema odabiru deficitarnih zanimanja sukladno potrebama na tržištu rada. • Poticanje dugotrajno nezaposlenih osoba na prekvalifikacije i cjeloživotno učenje. • Stipendiranje učenika strukovnih škola i deficitarnih zanimanja. • Stipendiranje studenata.
CILJNE SKUPINE	Djeca, učenici, odgajatelji, studenti, nastavnici, nezaposlene osobe
NOSITELJI MJERA	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Krapinsko-zagorska županija, Općina Mače, odgojno obrazovne ustanove čiji je osnivač Općina Mače ili Krapinsko-zagorska županija, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
INDIKATORI	Izdaci namijenjeni modernizaciji i opremanju odgojno obrazovnih ustanova, broj učenika kojima se stipendira prijevoz, broj učenika koji su se opredijelili za deficitarna zanimanja, broj stipendiranih studenata, broj osoba uključenih u obrazovanje odraslih, broj novih programa za obrazovanje odraslih, broj projekata namijenjenih razvoju ljudskih potencijala financiranih kroz EU fondove, broj djece u dječjim vrtićima i jaslicama, izgrađen dječji vrtić

CILJ 3 OJAČANO UPRAVLJANJE OKOLIŠEM I PROSTOROM

MJERA 3.2.	**Unaprjeđenje zaštite prirode i upravljanja prirodnim resursima**
SVRHA MJERE	Ova mjera podrazumijeva identifikaciju i zaštitu prirodnih vrijednosti od posebnog značaja za Općinu Mače kao i sprečavanje negativnih utjecaja gospodarstva na okoliš. Programi prostornog planiranja u Općini Mače moraju biti usklađeni s planom održivog upravljanja i zaštite okoliša. Cilj mjere je održavanje prirodnog nasljeđa i bogatstva (i termalnih voda) s ciljem njegove racionalne eksploatacije uključujući i provođenje mjera energetske učinkovitosti u javnim prostorima i kućanstvima kao neposredni doprinos zaštiti okoliša.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	• Edukacija lokalnog stanovništva o nužnosti zaštite okoliša. • Potpora razvoju civilnog društva u području zaštite okoliša. • Zaštita vrijednog krajobraza i ugroženih vrsta. • Ažuriranje i revizija dokumenata prostornog planiranja. • Provođenje mjera usmjerenih na povećanje energetske učinkovitosti među kućanstvima i javnim prostorima. • Poticanje ulaganja u lokalnu infrastrukturu koja će utjecati na smanjenje onečišćenja okoliša i očuvanje ruralnog krajobraza.
CILJNE SKUPINE	Stanovništvo Općine Mače, gospodarski subjekti, civilno društvo
NOSITELJI MJERA	Krapinsko-zagorska županija, Regionalna energetska agencija, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim vrijednostima prirode Krapinsko-zagorske županije i Općina Mače
INDIKATORI	Površina zaštićenih dijelova prirode, broj udruga koje promiču zaštitu okoliša, broj održanih radionica vezanih za očuvanje prirodne baštine, broj projekata vezanih uz zaštitu okoliša, indeks kvalitete zraka, broj izmjena prostornog plana, broj kućanstava/gospodarskih subjekata koji koriste obnovljive izvore energije

MJERA 3.3.	**Jačanje institucionalnih kapaciteta u javnom upravljanju**
SVRHA MJERE	Jačanje institucionalnih kapaciteta u javnom upravljanju podrazumijeva educiranost zaposlenika u javnoj upravi, dostupnost informacija stanovništvu i transparentnost rada. Podizanjem razine educiranosti te poboljšanjem sustava informiranja povećat će se učinkovitost javnog upravljanja što će pridonijeti većem zadovoljstvu mještana radom javne uprave kao i njegovoj transparentnosti. Edukacija je potrebna posebno u dijelu prijave i provedbe projekata sufinanciranih iz EU fondova kako bi se u lokalnom razvoju što više oslanjalo na sredstva iz tih izvora.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	• Povezivanje i uspostava suradnje s jedinicama lokalne i regionalne samouprave unutar i izvan Hrvatske. • Provođenje kontinuirane edukacije djelatnika u javnim institucijama. • Poboljšanje kanala komuniciranja i informiranja javnosti. • Uvođenje sustava e-poslovanja u javne institucije.
CILJNE SKUPINE	Ustanove i institucije javne uprave, stanovnici Općine Mače
NOSITELJI MJERA	Ministarstvo uprave, Općina Mače, javne ustanove i institucije
INDIKATORI	Broj educiranih službenika i djelatnika javnih uprava, broj službenih prigovora na rad djelatnika javnih uprava, broj korisnika e-Uprave

CILJ 3 STVARANJE OKOLINE POVOLJNE ZA ŽIVOT LOKALNE ZAJEDNICE

MJERA 3.5.	**Poboljšanje kvalitete društvenog života za sve članove lokalne zajednice**
SVRHA MJERE	Provođenjem ove mjere žele se uspostaviti programi i inicijative za pružanje jednakih mogućnosti svim stanovnicima kako bi se poboljšala kvaliteta života u zajednici. To uključuje uspostavu i provođenje raznih oblika pomoći ugroženim i marginaliziranim skupinama društva, aktivnosti poticanja nataliteta, razvoj civilnog društva. Općinu Mače prati trend starenja stanovništva te negativnog prirodnog prirasta stoga će aktivnosti biti usmjerene na pružanje podrške starijem stanovništvu te pronatalitetnoj politici.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	• Uređenje javnih objekata kako bi se osigurao pristup osobama s invaliditetom. • Poticanje rada udruga koje zastupaju interese socijalno ugroženih skupina, mladih, volontiranje. • Dodjela potpora za novorođenčad i ostalih naknada s ciljem povećanja nataliteta. • Sufinanciranje programa za djecu s teškoćama u razvoju. • Osmišljavanje programa institucionalne i izvaninstitucionalne pomoći za stare i nemoćne (dnevni boravak za umirovljenike) te za djecu i mlade (igraonica i sl.) • Organizacija programa i aktivnosti namijenjenih uključivanju marginaliziranih i socijalno ugroženih skupina u društvo.
CILJNE SKUPINE	Novorođenčad, djeca, mladi, osobe sa invaliditetom, osobe kojima prijeti socijalna isključenost, samohrani roditelji, umirovljenici, stare i bolesne osobe
NOSITELJI MJERA	Ministarstvo socijalne politike i mladih, Krapinsko-zagorska županija, Crveni križ, Centar za socijalnu skrb, Općina Mače, lokalne i regionalne organizacije civilnog društva
INDIKATORI	Broj javnih objekata s uređenim pristupom za osobe s invaliditetom, broj lokalnih udruga koje zastupaju interese socijalno ugroženih skupina i mladih, broj programa namijenjenih socijalno ugroženim skupinama, broj pomoćnika u nastavi, broj korisnika socijalne pomoći, broj osoba uključenih u sustav volonterstva, broj projekata socijalne inkluzije, broj potpora i naknada za novorođenčad

CILJ 4 INFRASTRUKTURNI RAZVOJ I KVALITETNA PROMETNA POVEZANOST

MJERA 4.1.	**Modernizacija komunalne infrastrukture kao odgovor na potrebe suvremenog doba**
SVRHA MJERE	Svrha ove mjere je dovesti postojeću infrastrukturu vodoopskrbne, elektroenergetske, plinovodne i telekomunikacijske mreže te sustava odvodnje otpadnih voda na zadovoljavajuću razinu sukladno potrebama stanovništva i razvoja gospodarstva. Nadogradnjom postojeće infrastrukture proširila bi se i poboljšala kvaliteta pružene usluge stanovništvu Općine kao i gospodarskom sektoru uz povećanje mjera energetske učinkovitosti i štednje, odnosno zaštitu od zagađivanja.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	• Izgradnja i rekonstrukcija postojeće mreže odvodnje otpadnih voda u pojedinim dijelovima Općine i ugradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. • Izgradnja i rekonstrukcija vodoopskrbne mreže s pokrivenošću u svim naseljima. • Izgradnja plinovoda u svim naseljima s dostizanjem kvalitetne i cjelokupne pokrivenosti područja Općine plinskom mrežom s dovoljnim količinama plina. • Rekonstrukcija postojećih objekata elektroopskrbe i kabliranje pojedinih dijelova trase vodova visokog napona. • Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom. • Proširenje mreže javne rasvjete i prilagođavanje iste energetski i ekološki učinkovitoj i prihvatljivoj. • Rekonstrukcija i modernizacija telekomunikacijske infrastrukture uz kvalitetnu pokrivenost bežičnim Internetom te signalom mobilne mreže u svim naseljima.
CILJNE SKUPINE	Komunalna tvrtka, stanovnici Općine Mače, javne ustanove, gospodarski subjekti
NOSITELJI MJERE	Općina Mače, Krapinsko-zagorska županija, Hrvatska elektroprivreda d.d., Hrvatske vode d.o.o., Zagorski vodovod d.o.o., komunalne tvrtke, telekomunikacijske tvrtke, resorna ministarstva
INDIKATORI	Dužina magistralnog cjevovoda (vodoopskrba), duljina izgrađene/rekonstruirane kanalizacijske mreže, broj kućanstava priključenih na kanalizacijsku mrežu, broj ugrađenih uređaja za pročišćavanje, broj kućanstava uključenih u organizirano prikupljanje otpada, količina prikupljenog i prerađenog otpada, duljina novoizgrađene i obnovljene telekomunikacijske mreže, broj štednih rasvjetnih tijela, duljina vodovodne mreže, broj rekonstruiranih objekata elektroenergetske mreže i duljina kabliranih dionica

CILJ 4 INFRASTRUKTURNI RAZVOJ I KVALITETNA PROMETNA POVEZANOST

MJERA 4.2.	**Funkcionalne prometnice s adekvatnom dostupnošću javnog prijevoza**
SVRHA MJERE	Kako bi se pružila kvalitetna prometna povezanost unutar naselja te sa susjednim naseljima, potrebno je ulaganje u izgradnju, rekonstrukciju te održavanje prometne infrastrukture. Usprkos zadovoljavajućoj razini asfaltiranih cesta, makadamske ceste su u lošem stanju i zahtijevaju sanaciju. Održavanje i obnova kolnika, nogostupa i opreme na cestama te modernizacija i rekonstrukcija najkritičnijih dionica podići će ukupnu razinu kvalitete cestovne mreže te samim time povećati kvalitetu života. Također, radi povećanja i olakšavanja mobilnosti lokalnog stanovništva potrebno je omogućiti dostupnost adekvatnih linija javnog prijevoza na području Općine Mače.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	• Rekonstrukcija dotrajalih cestovnih pravaca i nogostupa uz državne i županijske ceste. • Modernizacija dionica državnih i županijskih cesta. • Izgradnja i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta. • Ulaganje u daljnji razvoj cestovne infrastrukture. • Ulaganje u adekvatnu prometnu signalizaciju. • Razvoj biciklističkog prometa (uređenja biciklističkih staza, signalizacija). • Uvođenje adekvatnih linija javnog prijevoza.
CILJNE SKUPINE	Stanovnici Općine Mače, gospodarski subjekti, prolaznici, turisti, putnici
NOSITELJI MJERE	Općina Mače, Krapinsko-zagorska županija, Hrvatske ceste d.o.o., Županijska uprava za ceste Krapinsko-zagorske županije
INDIKATORI	Dužina novoizgrađenih cesta (lokalne, županijske, državne), dužina saniranih i rekonstruiranih cesta (lokalne, županijske, državne), dužina izgrađenih i rekonstruiranih nerazvrstanih cesta, dužina saniranih nerazvrstanih cesta, dužina izgrađenog nogostupa, broj postavljenih objekata signalizacije, dužina uspostavljene biciklističke staze, broj uvedenih autobusnih ili taxi linija javnog prijevoza

14

USKLAĐENOST CILJEVA RAZVOJA S EUROPSKIM, NACIONALNIM I REGIONALNIM STARTEŠKIM DOKUMENTIMA

Lokalna razvojna strategija izrađena je na temelju pretpostavki strateškog planiranja primjenjujući osnovno načelo koje odražava koncept supsidijarnosti, odnosno koncept lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice. U strategiju je ugrađena moralna dimenzija društvenog sustava, koncept održivosti te koncept konkurentnosti jedinica lokalne samouprave. Prioritetni ciljevi razvoja Općine Mače usklađeni su s relevantnim dokumentima na svim razinama planiranja sa svrhom osiguranja vertikalne kohezije razvojnih ciljeva i prioriteta te ispunjenja zadanih prioriteta. Strategija je izrađena za vremensko razdoblje koje se odnosi na programsko razdoblje Europske unije 2014.-2020. godine.

Izradom Strategije pridonosi se prvenstveno proaktivnom i odgovornom upravljanju lokalnim razvojem što uključuje stvaralačko oblikovanje budućnosti i sustavno upravljanje aktivnostima sa svrhom ostvarenja zadanih ciljeva. Odgovorno upravljanje podrazumijeva odgovornost spram građana, uključujući i buduće generacije. Strategija je usklađena s važnim strateškim dokumentima na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini.

Na razini Europske unije, Lokalna razvojna strategija Općine Mače usklađena je s:

1. **Europa 2020** – Strategija Europa 2020 sadrži viziju europske socijalne tržišne ekonomije za 21. stoljeće. Predlažu se tri prioriteta koji se međusobno nadopunjuju: pametan rast - razvijanjem ekonomije utemeljene na znanju i inovaciji; održiv rast - promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija te uključiv rast - njegovanje ekonomije s visokom stopom zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost. U toj namjeri Europska komisija predlaže sljedeće glavne ciljeve EU: 75 % populacije u dobi između 20- 64 godina trebalo bi biti zaposleno; 3% BDP-a EU treba investirati u istraživanje i razvoj; treba ispuniti klimatsko-energetske ciljeve „20/20/20" (uključujući i povećanje do 30% smanjenja emisije ukoliko okolnosti dozvoljavaju); postotak osoba koje rano napuste školovanje trebao bi biti ispod 10%, a najmanje 40% mlađe generacije trebalo bi završiti tercijarni stupanj obrazovanja te bi 20 milijuna manje ljudi trebalo biti u opasnosti od siromaštva.

2. **Promocija kulturnih i kreativnih sektora za rast i poslove u EU** – odnosi se na niz političkih inicijativa i promociju modernog nadzornog okruženja. Komisija ovom Strategijom također želi potaknuti jače partnerstvo između različitih politika, osobito kulture, obrazovanja, industrije, ekonomije, turizma, urbanog i regionalnog razvoja te prostornog planiranja. Ujedno, planira pokrenuti EU financiranje da poveća podršku za sektore, posebice kroz predloženi program Kreativna Europe 2014. – 2020., koji iznosi 1.8 milijarde €, te kroz fondove Kohezijske politike.

3. **CLLD – *Community – Led Local Development*** – smjernice za planiranje lokalnog razvoja dane su od strane Europske unije s ciljem maksimalnog iskorištavanja strukturnih fondova. Metodologija koja se primjenjuje fokusira se na lokalne razine, u razvoj se uključuju lokalne razvojne grupe (LAG), ciljevi se planiraju u odnosu na lokalne potrebe i potencijale te razvoj uključuje inovativne pristupe lokalnom kontekstu, umrežavanje i suradnju.

Na razini Republike Hrvatske, Strategija je usklađena sa:

1. **Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020.**– glavni ciljevi ove Strategije usmjereni su na sustavno podizanje razine znanja, obogaćivanje postojećih i generiranje novih turističkih sadržaja i doživljaja, vještina i obrazovanja turističkih djelatnika, čime će se kontinuirano unaprjeđivati postojeća kvaliteta i izvrsnost usluge, stvaranje preduvjeta za jačanje poduzetništva, čime će se omogućiti ulazak u novi investicijski ciklus, stvaranje novih radnih mjesta i samozapošljavanje, učinkovito brendiranje Hrvatske i njenih turističkih regija. Time se želi postići kvalitativno diferenciranje od konkurencije i osiguranje tržišne prepoznatljivosti.

2. **Sporazum o partnerstvu i Nacionalni program reformi** (2015. godina) u Republici Hrvatskoj formulira prioritete Vlade za smanjenje nezaposlenosti i uočavanje neusklađenosti i manjkavosti, očuvanje radnih mjesta i sprječavanje daljnje nezaposlenosti te daljnjem radu na fleksibilnom i mobilnom tržištu rada, povezujući obrazovanje i tržište rada putem Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO), kao i poboljšanje djelotvornosti institucija tržišta rada.

3. **Program ruralnog razvoja 2014.–2020.** - definira način na koji će se dostići ciljevi Zajedničke poljoprivredne politike, a odnose se na konkurentnost poljoprivrede, održivo gospodarenje resursima i uravnotežen razvoj ruralnih područja.

4. **Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.–2020.** – glavni ciljevi ovog programa odnose se na promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja i podrške mobilnosti radne snage, promicanje socijalne uključenosti, borbe protiv siromaštva i svake diskriminacije, ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje, jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela i zainteresiranih strana te učinkovite javne uprave.

5. **Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014.–2020.** – procjena je kako će se stopa zaposlenosti 2020. godine povećati za 5 postotnih bodova. Naglasak se pritom stavlja na srednje visoke tehnologije proizvodnje, komunikaciju i informatiku, u skladu s pametnim specijalizacijskim okvirima, a imajući u vidu zahtjeve rastućeg "zelenog gospodarstva". To zahtijeva znatna ulaganja u razvoj nastavnih planova i programa, atraktivnost i kvalitetu strukovnog obrazovanja i naukovanja, uz zadržavanje ljudskog kapitala starijih radnika, već zaposlenih radnika, kao i sustav koordinacije i suradnje između poslovnog, obrazovnog sustava i znanstveno-istraživačkog sektora.

6. **Pametna specijalizacija** je novi koncept politike inovacija osmišljen kako bi se promicalo učinkovito djelotvorno korištenje investicija u istraživanje. Cilj je potaknuti regionalne inovacije u cilju postizanja gospodarskog rasta i prosperiteta, omogućujući da se regije usredotoče na njihove prednosti. Strategija pametne specijalizacije treba biti izgrađena na čvrstim analizama regionalnih sredstava i tehnologije što bi također trebalo uključivati analizu potencijalnih partnera u drugim regijama.

7. **Akcijski plan za provedbu Strategije razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj 2014.–2020.** – akcijski plan predstavlja niz mjera i aktivnosti koje će se provoditi za postizanje zadanih ciljeva: poboljšanje usklađenosti i umreženosti javnih politika, poboljšanje sustavne podrške poduzetništvu žena, uvođenje poduzetništva žena u cjelokupnu institucionalnu infrastrukturu te promocija poduzetništva žena.

8. **Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.–2020.** donesena je u skladu s Ekonomskim programom Republike Hrvatske 2013. s ciljem jačanja poduzetničkog potencijala i unapređenja kulture poduzetništva. Strateški ciljevi odnose se na unapređenje ekonomske uspješnosti maloga gospodarstva u sektorima proizvođačkih i uslužnih djelatnosti, većim razvijanjem raznih financijskih mogućnosti za subjekte maloga gospodarstva i uklanjanje financijskog jaza za malo gospodarstvo, pružanje potpore osnivanju novih poduzeća, rast broja aktivnih poduzeća i jačanje institucija koje pružaju potporu poduzetnicima kako bi se na taj način pridonijelo ravnomjernijem i uravnoteženom razvoju hrvatskih regija, pružanje potpore većem razvoju subjekata maloga gospodarstva jačanjem njihove uprave, uvođenjem i djelovanjem većeg broja visokokvalificiranih zaposlenika te podupiranjem cjeloživotnog učenja zaposlenih u subjektima maloga gospodarstva.

9. **Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije Nove boje znanja** – kroz koju Hrvatska prepoznaje obrazovanje i znanost kao svoje razvojne prioritete koji joj jedini mogu donijeti dugoročnu društvenu stabilnost, ekonomski napredak i osiguranje kulturnog identiteta — jer je suočena s dinamičnim promjenama u društvu, gospodarstvu i kulturi, u globaliziranom svijetu u kojem nijedna država ne postoji kao izdvojena zajednica, — jer je suočena s izazovima poput primjena novih tehnologija, zaštite okoliša i starenja stanovništva, a koje s uspjehom može rješavati samo uz pomoć znanosti, — jer ima ograničene ljudske, materijalne i prirodne resurse kojima se mora koristiti na najbolji način, — jer je suočena s ograničenim mogućnostima predviđanja dugoročnog razvoja te mora biti spremna na prilagodbe; za postizanje razine visokorazvijenih zemalja Hrvatska mora biti otvoreno, mobilno i inovativno društvo.

10. **Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.–2020”** - obuhvaća ulaganja Republike Hrvatske iz europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova u sedmogodišnjem razdoblju od 2014.-2020. Financijska alokacija iz ESI fondova za navedeni Operativni programa iznosi 6,881 milijardi, a obuhvaća sljedeće prioritetne osi:

    1. Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija
    2. Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije
    3. Poslovna konkurentnost
    4. Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije
    5. Klimatske promjene i upravljanje rizicima
    6. Zaštita okoliša i održivost resursa
    7. Povezanost i mobilnost
    8. Socijalno uključivanje i zdravlje
    9. Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje
    10. Tehnička pomoć

11. **Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske** – predstavlja smislen i planski razvoj prometnog sektora u Republici Hrvatskoj, a obuhvaća 6 prethodno izrađenih sektorskih prometnih strategija od kojih su za Lokalnu razvojnu strategiju Općine Mače bitne – ceste, javni prijevoz i regionalna mobilnost.

12. **Strateški plan ministarstva uprave za 2014.–2016.** – glavni ciljevi ovog strateškog područja su: unaprijediti stručnost i kvalitetu pružanja upravnih usluga, unaprijediti sustav javne uprave, izgraditi korisnički usmjerenu upravu, unapređenje kvalitete javnih usluga kroz djelotvornu primjenu ICT-a u radu javne uprave.

13. **Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske (2014.–2020.)** - bazira se na osiguravanju uvjeta za ostvarenje tri glavna cilja: borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti te smanjenje nejednakosti u društvu; sprječavanje nastanka novih kategorija siromašnih, kao i smanjenje broja siromašnih i socijalno isključenih osoba; uspostava koordiniranog sustava potpore skupinama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Pritom je potrebno istaknuti da je antidiskriminacijska politika polazni princip u ostvarenju navedenih prioriteta i ciljeva. Strateška područja sadrže nekoliko glavnih strateških aktivnosti te načine njihove provedbe koje će se detaljnije razraditi u okviru trogodišnjeg programa provedbe na nacionalnoj razini, a koji će zahtijevati izradu odgovarajućih dokumenata na regionalnoj i lokalnoj razini. Dokument zastupa aktualnu europsku i međunarodnu politiku i sadrži poveznice s europskim i međunarodnim dokumentima ovoga karaktera te planira korištenje europskih i međunarodnih fondova za realizaciju dijela predviđenih strateških aktivnosti.

Na regionalnoj razini, Strategija je usklađena sa strateškim dokumentima:

1. **Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije 2011. – 2015.** - županijska razvojna strategija je temeljni planski dokument namijenjen planiranju održivog društveno-gospodarskog razvoja svake županije. Smjernice poboljšanja kvalitete života i poticanje zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja predočene su u sva četiri cilja razvoja Krapinsko-zagorske županije: konkurentno poduzetništvo i usluge, ruralni razvoj, razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života, očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednost.

2. **Županijski program djelovanja za mlade Krapinsko-zagorske županije 2012.–2016.** - ovim programom djelovanja za mlade definiraju se aktivnosti usmjerene na podupiranje razvoja u području obrazovanja i informatizacije, zapošljavanja i poduzetništva, socijalne politike, zdravstvene zaštite, aktivnog sudjelovanja mladih u društvu, izgradnja civilnog društva i volonterskog rada, kulture mladih i slobodnog vremena te mobilnosti, informiranja i savjetovanja. Aktivnosti se ovim programom usmjeravaju u socijalno poduzetništvo, ekologiju, kulturu i ravnopravnost te održivi razvoj.

3. **Strategija održivog korištenja energije Krapinsko-zagorske županije** – odnosi se na koncept održivog razvitka Županije u cilju zaštite njezinih ljudskih i prirodnih resursa; usmjerena je na strateško poticanje korištenja obnovljivih izvora kao domaćih, sigurnih i čistih izvora energije; pruža kontinuiranu podršku učinkovitom korištenju energije u svim sektorima ljudskog djelovanja - zgradarstvu, prometu, industriji, poljoprivredi te se usuglašava s institucionalnim i zakonskim okvirima na nacionalnoj i EU razini.

4. **Akcijski plan za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011.–2015. godine na području Krapinsko-zagorske županije** - ovim se planom promiče ravnopravnost spolova kao temeljna ustavna vrednota te se u skladu s tim osmišljavaju aktivnosti koje će rezultirati podizanjem znanja i svijesti o ljudskim pravima žena i ravnopravnosti spolova s naglaskom na projekte usmjerene na pružanje pomoći ženama žrtvama nasilja, ženama s invaliditetom i pripadnicama nacionalnih manjina. U dijelu tržišta rada i poduzetništva, potpomagat će se aktivnosti usmjerene na unapređenje konkurentnosti žena na tržištu rada te ojačati poduzetništvo žena. Poticat će se veće sudjelovanje muškaraca u brizi oko djece i ojačati institucionalna skrb za djecu te starije i nemoćne članove/ice obitelji.

5. **Strategija razvoja ljudskih potencijala Krapinsko-zagorske županije 2014.–2020.** – osnovni cilj strategije je dostizanje veće zaposlenosti uz konkurentno društveno i odgovorno gospodarstvo. Strategija razvoja Općine Mače usklađena je sa Strategijom razvoja ljudskih potencijala utoliko što doprinosi postizanju navedenih ciljeva: Unapređenje znanja, vještina i kompetencija u funkciji konkurentnog gospodarstva; razvoj i usklađivanje programa obrazovanja s potrebama tržišta rada te povećanje razine zapošljivosti, produktivnosti i socijalne kohezije.

15

INSTITUCIONALNI OKVIR UPRAVLJANJA STRATEGIJOM

Pretpostavka je kvalitetnog upravljanja lokalnim razvojem uspostava lokalnog partnerstva koje odgovara realnostima lokalnog konteksta. Za potrebe izrade Lokalne razvojne strategije Općine Mače osnovano je Partnersko vijeće koje predstavlja lokalne dionike, sugerira smjernice razvoja, osmišljava predviđene aktivnosti unutar prioriteta poštujući načela jednakosti i partnerstva.

Partnersko vijeće dio je institucionalnog okvira provedbe Strategije te njegovi članovi predstavljaju i glavno tijelo za praćenje i provedbu Strategije. Uspostavljen institucionalni okvir nužan je za maksimiziranje prilika vezanih uz korištenje sredstava te osiguravanje odgovarajućeg administrativnog kapaciteta kako bi se osigurala učinkovita provedba, nadziranje i procjena Strategije sa stajališta upravljanja i financijske kontrole. Institucionalni okvir Strategije predstavljaju svi glavni dionici lokalnog razvoja koji svojim usmjerenim djelovanjem i koncentracijom sredstava doprinose ostvarenju postavljenih ciljeva. Glavni dionici, njihova uloga u pripremi, provedbi i praćenju Strategije prikazana je u tablici u nastavku.

DIONIK	ULOGA U PRIPREMI	ULOGA U PROVEDBI	ULOGA U PRAĆENJU I OCJENI PROVEDBE
OPĆINSKO VIJEĆE	Redovito prima izvješća o tijeku pripreme Strategije, sudjeluje u procesu javne rasprave te potvrđuje i usvaja dokument	Provodi aktivnosti komunikacijskog plana, diseminira postignute rezultate, animira ciljne skupine za usmjereno i ciljano djelovanje, inicira i sudjeluje u provedbi projekata, potvrđuje i usvaja akcijski plan.	Prima i usvaja izvješća o provedbi, nadzire i kontrolira provedbu, razmatra rezultate i učinke provedbe u odnosu na postavljene ciljeve te inicira i priprema dopune i izmjene akcijskog plana i izmjene Strategije.
NAČELNIK	Sudjeluje na sastancima Partnerskog vijeća, usvaja predložene mjere razvoja, predlaže potrebne izmjene i nadopune. Komunicira s općinskim vijećem i upoznaje članove vijeća s tijekom izrade i provedbe Strategije.	Potvrđuje akcijski i komunikacijski plan Strategije i priprema za usvajanje na sjednici općinskog vijeća, inicira i sudjeluje u pripremi i provedbi razvojnih projekata te usvaja predložene projekte. Provodi aktivnosti zadane komunikacijskim planom.	Daje prijedloge za izradu Akcijskog plana, inicira projekte i realizaciju projektnih ideja, promovira postignute rezultate, vrši monitoring nad ispunjavanjem zadanih ciljeva te predlaže dodatne mjere u slučaju neispunjavanja zadanog cilja.
OPĆINSKA UPRAVA	Organizira i sudjeluje na sastancima Partnerskog vijeća, prikuplja potrebne podatke za situacijsku i SWOT analizu, prikuplja podatke o indikatorima te u suradnji s Partnerskim vijećem izrađuje plan razvojnih prioriteta i ostale dijelove Strategije.	Zadaci u provedbi su: • redoviti pregledi stanja prema zadanim indikatorima i ocjenjivanje utjecaja provedenih mjera na razvoj • pregled, praćenje i ocjena napretka Strategije u skladu s utvrđenim ciljevima Strategije i Akcijskim planom • priprema akcijskog plana za svaku godinu • koordinacija rada Partnerskog vijeća, načelnika i općinskog vijeća.	Priprema izvješća o provedbi strategija, prikuplja potrebne podatke, daje kvantitativnu i kvalitativnu ocjenu provedbe.
PARTNERSKO VIJEĆE	Sudjeluje na radionicama za izradu Strategije, ukazuje na mogućnosti razvoja i otvorene prijetnje. Identificira snage i slabosti lokalnog područja, usmjerava razvoj, daje prijedlog sadržaja strateških ciljeva i mjera.	Razmatra otvorena pitanja, daje mišljenje i prijedloge o značajnim pitanjima iz područja stručnosti njegovih članova. Sudjeluje u provedbi komunikacijskog plana.	Prati rezultate i razvojne učinke predloženih mjera te priprema podloge za izradu izvješća o provedbi Strategije.
GOSPODARSKI SUBJEKTI **OBRAZOVNE USTANOVE** **ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA**	Ove tri skupine predstavljaju glavne dionike izrade Strategije. Sudjeluju u procesu javne rasprave, daju prijedloge i komentare.	Svojim djelovanjem i provedbom aktivnosti doprinose ostvarenju zadanih ciljeva.	Dostavljaju podatke o provedenim aktivnostima, iznosima ulaganja i sl. u skladu s postavljenim indikatorima.

16

PROVEDBA STRATEGIJE

Provedba Strategije temelji se na implementaciji predloženih aktivnosti / projekata unutar zadanih ciljeva i prioriteta razvoja. Glavni dionici provedbe Strategije su: Općina Mače, privatni i civilni sektor te ostali dionici javnog sektora. Sukladno glavnim nositeljima aktivnosti, provedba Strategije vrši se kroz tri kanala:

1. Provođenjem aktivnosti i akcija koje inicira i implementira Općina Mače u skladu s definiranim ciljevima razvoja u razdoblju do 2020. godine (programsko razdoblje);
2. Implementacijom projekata, programa i akcija kojima su nositelji jedinica regionalne samouprave, javna (državna tijela) i ustanove izvan ingerencije lokalne samouprave – dionici javnog sektora;
3. Akcijama ostalih glavnih dionika razvoja (civilnog sektora, gospodarskih subjekata) koji su u skladu s postavljenim ciljevima i doprinose ostvarenju zadanih indikatora.

Provedba Strategije vrši se pomoću Akcijskog plana provedbe Strategije te jedinstvene Baze projekata Općine Mače.

Prvi segment provedbe Strategije uređuje se Akcijskim planom implementacije koji daje pregled prioritetnih projekata i mjera, uključujući njihove veze sa strateškim i sektorskim ciljevima, kao i najbitnije elemente za njihovu implementaciju. Akcijski plan provedbe Strategije izrađuje se jednom godišnje i usvaja zajedno s proračunom za narednu fiskalnu godinu, a prema obrascu u PRILOGU 2. Za aktivnosti i mjere čija realizacija započinje u prvoj godini, u odgovarajućem formatu sažeto se navode elementi važni za planiranje i praćenje njihove implementacije: naziv programa / aktivnosti, proračunska klasifikacija, plan financijskih sredstava za narednu godinu te projekcije za naredne dvije, pokazatelji rezultata, polazne vrijednosti u baznoj godini (godini sastavljanja Akcijskog plana) te ciljane vrijednosti za tri godine. Akcijski plan preuzima ulogu Plana razvojnih programa sukladno Zakonu o proračunu i predstavlja strateško-planski dokument koji stvara dobru pretpostavku za povezivanje svih strateških dokumenata jedinice s proračunskim planiranjem.

Osnova za pripremu Akcijskog plana je koordinacija među glavnim dionicima lokalnog razvoja koji su navedeni u institucionalnom okviru. Nositelj pripreme Akcijskog plana su službenici općinske uprave uz intenzivnu suradnju s Partnerskim vijećem i predstavničkim tijelom Općine.

Drugi i treći segment provedbe prati se kroz stvaranje jedinstvene Baze projekata putem otvorenog poziva za dostavu projekata. Baza sadrži ključne podatke o planiranim investicijama, projektima i aktivnostima koje se planiraju provesti od strane šireg kruga dionika, a doprinijet će direktno postizanju navedenih indikatora. Pregled obrasca kojim će se prikupljati projekti dan je u PRILOGU 3, a sistematični pregled Baze projekata koja se vodi u Excel dokumentu prikazan je u PRILOGU 4.

Baza projekata uspostavit će se po usvajanju Strategije od strane Općinskog vijeća te će se kontinuirano pratiti i nadopunjavati tijekom cijelog programskog razdoblja. Baza se ne uspostavlja radi financiranja navedenih projekata, već se provodi isključivo s ciljem sustavnog pregleda aktivnosti na području Općine Mače uz potpuno poštivanje vlasništva nad projektnim idejama. Preporučljivo je da projektni prijedlozi imaju veći krug korisnika, odnosno širu ciljanu skupinu te veći utjecaj na razvoj zajednice.

Baza projekata analizira se s obzirom na:

- Vrstu prijavitelja projekta (privatna osoba, pravna osoba, OCD, javni sektor)
- Vrijednost projekta
- Sektor projekta
- Fazu u kojoj se projekt nalazi

Ovako pripremljena analiza Baze projekata sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi projekta.

17

PRAĆENJE PROVEDBE STRATEGIJE

Osim operativnog sustava provedbe i osmišljavanja alata kojima funkcionalno i koordinirano provodimo Strategiju, potrebno je uspostaviti sustav praćenja i izvještavanja koji se temelji na bazi u kojoj se nalaze podaci o ostvarenim rezultatima te na izvještajima koji na sažet i jasan način pružaju informacije o ostvarenim rezultatima. Svrha sustava praćenja i izvještavanja je osigurati dovoljno informacija za nositelje provedbe Strategije za donošenje ocjena o sljedećim ključnim elementima:

- uspješnosti postizanja postavljenih ciljeva za tekuće razdoblje,
- razlozima za eventualno nedostizanje postavljenih ciljeva i mogućim rješenjima,
- adekvatnosti planiranih resursa (materijalnih, ljudskih, financijskih) za dostizanje planiranih ciljeva, odnosno prijedlozima za eventualnim realokacijama resursa,
- relevantnosti planiranih prioriteta i mjera s obzirom na eventualne promijenjene okolnosti odnosno temeljem iskustava iz provedbe,
- financijskoj učinkovitosti provedbe mjera, i
- uspješnosti procesa partnerstva s ključnim socio-ekonomskim dionicima.

Iskustvo i istraživanja pokazuju da mnogi strateški planovi nisu implementirani upravo zbog toga što nisu uloženi kvalitetni napori da bi se oni operacionalizirali. Stoga, kako bi se maksimalno umanjila pojavnost ovog rizika, Strategija propisuje i načine provedbe i praćenja:

1. Praćenje financijskog učinka provedenih mjera
2. Praćenje kvalitativnog učinka provedenih mjera putem zadanih indikatora.

Praćenje financijskog i kvalitativnog učinka provedenih mjera vrši se putem pripreme godišnjeg Izvješća o provedbi Strategije. Izvješće se sastoji od financijskog i narativnog dijela (PRILOG 5). U financijskom izvještaju se ukratko opisuje koje su sve razvojne mjere poduzete u izvještajnom razdoblju te se daje kratak izvještaj o financiranju provedbe skupine razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju. To znači da se opisuju ukupno planirana sredstva za ostvarivanje skupine razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju te utrošena sredstva za provedbu skupine mjera u izvještajnom razdoblju prema izvorima financiranja (državni proračun, županijski proračun, lokalni proračun, pomoći Europske unije, javna poduzeća, ostali izvori (javno-privatna partnerstva, koncesije, sredstva privatnog sektora), ukupno. Drugi dio financijskog izvješća sastoji se od izvještaja o pokazateljima rezultata - opisni i tablični dio. U opisnom se dijelu ukratko opisuju postignuti konkretni rezultati provedenih razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju pomoću pokazatelja rezultata[1]. Za svaku mjeru koja je identificirana u Strategiji odabrani su pokazatelji rezultata. Tablični dio sumarno prikazuje pokazatelje rezultata, njegov opis, jedinicu mjere, izvor podatka, polaznu vrijednost u baznoj godini te trenutnu vrijednost u izvještajnom razdoblju i ciljanu vrijednost za naredno razdoblje.

Narativni dio izvješća o provedbi sastoji se od sumarnog prikaza provedenih mjera i ocjeni izvršenja planiranih sredstava. U narativnom dijelu opisuju se glavni dionici koji su sudjelovali u provedbi i sastavljanju izvješća te realizacija planiranih sredstava i postignuti zadani pokazatelji rezultata prema grupama razvojnih mjera. Narativnom dijelu dodaje se i izvješće o statusu projekata unutar Baze projekata.

U sljedećoj tablici dan je pregled indikatora po pojedinim prioritetima – tablica je sastavni dio narativnog izvješća. Izvješće (financijsko i narativno) se sastavlja temeljem izvršenja proračuna za godinu za koju se sastavlja se temeljem prikupljenih podataka o investicijama i pokazateljima rezultata, a ne kasnije od 30.09. tekuće godine za prethodnu godinu. Izvješće usvaja Partnersko vijeće za pripremu i provedbu Strategije te Općinsko vijeće.

[1] Pokazatelj rezultata najčešće mjeri konkretno postignuće u fizičkim ili monetarnim jedinicama kao npr., broj osoba koje su prošle trening.

STRATEŠKI CILJ 1 – RAZVOJ TURISTIČKIH POTENCIJALA

PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2014.)	PLANIRANA VRIJEDNOST (2020.)
1.1. Razvoj zdravstveno-lječilišnog turizma	Broj pristiglih ponuda za investicije	Broj	Općina Mače	0	5
	Broj podnesenih zahtjeva za promjenom prostornog plana u svrhu razvoja turizma	Broj	Općina Mače	0	5
	Ugostiteljski objekti	Broj	Općina Mače	5	10
	Smještajni kapaciteti	Broj	Općina Mače	0	3
1.2. Selektivni oblici turizma temeljeni na prirodnim i kulturnim resursima	Broj turističkih proizvoda uvrštenih u ponudu KZŽ Broj objekata turističke infrastrukture	Broj	Općina Mače	0	3
	Broj objekata turističke infrastrukture	Broj	Općina Mače	1	3
	Broj poslovnih subjekata u djelatnosti turizma	Broj	Općina Mače	1	6
	Broj manifestacija	Broj	Općina Mače	5	8
	Broj posjetitelja manifestacija	Broj	Općina Mače	3.000	5.000
	Broj obnovljenih objekata kulturne baštine uključenih u turističku ponudu	Broj	Općina Mače	0	3

STRATEŠKI CILJ 2 – POLJOPRIVREDNI I PODUZETNIČKI KAPACITETI U FUNKCIJI RAZVOJA GOSPODARSTVA

PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2015.)	PLANIRANA VRIJEDNOST (2020.)
2.1. Zona poljoprivredne proizvodnje	Prosječna veličina zemljišta po kućanstvu	ha	APRRR	0,85	4,24
	Površina obrađenog poljoprivrednog zemljišta	ha	APRRR	424	424
	Broj projekata u sektoru poljoprivrede	Broj	Općina Mače	0	3
	Broj poljoprivrednih gospodarstava	Broj	APRRR	162	100
	Broj poljoprivrednih zadruga	Broj	APRRR	1	1
	Broj organiziranih edukacija	Broj	Općina Mače	5	5
2.2. Jačanje konkurentnog malog i srednjeg poduzetništva	Broj poduzetnika	Broj	Općina Mače	13	18
	Broj obrtnika	Broj	Općina Mače	37	47
	Iznos poreznih prihoda od poreza na dohodak	Kn	Općina Mače	1.173.750,88	1.800.000,00
	Broj zaposlenih	Broj	Općina Mače	192	300

STRATEŠKI CILJ 3 – STVARANJE OKOLINE POVOLJNE ZA ŽIVOT LOKALNE ZAJEDNICE

PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2015.)	PLANIRANA VRIJEDNOST (2020.)
3.1. Prilagodba odgojno-obrazovnih mjera zahtjevima tržišta rada	Iznos danih stipendija za učenike	Kn	Općina Mače	11.600,00	15.000,00
	Broj danih stipendija za učenike	Broj	Općina Mače	12	18
	Iznos danih stipendija za studente	Kn	Općina Mače	16.200,00	20.000,00
	Broj danih stipendija za studente	Broj	Općina Mače	10	16
	Visina materijalnih ulaganja u osnovnu školu	Kn	Općina Mače, KZŽ, OŠ	350.000,00	400.000,00
	Broj djece u dječjim vrtićima i jaslicama	Broj	Općina Mače	10	20
	Iznos sufinanciranja boravka djece u dječjim vrtićima i jaslicama	Kn	Općina Mače	131.845,00	250.000,00
	Broj učenika kojima se sufinanciraju troškovi prijevoza	Broj	Općina Mače	180	200
	Visina iznosa sufinanciranja prijevoza učenicima	Kn	Općina Mače	120.423,55 srednja i osnovna škola	150.000,00
3.2. Unaprjeđenje zaštite prirode i upravljanja prirodnim resursima	Broj projekata u sektoru zaštite okoliša	Broj	Općina Mače	1	3
	Broj kućanstava i javnih prostora uređenih kroz mjeru energetske učinkovitosti	Broj	Općina Mače	0	5
3.3. Jačanje institucionalnih kapaciteta u javnom upravljanju	Broj polaznika edukacija za javnu upravu	Broj	Općina Mače	0	2
	Broj službenih prigovora na rad javne uprave	Broj	Općina Mače	0	5
3.4. Kulturno naslijeđe i tradicija kao okosnica turističke ponude	Broj obnovljenih objekata kulturne/sakralne baštine	Broj	Općina Mače	2	4
	Broj kulturno-umjetničkih udruga	Broj	Općina Mače	4	5
	Broj kulturnih manifestacija	Broj	Općina Mače	5	7
	Broj posjetitelja kulturnih manifestacija	Broj	Općina Mače	3000	5000
	Broj prijavljenih projekata udruga u sektoru kulture	Broj	Općina Mače	3	6
	Broj članova kulturno-umjetničkih udruga	Broj	Općina Mače	177	200

STRATEŠKI CILJ 3 – STVARANJE OKOLINE POVOLJNE ZA ŽIVOT LOKALNE ZAJEDNICE

PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2015.)	PLANIRANA VRIJEDNOST (2020.)
3.5. Poboljšanje kvalitete društvenog života za sve članove lokalne zajednice	Visina iznosa socijalnih pomoći	Broj	Općina Mače	28.853,13	20.000,00
	Broj pomoćnika u nastavi	Broj	Općina Mače	5	5
	Broj potpora za novorođenčad	Broj	Općina Mače	24	35
	Iznos dodijeljenih potpora za novorođenčad	Kn	Općina Mače	54.967,61	70.000,00
	Broj udruga koje zastupanju socijalne skupine i mlade	Broj	Općina Mače	5	7
	Broj izvaninstitucionalnih programa za marginalizirane skupine i djecu i mlade	Broj	Općina Mače	2	3

STRATEŠKI CILJ 4 – INFRASTRUKTURNI RAZVOJ I KVALITETNA PROMETNA POVEZANOST

PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2015.)	PLANIRANA VRIJEDNOST (2020.)
4.1. Modernizacija komunalne infrastrukture kao odgovor na potrebe suvremenog doba	Broj zelenih otoka	Broj	Općina Mače	2	5
	Broj priključaka na kanalizacijsku mrežu	Broj	Općina Mače	5	5
	Dužina kanalizacijske mreže	m	Općina Mače	0	9.900
	Dužina vodovodne mreže	km	Općina Mače	47.000	60.000
	Dužina plinovodne mreže	km	Općina Mače	50.370	55.370
	Broj kućanstava uključenih u organizirano prikupljanje otpada	Broj	Općina Mače	687	750
	Broj rekonstruiranih objekata elektroenergetske mreže	Broj	Općina Mače	6	10
	Broj uređaja za povećanje pokrivenosti telekomunikacijskom mrežom	Broj	Općina Mače	3	5
4.2. Funkcionalne prometnice s adekvatnom dostupnošću javnog prijevoza	Broj saniranih klizišta	Broj	Općina Mače	3	6
	Dužina moderniziranih / saniranih županijskih cesta	km	Općina Mače / ŽUC	1.500	6.800
	Dužina sanirane / modernizirane državne ceste	km	Općina Mače / HC	1.200	8.000
	Dužina izgrađene / modernizirane nerazvrstane ceste	km	Općina Mače	52.000	72.000
	Dužina nogostupa	km	Općina Mače	2.300	8.900

18

KOMUNIKACIJSKI AKCIJSKI PLAN

Komunikacijski akcijski plan sastavni je dio Strategije, a odnosi se na koordinirane aktivnosti promocije i širenja svijesti o strateškim ciljevima razvoja Općine Mače. Zajedničkim djelovanjem, koncentracijom sredstava, partnerstvom, suradnjom te uključivanjem cjelokupne zajednice, osigurat će se postizanje zadane misije i vizije razvoja Općine Mače.

Kako bi se diseminirali rezultati Strategije te ojačala svijest o samom postojanju strateškog okvira razvoja, osmišljen je Komunikacijski akcijski plan. Glavni nositelj aktivnosti unutar Akcijskog plana je Općina Mače, odnosno općinska uprava. Osnovna svrha ovog Akcijskog plana je davanje informacija i promoviranje programa i operacija. Informacije su upućene lokalnoj zajednici, glavnim dionicima i nositeljima razvoja.

Komunikacijski akcijski plan izrađen je sa svrhom:

- podizanja svijesti u javnosti o izrađenoj Strategiji;
- informiranja nositelja razvojnih mjera o njihovoj ulozi u provedbi Strategije;
- razvijanja administrativne sposobnosti za učinkovitu komunikaciju u okviru Strategije;
- osiguranja transparentnosti u provedbi Strategije;
- povezivanja osoba koje rade na informiranju i promidžbi programa i projekata kako bi se informacije što kvalitetnije kanalizirale kao i definirati ovlasti i odgovornosti osoba zaduženih za isto u pojedinim institucijama, a sukladno ulogama koje te institucije imaju u strukturi provedbe projekata.

Sve aktivnosti koje će se poduzimati u okviru Komunikacijske strategije pridržavat će se načela transparentnosti u komunikaciji:

- informacije će biti prezentirane u jasnom, pristupačnom i razumljivom obliku
- aktivnosti će se temeljiti na usmjeravanju svih relevantnih poruka ciljanim skupinama
- ciljane skupine bit će uzete u obzir već prilikom razvijanja i korištenja komunikacijskih alata
- sve će aktivnosti biti komplementarne i konzistentne, te će težiti uspostavljanju dopunjujućih komunikacijskih alata i odašiljanju cjelovite poruke;
- uspostavit će se sistem praćenja i ažuriranja informacija, kako bi iste bile u tijeku s vremenom i potencijalnim promjenama situacije.

Ciljne skupine na koje su usmjerene komunikacijske aktivnosti su dionici koji imaju aktivnu ulogu u ostvarenju ciljeva i mjera razvoja područja Općine Mače, a to su:

- Javnost – važno je javnost upoznati sa predviđenim ciljevima razvoja te dodanom vrijednosti koja će se stvoriti implementacijom predviđenih aktivnosti. Ova interesna skupina bit će upoznata sa Strategijom putem internetskih stranica Općine, društvenih mreža i medija.
- Mediji će također imati značajnu ulogu u prijenosu informacija ciljnoj skupini, posebno kroz objavu u regionalnom i lokalnom tisku te putem emisija i promidžbi na radiju i televiziji. Mediji predstavljaju komunikacijski kanal za prijenos informacija, ne samo široj javnosti, nego i potencijalnim korisnicima. Komunikacija s medijima bit će proaktivna i uključivat će priopćenja za novinare, brošure, letke i obavijesti za novinare, za čiju pripremu će biti zadužen tim unutar općinske uprave.
- Šira zajednica / potencijalni korisnici - osim institucija izravno uključenih u upravljanje i provedbu Strategije, potrebno je u provedbu uključiti širu zajednicu: privatni sektor i poslovne organizacije, sindikate, obrazovni, znanstveni i istraživački sektor, nevladin sektor. Ovo je ciljna skupina čiji članovi mogu imati značajnu ulogu kod određivanja uspjeha provođenja Strategije. Za svaku podgrupu koja je uključena u ovaj segment ciljne skupine, razvija se prilagođena metoda komunikacije.
- Partneri u provedbi – partneri u provedbi su Obrtnička i Gospodarska komora, Zavod za zapošljavanje, Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske, Zagorska razvojna agencija d.o.o., Centar za socijalnu skrb, Crveni križ, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Krapinsko-zagorske županije, Krapinsko-zagorska županija te svi ostali nosioci mjera definirani unutar pojedinog prioritetnog cilja.

Aktivnosti koje će se provoditi unutar Komunikacijskog akcijskog plana prikazane su u nastavku.

AKTIVNOST	CILJANA SKUPINA	METODA	TROŠAK	IZVOR TROŠKA	VRIJEME IMPLEMENTACIJE
Uspostava komunikacijske strukture koja doprinosi širenju informacija	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Definirati vizualni identitet Strategije u skladu s brandingom Općine, implementirati ga na Internet stranicu, imenovati osobu za kontakt u slučaju upita			kolovoz - rujan 2016.
Predstavljanje Strategije	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Organizirati javno predstavljanje strategije nakon njezina usvajanja, jednom polugodišnje organizirati sastanak vijeća za izradu radi utvrđivanja potrebe za izmjenama			kontinuirano
Osigurati da sva tijela uključena u provedbu Strategije posjeduju potrebne alate kako bi mogla odgovoriti na sve komunikacijske i promidžbene zahtjeve	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Osigurati kanale komunikacije sa partnerima u provedbi Strategije koji će osigurati protok svježih informacija vezanih za razvoj i postizanje ciljeva, prioriteta i mjera navedenih u Strategiji, organizirati jednu radionicu godišnje za predstavnike partnera kako bi ih se informiralo o novim metodama i komunikacijskim alatima			kontinuirano
Kreirati sažetak strategije kako bi bila čitljivija i dostupnija javnosti	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Kreirati sažetak strategije s glavnim ciljevima razvoja koja će se lako diseminirati prema krajnjim korisnicima čime će se direktno utjecati na jačanje svijesti o zajedničkim ciljevima			rujan - prosinac 2016.

Prilozi

Prilog I
Partnersko vijeće i tematske skupine za izradu Strategije razvoja Općine Mače

Članovi Partnerskog vijeća i tematskih skupina za izradu Strategije razvoja Općine Mače:

1. **Stjepan Sokolić**
2. **Ljiljana Trčak**
3. **Beatricia Srečić**
4. **Marina Benčić**
5. **Stjepan Špoljar**
6. **Marina Marković**
7. **Zvonko Srečić**
8. **Murisa Šlibar**
9. **Monika Sedak**
10. **Darinka Dumbović**
11. **Dragica Čehulić**
12. **Jelena Galic**
13. **Jasna Horvat**
14. **Zdravko Jambreković**
15. **Zdenko Bukal**
16. **Valentina Benčić**
17. **Stjepan Androić**
18. **Mario Čehulić**
19. **Igor Adanić**
20. **Eva Posarić**
21. **Mateja Sedak**
22. **Vladimir Grudenić**
23. **Zdravko Tkalec**
24. **Magdalena Pavlaković**

Stručno vodstvo u izradi Strategije pružila:
Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Prilog II
Akcijski plan

CILJ	PRIORITET	PROGRAM / AKTIVNOST		FINANCIJSKA SREDSTVA			POKAZATELJ REZULTATA					
		Šifra aktivnosti / programa	Naziv	Plan 2016.	Projekcija 2017.	Projekcija 2018.	Naziv	Jedinica mjere	Trenutna vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.	Ciljana vrijednost 2018.
1.	1.1											
	1.2											
2.	2.1											
	2.2											
3.	3.1											
	3.2											
	3.3											
	3.4											
	3.5											
4.	4.1											
	4.2											

Prilog III
Prijedlog obrasca za prikupljanje projekata

1. OSNOVNE INFORMACIJE O PROJEKTU

NAZIV PROJEKTA:	
LOKACIJA PROJEKTA:	
OČEKIVANO TRAJANJE PROJEKTA:	
PROCJENA VRIJEDNOSTI PROJEKTA U HRK:	

2. INFORMACIJE O PRIJAVITELJU

NAZIV PRIJAVITELJA:	
OSOBA OVLAŠTENA ZA ZASTUPANJE:	
KONTAKT OSOBA:	
ADRESA:	
TELEFON/FAX KONTAKT OSOBE:	
E-MAIL KONTAKT OSOBE:	
WEB STRANICA:	

3. OPIS PROJEKTNE IDEJE

KRATAK OPIS PROJEKTNIH AKTIVNOSTI:	
CILJEVI PROJEKTA:	
OČEKIVANI REZULTATI PROJEKTA (KVANTIFICIRATI):	
CILJANE SKUPINE:	
KRAJNJI KORISNICI PROJEKTA:	

4. SEKTOR PROJEKTA

SEKTOR PROJEKTA: (odaberite jedno od ponuđenog)	☐ **GOSPODARSTVO** ☐ **POLJOPRIVREDA** ☐ **TURIZAM** ☐ **INFRASTRUKTURA** ☐ **OBRAZOVANJE** ☐ **ZAŠTITA PRIRODE I OKOLIŠ** ☐ **KULTURA** ☐ **SPORT** ☐ **RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA** ☐ **OSTALO** (navesti što)**:**

5. PROJEKTNI PARTNERI

NAZIV PARTNERA:	
ULOGA PARTNERA U PROJEKTU:	

6. SUFINANCIRANJE PROJEKTNE IDEJE

PLANIRANA STRUKTURA FINANCIRANJA PROJEKTA: (odaberite jedno od ponuđenog)	☐ VLASTITA SREDSTVA (_____%) ☐ GRADSKI/OPĆINSKI PRORAČUN (_____%) ☐ ŽUPANIJSKI PRORAČUN (_____%) ☐ SREDSTVA IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA I DRŽAVNIH USTANOVA USTANOVA (_____%) ☐ EU FONDOVI (_____%) ☐ SREDSTVA IZ DRUGIH INOZEMNIH IZVORA (_____%) ☐ ZAJAM/KREDIT (_____%) ☐ ZAKLADE (_____%) ☐ OSTALI IZVORI (_____%) (navesti koji)

7. TEHNIČKA PRIPREMLJENOST PROJEKTNE PRIJAVE

FAZA ZRELOSTI PROJEKTA: (odaberite jedno od ponuđenog)	☐ PROVEDBA PROJEKTA JE U TIJEKU ☐ U TIJEKU JE PRIPREMA ZA PROVEDBU PROJEKTA ☐ PROJEKT JE U POTPUNOSTI PRIPREMLJEN ZA PRIJAVU NA IZVORE FINANCIRANJA I PROVEDBU ☐ PROJEKT JE TEK U FAZI IDEJNOG RJEŠENJA – PRIJEDLOG
ZEMLJIŠTE/OBJEKT JE U VLASNIŠTVU PRIJAVITELJA	☐ DA ☐ NE AKO NIJE, OBJASNITI:
PROJEKTNA DOKUMENTACIJA – OZNAČITI SA „DA" UKOLIKO POSTOJI, OZNAČITI SA „NE" AKO NE POSTOJI ILI SA „N/P" UKOLIKO NIJE POTREBNA	
PROJEKTNI ZADATAK	
IDEJNO RJEŠENJE	
IDEJNI PROJEKT	
LOKACIJSKA DOZVOLA	
GLAVNI PROJEKT	
GRAĐEVINSKA DOZVOLA/POTVRDA GLAVNOG PROJEKTA[2]	
IZVEDBENI PROJEKT	
TEHNIČKE SPECIFIKACIJE	
TROŠKOVNIK ZA RADOVE	
2-5 NACRTA	
ZAHTJEV ZA IZDAVANJE GRAĐEVINSKE DOZVOLE/POTVRDE GLAVNOG PROJEKTA	
STUDIJA IZVEDIVOSTI	
ANALIZA TROŠKOVA I KORISTI	
PROCJENA UTJECAJA ZAHVATA NA OKOLIŠ	
AKT NADLEŽNOG TIJELA O PROVEDENOM POSTUPKU OCJENE PRIHVATLJIVOSTI ZA EKOLOŠKU MREŽU	
DOKUMENT KOJIM SE DOKAZUJE DA JE KOD NADLEŽNOG TIJELA POKRENUT POSTUPAK OCJENE PRIHVATLJIVOSTI ZA EKOLOŠKU MREŽU	
MIŠLJENJE KONZERVATORA	

[2] Ukoliko prijavitelj ne posjeduje građevinsku dozvolu/potvrdu glavnog projekta mora dokazati da je kod ovlaštenog tijela podnio zahtjev za njeno izdavanje. Prijavitelj navedeno dokazuje zahtjevom za izdavanje građevinske dozvole/potvrde glavnog projekta kojeg je podnio ovlaštenom tijelu iz kojeg mora biti jasno vidljivo da je zahtjev zaprimljen kao i datum zaprimanja zahtjeva.

Prilog IV
Minimalni sadržaj Baze projekta

Redni broj	Naziv projekta	Nositelj	Procijenjena vrijednost projekta u kunama	Izvori financiranja	Procijenjeni početak i kraj projekta	Usklađenost sa strategijom	Faza

Prilog V
Financijski izvještaj o provedbi

R. Br.	PODRUČJE RAZVOJA	PRIORITET LRS	Planirana sredstva za provedbu skupine mjera u izvještajnom razdoblju							Utrošena sredstva za provedbu skupine mjera u izvještajnom razdoblju						
			Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije	Javna poduzeća	Ostali izvori	Sveukupno	Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije	Javna poduzeća	Ostali izvori	Sveukupno
1.	Gospodarstvo	1.1.							0							0
		1.2.							0							0
		2.1.							0							0
		2.2.							0							0
UKUPNO 1.			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Komunalna infrastruktura	4.1.							0							0
		4.2.							0							0
UKUPNO 2.			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Društvene djelatnosti	3.1.							0							0
		3.4.							0							0
		3.5.							0							0
UKUPNO 3.			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Zaštita okoliša, prostor i priroda	3.2.							0							0
UKUPNO 4.			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Institucije	4.3.							0							0
UKUPNO 5.			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO 1. + 2. + 3. + 4. + 5.			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Izvještaj o pokazateljima rezultata

STRATEŠKI CILJ 1– RAZVOJ TURISTIČKIH POTENCIJALA

PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2015.)	OSTVARENA VRIJEDNOST 2016.	OSTVARENA VRIJEDNOST 2017.	OSTVARENA VRIJEDNOST 2018.	OSTVARENA VRIJEDNOST 2019.	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
1.1. Razvoj zdravstveno-lječilišnog turizma	Broj pristiglih ponuda za investicije	Broj	Općina Mače	0					5
	Broj podnesenih zahtjeva za promjenom prostornog plana u svrhu razvoja turizma	Broj	Općina Mače	0					5
	Ugostiteljski objekti	Broj	Općina Mače	5					10
	Smještajni kapaciteti	Broj	Općina Mače	0					3
1.2. Selektivni oblici turizma temeljeni na prirodnim i kulturnim resursima	Broj turističkih proizvoda uvrštenih u ponudu KZŽ	Broj	Općina Mače	0					3
	Broj objekata turističke infrastrukture	Broj	Općina Mače	1					3
	Broj poslovnih subjekata u djelatnosti turizma	Broj	Općina Mače	1					6
	Broj manifestacija	Broj	Općina Mače	5					8
	Broj posjetitelja manifestacija	Broj	Općina Mače	3000					5.000
	Broj obnovljenih objekata kulturne baštine uključenih u turističku ponudu	Broj	Općina Mače	0					3

STRATEŠKI CILJ 2 – POLJOPRIVREDNI I PODUZETNIČKI KAPACITETI U FUNKCIJI RAZVOJA GOSPODARSTVA

PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2015.)	OSTVARENA VRIJEDNOST 2016.	OSTVARENA VRIJEDNOST 2017.	OSTVARENA VRIJEDNOST 2018.	OSTVARENA VRIJEDNOST 2019.	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
2.1. Zona poljoprivredne proizvodnje	Prosječna veličina zemljišta po kućanstvu	ha	APRRR	0,85					4,24
	Površina obrađenog poljoprivrednog zemljišta	ha	APRRR	424					424
	Broj projekata u sektoru poljoprivrede	Broj	Općina Mače	0					3
	Broj poljoprivrednih gospodarstava	Broj	APRRR	162					100
	Broj poljoprivrednih zadruga	Broj	APRRR	1					1
	Broj organiziranih edukacija	Broj	Općina Mače	5					5
2.2. Jačanje konkurentnog malog i srednjeg poduzetništva	Broj poduzetnika	Broj	Općina Mače	13					18
	Broj obrtnika	Broj	Općina Mače	37					47
	Iznos poreznih prihoda od poreza na dohodak	Kn	Općina Mače	1.173.750,88					1.800.000,00
	Broj zaposlenih	Broj	Općina Mače	192					300

STRATEŠKI CILJ 3 – STVARANJE OKOLINE POVOLJNE ZA ŽIVOT LOKALNE ZAJEDNICE

PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2015.)	OSTVARENA VRIJEDNOST 2016.	OSTVARENA VRIJEDNOST 2017.	OSTVARENA VRIJEDNOST 2018.	OSTVARENA VRIJEDNOST 2019.	PLANIRANA VRIJEDNOST (2020.)
3.1. Prilagodba odgojno-obrazovnih mjera zahtjevima tržišta rada	Iznos danih stipendija za učenike	Kn	Općina Mače	11.600,00					15.000,00
	Broj danih stipendija za učenike	Broj	Općina Mače	12					18
	Iznos danih stipendija za studente	Kn	Općina Mače	16.200,00					20.000,00
	Broj danih stipendija za studente	Broj	Općina Mače	10					16
	Visina materijalnih ulaganja u osnovnu školu	Kn	Općina Mače, KZŽ, OŠ	350.000,00					400.000,00
	Broj djece u dječjim vrtićima i jaslicama	Broj	Općina Mače	10					20
	Iznos sufinanciranja boravka djece u dječjim vrtićima i jaslicama	Kn	Općina Mače	131.845,00					250.000,00
	Broj učenika kojima se sufinanciraju troškovi prijevoza	Broj	Općina Mače	180					200
	Visina iznosa sufinanciranja prijevoza učenicima	Kn	Općina Mače	120.423,55 srednja i osnovna škola					150.000,00
3.2. Unaprjeđenje zaštite prirode i upravljanja prirodnim resursima	Broj projekata u sektoru zaštite okoliša	Broj	Općina Mače	1					3
	Broj kućanstava i javnih prostora uređenih kroz mjeru energetske učinkovitosti	Broj	Općina Mače	0					5
3.3. Jačanje institucionalnih kapaciteta u javnom upravljanju	Broj polaznika edukacija za javnu upravu	Broj	Općina Mače	0					2
	Broj službenih prigovora na rad javne uprave	Broj	Općina Mače	0					5

STRATEŠKI CILJ 3 – STVARANJE OKOLINE POVOLJNE ZA ŽIVOT LOKALNE ZAJEDNICE

PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2015.)	OSTVARENA VRIJEDNOST 2016.	OSTVARENA VRIJEDNOST 2017.	OSTVARENA VRIJEDNOST 2018.	OSTVARENA VRIJEDNOST 2019.	PLANIRANA VRIJEDNOST (2020.)
3.4. Kulturno naslijeđe i tradicija kao okosnica turističke ponude	Broj obnovljenih objekata kulturne/sakralne baštine	Broj	Općina Mače	2					4
	Broj kulturno-umjetničkih udruga	Broj	Općina Mače	4					5
	Broj kulturnih manifestacija	Broj	Općina Mače	5					7
	Broj posjetitelja kulturnih manifestacija	Broj	Općina Mače	3000					5000
	Broj prijavljenih projekata udruga u sektoru kulture	Broj	Općina Mače	3					6
	Broj članova kulturno-umjetničkih udruga	Broj	Općina Mače	177					200
3.5. Poboljšanje kvalitete društvenog života za sve članove lokalne zajednice	Visina iznosa socijalnih pomoći	Broj	Općina Mače	28.853,13					20.000,00
	Broj pomoćnika u nastavi	Broj	Općina Mače	5					5
	Broj potpora za novorođenčad	Broj	Općina Mače	24					35
	Iznos dodijeljenih potpora za novorođenčad	Kn	Općina Mače	54.967,61					70.000,00
	Broj udruga koje zastupanju socijalne skupine i mlade	Broj	Općina Mače	5					7
	Broj izvaninstitucionalnih programa za marginalizirane skupine i djecu i mlade	Broj	Općina Mače	2					3

STRATEŠKI CILJ 4 – INFRASTRUKTURNI RAZVOJ I KVALITETNA PROMETNA POVEZANOST

PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2015.)	OSTVARENA VRIJEDNOST 2016.	OSTVARENA VRIJEDNOST 2017.	OSTVARENA VRIJEDNOST 2018.	OSTVARENA VRIJEDNOST 2019.	PLANIRANA VRIJEDNOST (2020.)
4.1. Modernizacija komunalne infrastrukture kao odgovor na potrebe suvremenog doba	Broj zelenih otoka	Broj	Općina Mače	2					5
	Broj priključaka na kanalizacijsku mrežu	Broj	Općina Mače	5					5
	Dužina kanalizacijske mreže	m	Općina Mače	0					9.900
	Dužina vodovodne mreže	km	Općina Mače	47.000					60.000
	Dužina plinovodne mreže	km	Općina Mače	50.370					55.370
	Broj kućanstava uključenih u organizirano prikupljanje otpada	Broj	Općina Mače	687					750
	Broj rekonstruiranih objekata elektroenergetske mreže	Broj	Općina Mače	6					10
	Broj uređaja za povećanje pokrivenosti telekomunikacijskom mrežom	Broj	Općina Mače	3					5
4.2. Funkcionalne prometnice s adekvatnom dostupnošću javnog prijevoza	Broj saniranih klizišta	Broj	Općina Mače	3					6
	Dužina moderniziranih / saniranih županijskih cesta	km	Općina Mače / ŽUC	1.500					6.800
	Dužina sanirane / modernizirane državne ceste	km	Općina Mače / HC	1.200					8.000
	Dužina izgrađene / modernizirane nerazvrstane ceste	km	Općina Mače	52.000					72.000
	Dužina nogostupa	km	Općina Mače	2.300					8.900

Narativno izvješće o provedbi Lokalne razvojne strategije Općine Mače sadrži:

1. **Uvod**
   - Razdoblje za koje se izvještava
   - Metodologija pripreme izvješća
   - Izvori podataka

2. **Sažetak financijskog učinka provedenih mjera**
   - Kratak prikaz financijskog učinka provedenih mjera / aktivnosti u izvještajnom razdoblju prema grupama razvojnih mjera i izvorima financiranja
   - Opis odstupanja od definiranog financijskog okvira
   - Preporuke za drugo financijsko razdoblje

3. **Sažetak izvješća o pokazateljima rezultata provedbe aktivnosti**
   - Ocjena provedbe obzirom na postavljeni akcijski plan te aktivnosti koje provode glavni dionici (definirani institucionalnim okvirom)
   - Odnos zadano / ostvareno – u odnosu na postavljene indikatore
   - Preporuke za naredno financijsko razdoblje

4. **Ocjena potrebe za revizijom strateškog dokumenta**
   - Identifikacija odstupanja u financijskoj i kvalitativnoj provedbi Strategije
   - Opis glavnih prepreka u provođenju Strategije i prijedlog otklanjanja prepreka
   - Obzirom na postignute indikatore, ocjena potrebe promjene Strategije

5. **Ocjena suradnje glavnih dionika**
   - Provedene aktivnosti glavnih dionika definiranih Institucionalnim okvirom
   - Osvrt na održane sastanke / radionice
   - Popis provedenih aktivnosti / mjera sukladno Komunikacijskom akcijskom planu

6. **Izvješće o Bazi projekata prema zadanim parametrima analize**
   - Izvješće o statusu Baze projekata u izvještajnom razdoblju sukladno definiranim parametrima u Strategiji

7. **Popis imena i prezimena osoba koje su sastavile izvješće**
   - Navesti osobe koje su sudjelovale u pripremi izvješća